

ପରମାର୍ଥ ସଜ୍ଜିତାବଲୀ ।

ଏମେଶୀଯ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଦେଶୀୟ ପୁରୁଷାଳୀ

ମିଳ ମଧ୍ୟକାଳେର ରଚିତ ୨୫
ଭୟାନୀବିଷୟକ ଓ କର୍ମବିଷୟକ ଗୀତ

— : * * * : —

ଜେଲୀ ପାଦନାର ଅଧୀନ ତାତିବନ୍ଦ ନିବାସୀ

ଶ୍ରୀଶୁକ୍ଳ ବାବୁ ଯାଦବଚନ୍ଦ୍ର ବାଗଚୀ

ମହାଶୱର ଭାରୀ ସଂଗ୍ରହୀତ ହେବା

— : * * * : —

ଆୟୁର୍ଵାରିଯୋହନ ବିଶ୍ୱାସ କର୍ତ୍ତକ

ବୋରାଲିଯା ଭଦୋତ୍ସବେ

— : * * * : —

ଅଥମବାର ଏକାଶିତ :

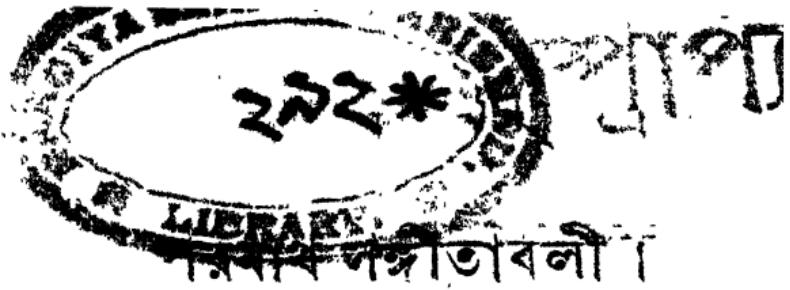
— : + : —

ଜୁନ ୧୯୮୩ ମାର୍ଚ୍ଚି

—

କାଳକୃତି ।

(ମୁଲ୍ୟ ॥ ୧୦ ଟଙ୍କା)

ଅଦେଶୀୟ ଏବଂ ପାଞ୍ଚମ ଦେଶୀୟ ପୁସ୍ତକଳ
ସିଙ୍କ ସାଧକଗଣେର ର୍ଚାନ୍ତ
ଭ୍ୟାନୀବିଷୟକ ଓ କ୍ରମବିଷୟକ ଶୀତ ।

— * * * —

ଜେଲୀ ପାବନାର ଅନୀନ ଡାକ୍ତିବଳ ନିବାହୀ
ଆୟୁତ ବାବୁ ସାଦବଚନ୍ଦ୍ର ବାଂଗଚୌ
ମହାଶୟ ଛାରା ସଂପଦିତ ହଇଯା

— * * * —

ଆୟୁତାରିନୋହନ ବିଶ୍ଵାସ କର୍ତ୍ତକ
ବୋରାଲିଯା ତଥେ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେ

— * * * —

ଅର୍ଥମବାର ଅକାଶିତ ।

— + : —

ଜାନୀ ୧୯୮୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ।

—

ଅ ଫୈହାଯଣ ।

(ମୂଲ୍ୟ ॥ ୦ ଟଙ୍କା)

বিজ্ঞাপন।

পূর্বতন গিন্ধ সাধক স্বুকদি মহাভাগণের
রচিত পরমার্থ সঙ্গীত মনুহ লুপ্তপ্রায় হও-
য়ায়, আমি বহুকালের আগ্রামে ৩ রামচন্দ্রসন্দ
ও কমলাকান্ত ভট্টাচার্য প্রভৃতি মহাভাগণের
রচিত ৩ ভাবানী বিষয়ক গীত নিচয় সংগ্রহ
পূর্বক ইত্যগ্রে বাবু গিরিশচন্দ্র চৌধুরী
মহাশয়ের বন্দ্রালয়ে মুদ্রিত করিতে দেই.
তিনি কলিকাতা মোকাবে বিপদগ্রস্ত হওয়ায়
ক্ষে পুস্তক তাঁকার দ্বারার প্রাপ্ত ছইয়া, কলি-
কাতা বটতলার বাবু বিশ্বস্তর লাহু কর্তৃক
প্রতিবর্ষে প্রচুর পরিমাণ মুদ্রিত ও বিক্রী
হইতে থাকায়, আমার মনের অভিলম্ব
কর্তকাংশ পূর্ণ হইয়াছে।

এক্ষণে মহাভা ৩ তুলসীদাম ও মহাভা
৩ রামচন্দ্র ভট্টাচার্য মহাশয় এবং মহাভা
৩ মেওয়ান রঘুনাথ রায় মহাশয় ও মহাভা।

ଶ୍ରୀରମୋହନ ରାୟ ମହାଶୟ ପ୍ରଭୃତି ସାଧକ
ଶିରୋମଣି ବହୋଦୟଗଣେର ପ୍ରଣୀତ । ଭବାନୀ
ବିଷୟକ ଓ କୃଷ୍ଣବିଷୟକ ନାନା ରମାଶ୍ରିତ ପରମାର୍ଥ
ସଜ୍ଜୀତଘାଲା ସଂଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଏକାଶ କରତଃ
ଆମାର ବହୁଦିନେର ବାନମିକ ସଙ୍କଳଣ ଅନ୍ୟ ଗଞ୍ଜୁଣ୍ଣ
କରିଲାମ । ଆମାର ଜୀବନେ ଯେ ଏହି ବ୍ୟାପାରୀ
ସମ୍ପଦ ହଇଲ, ତଜ୍ଜନ୍ୟ ଜଗଦୀଶ୍ଵରକେ ଅଗଣ୍ୟ
ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଲାମ ।

ଶ୍ରୀଯାମବଚ୍ଛଦ ଶର୍ମ୍ମ ବାଗଛି
ଉକ୍ତାଳ, ଆଦୀମତ ଦେଉୟାନୀ ।
ଜେଲୀ ରାଜସାହୀ । ସାଃ ତ୍ରାତିବନ୍ଦ । ଜେଲୀ ପାବନା ।
ମୋଃ ହାମପୁର ବୌଯାଲିଯା ।

— : * * : —

পদকর্তাদিগের জীবন বৃত্তান্ত।

মহাজ্ঞা ৩ তুলসী দাস।

—***—

সাধক শিঠোগলী মহাজ্ঞা তুলসী দাস বাবাজিউ জেল।
বালাইস রামনগর রাজধানীর সন্নিকট ২। ৩ ক্রান্ত
ব্যবধান কোন গ্রামবাসী শয়োরিয়া। রাজ্ঞণ রানাওড়
ইক্ষণ সিঙ্গসাধক এবং স্বপ্নেও অকথি ছিলেন। হিন্দি
ভাষায় রামায়ণ সপ্তকাণ্ড এবং বিনয়পত্রিকা প্রভৃতি প্ৰ-
শুক ও দোহাবলির অকথি তুলসীদাসকে আদাপি জী
বিত রাখিয়াছে। ১৭৮০ সন্ধিৎ মোঃ সন ১০৩০ সাল,
আবন মাস শুক্লা সপ্তমি তিথিতে কাশীদাম অসীমাটে
গঙ্গাভৌরে ঐমহাজ্ঞা মানবদেহ পরিত্যাগ করতঃ কৈবল্য
ধার্ম গান্ধন করেন। ঐ কাশীদাম অসীমাটের নিকট
লোকার্ক কুণ্ডের পার্শ্বে উচ্চ মীহাজ্ঞার এক ভজনালক
মঠ সংস্থাপিত আছে ও তাহার শিষ্যগণ ঐমঠে তুলসী
দাসের পাদুকা সংস্থাপন করিয়া রাখিয়াছেন এবং
তামালগঙ্গ হাজ দানী হইতে ঐ মঠের সেবা নির্বাচারে

एक थानी ग्राम प्रदेश आहे, उक्तांतर घट्टेर सेवा चलितेहे। उक्त मठे तुलसीदासेर लोकांनी हे-याक विवरण एकटि देंहाते असोपि खोदित आहे इथ!—

१६०

“ समृङ् घोडा शे अली असी गळा कि भीर ।

शोऽन शुक्रीं संखमी तुलसी केजो कडीव ॥ ”

अत्युत्तमः अरदास ओऽग्निदास एत्तुचिष्ठ तुलसी दासेर समकालीन साधक ओऽविव वटेन। अरदास मधुवा निवासी मायुर त्रायण, देवघर शिरोमणी, कुआज्ज्ञ हिलेन; अवशिष्ट महाज्ञागणेर विद्या अना विवरण अप्राप्य ।

—*—

महाज्ञा ओ रामचन्द्र भट्टाचार्य ।

महाज्ञा ओ रामचन्द्र भट्टाचार्यः महाख्यर, इनि जेळा गालदहेर छेसन चापाहे कालीगढ़े निर्बंधी झाटाशेगी श्रोत्रीय त्रायण, आगम ओ अंति पुत्राण आणि आवाशांत्रे अद्यापके पञ्चित एवं सञ्चित विमायु-इपारण ओ इक्किंचित् हिलेन ओ बहुकाल राने। तीर्थ पर्याटने उंकट तपस्या करिया; शेषकृष्ण अवसर वर्षांतरे गेला १२३४. याज्ञेर कार्तिक शुक्ल वर्षा;

যোগ্য করেন। এতাধিক প্রাচীন বয়সেও তাঁহার বুদ্ধি
রঞ্জিত এ চলৎপৰ ক্ষমতা এ উপজ্ঞা ও অধ্যাত্মনা কার্য্যের
অনুমান জ্ঞানের জীবনে ছাইয়াছিল না। আমরা এই বাস্তুপুর
বোষালিষ। মোক্ষামে বন্দনীয় মহাশ্বাকে দর্শন করি-
গাছি। ইহার রচিত গীত নিচম মহাজ্ঞ। ৩ বান্দ্রপ্রসাদ
৩ কমসোকাস্তের কবিত্ব তইতে কোন অংশে স্থান
নহে। অভূতঃ ইহার রচিত ঘটেচক এবং অস্তর্যাগ
ওরূপ সংক্রান্ত পদগুলিতে অসাধাবণ পাণ্ডিতা এবং
কবিত্ব প্রকাশ আছে। অতিথি সেবা কর। ইহার নিত্য
ত্রুত ছিল, পরগণার জমিদার ৫০° দেশগুলি পরী মহা
অনগণের সাক্ষাৎকারে তাঁহার কোন নিষ্ঠার অপ্রতুল
ছিল না। মহেশচন্দ্র নামক একটি জয়াজু ত্রাঙ্গণ
শিষ্যকে ভট্টাচার্য নচাশন, সংজ্ঞীত এবং শুধুৰেখ
ব্যাকরণ ও তাত্ত্ব টীকা টিক্কানি আদি অংশ আঙ্গুর্য
কূপে শিঙ্কা দিয়াছিলেন। সে অনায়াসে বাকগণের
'বচার' কবিতে পারিত এবং অংশ নিষ্ঠ গায়ক ছিল।
একবাণে তাঁহার শ্রেষ্ঠ সংসারের বনীতা ও অবিরাম পু-
রুষ মাত্র জীবিত। আছেন। ভট্টাচার্য মচাশণের
পদাবলীতে ষেমন মাধুর্যা, চাঁড়ী, তমনি হ্রস্ব তানের
সংযোজিত আছে। টাঁহান রচিত পদ কথগুলি জাতুনিক
পদ বলিয়া প্রকৌতি কর না।

ମହାଜ୍ଞା ୮ ଦେଉୟାନ ରମ୍ଯୁନାଥ ରାମ ମହାଶୟ ।

ମହାଜ୍ଞା ୮ ଦେଉୟାନ ରମ୍ଯୁନାଥ ରାମ ମହାଶୟ ଜେତା
ଏକିମାନେର ଟେଃ କାଳିନାର ଶଥୀଳ ଚୂପିଯାମ ନିବାସୀ ରାତ୍ରି
.ଅଣି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଉତ୍ସବକିଶୋର ନାମ ମହାଶୟେର ତମର ବର୍ଣ୍ଣ-
ମାନ ରାଜପାତ୍ରୀ ଦେଓନ ହିଲେନ । ସଂକ୍ଷିତ ଏବଂ ପାରମୀ
ଶାସ୍ତ୍ରା ଉତ୍ସମ ଜ୍ଞାନିକେବ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣମାନାଦିପତି ମହାରାଜା
ଧିରାଜତେଜଚନ୍ଦ୍ର ବାଚାତୁମେର ଜନେ ଦିଲ୍ଲିର ଏକ ମୁସଲମାନ
କାଳାବିକ୍ରିୟ ନିକଟ ଜ୍ଞାତ ଶିଳ୍ପ ବରିଯ । ତାବି ଡାବି
ଅନ୍ଦେବ ପୋଖାନେର ମଧ୍ୟରେ ଭୟାନୀ ବିଷୟ ଓ କୁଷର୍ବିଷୟର
ଅନ୍ଦେକ ଗୀତ ମଚନା କରେନ । ମନ ୧୧୯୭ ମାତ୍ରେ । ୧୬୦
ଅନ୍ତର୍ବାହିନୀ ଇନି ଚନ୍ଦ୍ରଗନ୍ଧି ୪ ୧୨୫୩ ମାତ୍ରେ ଏକ ଭାଟ୍ରୀ
ଆୟ ୮-୩ ବର୍ଷ ବୟକ୍ତରେ ଜୀବର ଗଞ୍ଜାତୀରେ ଯାନବିଦେଶ
ପରିତାଗେ କରେନ । ଏକମେ ପୋତ ମହାଜ୍ଞାର ଶୋଭ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେଉୟାନ ହମ୍ମୋଦମ ରାମ ମହାଶୟ ଉତ୍ସମାନ-
ଧାନୀର ଦେହମାନ ବର୍ଣ୍ଣମାନ ଆଛେନ । ଇହାଦିଗେର ସହ
ଅର୍ଦ୍ଧାବ୍ଦୀ । ଓ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଅତି ମହି ଏବଂ ତୋଥାର ମଚନା ଏ
କବିତ୍ତଶକ୍ତି ଅତୀବ ଉତ୍ସମ୍ଭଵ ପରମାର୍ଥ ବିବରେ ଇନି ଷେ ଏକ
ଜନ ପ୍ରଗାଢ଼ ଚିନ୍ତାଶାଳ ଉତ୍ସମ୍ଭଵ ହିଲେନ ତାହା ଝାକ୍ଷାର ପଦ
ନିତ୍ୟେହି ସାଙ୍ଗୀ ପ୍ରମାନ କରିତେହେ । ମେଶୀଗ କ୍ଲାମୋ
ରାତ ମହାଶୟଗନ ବାଜିଲା ଗାନେ ଆୟନିହି ହୁଣା କରେନ
ବଟେ, କିନ୍ତୁ ଦେଉୟାନ ମହାଶୟେର ରୁଚିତ ପରମାର୍ଥ ମଙ୍ଗୀ-

তেও নিকট সকলেই তত্ত্বকোড় করিয়া থাকেন। এমন
কি, দেওয়ান মহাশয়ের গীত অবৈকেই আমার ক-
রিতে কুণ্ঠিত করেন। দেওয়ান মহাশয়ের কোন
গীতেই তাঁচার নিজ নামে ভনিক না-থাকিয়া অকি-
ফন, শব্দে ভণিতা আছে। এটি তাঁচার নিতান্ত নির-
তিমানিতার শুণের নির্দর্শন বটে। বদনীয় মহাশ্চার
রচিত আরো বকল সজ্ঞাক গীত আছে, সময়ের সাথ-
কাপ অভাবে তাঁচ। সৎ এ শুন্ধি করিতে পারি-
লাম না। তজ্জন্ম ক্ষেত্রিত বচিলাম, যদি নব্বুর ঢী
বনে সাথকাপ দেয়, তবে বাড়ান্তবে সমাধি করিব।

—ঃঃঃঃঃঃ—

মহাশ্চা ৭ গৌরমোহন রায় মহাশয়।

মহাশ্চা ৭ গৌরমোহন রায় মহাশয়, জেলা ময়মন-
সি হেতুর অধীন দেখাণী প্রাম নিবাসী ৭ ত্রজমোহন রা-
য়ের পুত্র কায়স্ত্রবংশীয় একজন শুন্ধি তালিকদার ছিলেন
অস্ত্রানন্দৰ্ব চইস. টি. মি ৫.১৯৩৮ বস্ত্রমে মানবদেহ প-
রিত্যাগ করেন। ইনি সংস্কৃত ও পারস্পৰিকার বিজ্ঞান
ছিলেন। ক্রমে সাংসারিক কথ্যে অনাগত্ত কইয়া
জীবনের অধিকাংশ কাল ভজনশৈলি তপস্ত্বা কার্য্যেই
অতিবাহিত করিয়াছেন, এক্ষণে তাঁচার পুত্র কলজানি
কচই নাই। ইনি বাজলা ও হিন্দি কাষায় অনেক

গান্ধীর গান্তি রচনা করেন আমি এক ঘরে অসম সংগীক
করেকষ্টি গান্তি মাত্র পাপ হইয়াছিঃ কলিকাতা ইহা ও
অপ্রাপ্য হইবে। সেই মহাশয়ের রচনা অতি সুন্দর
ও কমল বটে।

শ্রীমান্বজ্ঞ বাণী।

উকীল আদাজাত কে কোনোই।

রাজসভাই।

২০২*

LIBRARY

সঙ্গীতাবলি ।

অথব খণ্ড ।

ভবানী বিষয়ক গীত ।
রামচন্দ্র ভট্টাচার্য রচিত ।

হিন্দি ভাষা ।

শাশিনী রামকেলী । আল একাত্ম ॥ ১ ॥

দ্বাদশ দল কমল কোরে নাথ মেরে বিরাজে ।
দশ প্রতি দল, কমল বিমল, ষষ্ঠ ছত্র রাজে ॥
অ ক থ মেত্রিকোন ভবণ, আরে শোভে হ স ক
বৃণ, তৎস পীঠে বীজ বয়টে চরণে অকণ লাজে । ১

শ্রীমধ সুখ স্মৰ হসন, কুরু নয়ন অবলোকন,
বরাত্র কর ষেত বৃণ, ষেতাত্বুণ সাজে ॥ ২ ॥
শোগাসনে বামে জনন, চিঞ্চামণি বৃণ জগনা,
জগনা সাম রসমে আপকোষী মুদন পাজে । ৩

জ্ঞান ভাণ ভয়ে অকাশ, সাজা রজনী গেয়ী বিনাশ
কোর হি শ্রীরামচন্দ্রে চরণ শুণ বিজে ॥ ৪ ॥

ଭବାନୀ ଦିବସକ ଗୀତ ।

ରାଧାରାମକେଳୀ, ତାଃ ଏକତାଳୀ ।

ଆନଥ ଚରଣ ନିଷ୍ଠ ସମନ ଚିନ୍ତ ବ୍ରଜ କାଲେ ।

ଅନୁଧ ଚରଣ ଧେତ ବରଣ ଶୋଭିତ ଅଶୀ ଭାଲେ ॥

ଅପନାପ ଝପ ବାମେ ଶୋଭିତ, ଭାବରେ ସାର୍ଥକ ଜନ
ଆମ୍ଭୁତ, ଉଭୟର ଚିତ୍ତ ସାମ ରଜିତ, ମଶ ଶତ ମମ
କମଳେ । ୩

ମେ ଜନ ଚିନ୍ତେ ସତତ ମନନେ, ନାହି ଉପମା ତାର
ତ୍ରିତୁବନେ, ରାମଚଞ୍ଜ ବଲେ ମେହି ମେ ସଫଳେ, ନହି ଶିବ
ମନ୍ଦୁ ବିଫଳେ ॥

— * * * * —

ରାଧାରାମକେଳୀ, ତାଃ ଏକତାଳୀ ।

କାଳୀ ୨ ବଳ, ହଥୀ ଦିନ ଗେଲ, ମାନବ ଜନମ ହବେନା ଆର ।

ଜନନ ମତ୍ତୁ ଦେହ ଧାରଣ ଅଶୀତି ଲଙ୍ଘ ଅନିବାର ॥

କହେ ଗେହେନ ଏବାର କର୍ଣ୍ଣାର, କାଳୀ ମେ ସକଳି
ଅକଳେ ଦାର, ବିଶେଷତ କଳି ଧନ୍ୟ ସକଳି କାଳୀ ନାଥ
ମବ ତତ୍ତ୍ଵସାର । ୪

ସାର୍ଥକ ଜୀବନ ମାନିରେ ତାର, ସେ ଜନ କାଳୀ କାଳୀ
ନାମ ଜାନେ ଦାର, ମେହି ମେ ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ମାନ୍ୟ, କାଳୀ
କୁଳାନ ତାର ଭବେରି ତାଢ଼ ॥ ୨

ସାଧନ ଅର୍ଦ୍ଧ ଭଜନ ହୀନ, ରାମଚଞ୍ଜ ଦୌନ ଦିନେର
ଅବସ୍ଥା, ହତ ସତସଜ କାଳୀର ଅଗଜ ଅବଶେଷେ ଗାତି
କି ହବେ ତାର ॥ ୩

ରାଃ ରାମକେଳୀ, ତାଃ ଏକତାମା ।

ଆଜୁ ଶୁଭ ଦିନ ହିଁବେରେ ମନୋ କାଳୀ କାଳୀ କର ଅଧିଗ୍ରହଣ ।
ରୁଥିବାତା ସଦି ହଇଲ ରଜନୀ ସାର୍ଥକ କରରେ ଜୀବନ ॥

କାଳୀତେ ଅଭିନ୍ନ କାଳୀର ନାମ, ନିତାବ୍ରତ ପାଇବେ
ମୋହନ୍ତଧାମ, ପୁରିବେ ସକଳି ମନେର କାମ, ତ୍ରିତାପ ହିଁବେ
ଘୋଚନ । ୧

ଗଙ୍ଗା ସମ୍ମନା ମର୍ଦ୍ଦୀ କାବେଳୀ, ସରସ୍ଵତୀ ଆଦି ସଙ୍କ
ତୀର୍ଥ ବାରି, ସଦି ଜ୍ଞାନ ଦାମ ପାନ କରୋ ଭୂରି ନହେ କାର୍ମା
ନାମେ ଭୁଲନ ॥ ୨

ଅଯୋଧ୍ୟା ମଥୁରା କାଶୀ ଆଦି ଧାମ, ମା ମରିଲେ
ଇଥେ ନା ପୂର୍ବରେ କାମ, ସେ ଜନ ବାରେକ ଲୟ କାଳୀ ନାମ,
ସମାନ ଜୀବନ ମରଣ । ୩

ରାମଚନ୍ଦ୍ର କାଳୀ ଦାସେର ଦାସ, ଅନ୍ତ ହବେ ତବେ ମା-
ରାରି ପାଶ, ସଦି ଅମେ କରୁ ଜଯ ନାମାତାନ ଆସିତେ
ନୀ ହବେ କଥନ । ୪

—:***:—

ରାଃ ରାମକେଳୀ, ତାଃ ଏକତାମା ।

ପ୍ରସନ୍ନ ତବ ତବ ମହି ଦୀନେ ଗଜେ ତ୍ରିପଥ ଗାମିନୀ ।
ଶୁଦ୍ଧଦୀ ମୋହନ୍ତା, ବିଶେଷ ଫଳଦୀ, ଅଶେଷ ଅଶ୍ଵତ ନାଶିନୀ ॥

ଶେଷ ବୁଦ୍ଧି ପକ୍ଷଜ ଧାରିନୀ, କମଳାଶ୍ରମୀ ଯକ୍ରମ ବା-
ହିନୀ, ହିତୁଜା ତ୍ରିମେତା ବିଦ୍ଵିଜ ବୁଦ୍ଧା, ସରିଦୀ ତ୍ରକ୍ଷ-
ରପିନୀ । ୧

ଅମନାକ୍ଷକ ମୋଳି ରଙ୍ଗିଣୀ, ମେହୁ ମନ୍ଦରେ ମନ୍ଦାକିନୀ,
ଅତ୍ଥାପତି କର କମ ଶୁଣୁ ଗତୀ, ତ୍ରଜ୍ଞାନକୁ ଦାସିନୀ ॥ ୨

ଗିରୀଜ ତନୟା ସପତ୍ନୀ ଶୁଭଗା, ହରଭରଙ୍ଗିନୀ ଅର
ନିମ୍ନଗା, ଅରଧନୀ ଅର ହର ବିଲାସିନୀ, ଅପଗା ବିଶ
ପାବନୀ । ୩

ଅଛୁ ତନୟା ଭୀଜ ଜନନୀ, ସବୁମା ବାର୍ଣ୍ଣ ସହଗା ମିନୀ,
ମାଗର ସଙ୍ଗିନୀ ସଗର ବାଂଶେ ତ୍ରଜ୍ଞଶାପ ମୋଚନୀ ॥ ୪

ତିତାପ ମୋଚନୀ ଭକ୍ତି ଦାସିନୀ, ଗତି ହୀନ ତମେ
ଗତି କାରିଣୀ, ଶର୍ଣ୍ଣାଗତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଜନମ ଅତଳ ବାରିଣୀ । ୫

— * * * —

ଈତରବ ରାଗ, ତାଃ ଏକଭାବ ।

ମନ କେନେ କରିଲି ଏମନ ବିଷମ ନେଣ୍ଡଟା ମେଯେର ଆଶା ।
ଦେ ଯେ କୁଳେ ଦେଇ କାଳୀ, ତାର ନାମ କାଳୀ, ଧର୍ମ କରୁ
ମର୍ମ ନାଶ । ୬ କ୍ରଃ ॥

ମାଶେ କୁଥ ମୋହକ, ସପକ୍ଷ ବିପକ୍ଷ, କରାଯ ଶଶାମେ
ବାସା, କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଶୁଚ୍ୟ ସବ ଡର ଘର ବାହିର କରିବା । ୧

ପରାଯ କୌଣୀନ, କରେ ଦୀଘ ହୀନ ମାଥୀ ମୁଢା ଜଟା
ବର୍କଳ ବାସା । ହାହି ମାଝା ଗାୟ, ସା ଇଚ୍ଛା ତା ଖାୟ, ମାତେ
ଗାର ଶେଷେ କାଳୀ ହୀନା । ୨

ନାହି ଆପଣ ପର କରେ ସକଳ ଘର ଜୀବେ ଜାଗେ ଭର
କି ହେବେ ମଶା । ଭକ୍ତି ଭାବ ହରା, କେବଳ ପ୍ରେମ କରା,
ବିଜ୍ଞ କରେ ନୀ ଦେଇ ହୈଠେ ମାଳା । ୩

କାଳୀଗଙ୍ଗେ ବାସ ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ଆଶ ଶ୍ୟାମାପଦାଶ୍ରମ
ହୁଏ ଲାଲସା । କରି ମେଘର ଆଶ ଗେଲ ଜର୍ବିନାଶ ଶ୍ରଦ୍ଧାନ
ବାସୀ ଈତିଲ କୁଞ୍ଜି ବାସା ॥ ୪

— * * * —

ତାଃ ଈତିଲର ତାଃ ଏକତାକୀ ।

ମନ ଜୀବନମୀ ଡାରେ କାଳୀ କେମନ ମେଘର ମେଘର ମେଟୀ ।
ଶ୍ରୀ ପ୍ରକଷ ଅରୁତି, ଅବିଶେଷ ଶୂରୁତି, କେଉଁ ନାରେ
ଡାରେ କରିବେ ଥାଟୀ ॥

ତାରେ କରି ତନ୍ମ ତନ୍ମ, ବଡ଼ ଦରଶନ ଭେବେ ମରେ ଗେଲ
ଖେଯେ ମାଟି, ଆବାର ଈତିଲାଟେତ ବୋଲେ ଶ୍ରଦ୍ଧି ଝାଇ
ପେଲେ, ଅନୋ କି ତାର ଜାନେ ପରିପାଟି ॥ ୫

ମାଥାଯ ଥାଟେର ଖୁବା, କୋରେ ଛିନ ତୁଡ଼ା, ଖଦେ
ଆଦି ତୁଡ଼ା କରେ ଝକୁଟି । ବାମା ନାଲି ଶୂଳେ ବଦି ହୋଇୟେ
ଶୁକ୍ରକେଶୀ ଦୋଷାଇଛେ ରାଜୀ ଚରଣ ଛଟୀ ॥ ୨

କାର ସାଧ୍ୟ ବଟେ, ଦଙ୍ଗିଳାର ନାଟେ, ତାର ନମେ କରେ
ଶ୍ରାଟାଅୟୀ । ଦିବ୍ୟ ବୀରାଚାର, କିରେ ଦାବେ ଛାବ, ପରି
ଈମଲ ଭାଗି ଦୀତ କପାଟି ॥ ୩

ରାମଚନ୍ଦ୍ର କୁମ, ମାହି କିଛୁ' ତମ, ମନେର କଦମ୍ବଯ
ଶିଯାଇଛେ ଛୁଟି । ସେଚି ଆପନ କୌର, ଶ୍ରୀମାଧେର ପାଦ-
ଗେଛେ ତାର ଭବଦଳ କାଟି ॥ ୪

— * * * —

রাঃ আলাইয়া, তাঃ আড়া ।

কেরে ঘন নীল নীরজ, মদগঞ্জিত, শুকিত চপলা
মালা বালা নব রঞ্জিনী । রজত শেখরো শবাকাঠো রূপ
দিগন্ধির পুরুষ রূপের সহ রুভিপতি বিড়ম্বিনী ॥

উদিত হৃদয়কাশে, ভাননেতে ঝুপ্রকাশে অন্যথা
কি সে বিকাশে সম্ভব না হয় । যেরূপে যে চিন্তা করে,
মেই রূপ দেখে তারে, ঘটে পটে মেই বটে ভক্ত
শনোরঞ্জিনী । ১

ধৰ্ম্মাধর্ম্ম পরিহরে, ব্রহ্মণ্দ তুষ্ট করে, তাবি রূপ
নিরস্তরে চিদানন্দ ঘয় । যে জন এই রূপে ভাবে,
তাবে সঙ্গ নাহি পাবে, রামচন্দ্র পক্ষ তাবে মৃচ
আজানী ॥ ২

—৩৩৩৩—

রাঃ আলাইয়া, তাঃ আড়া ।

মাগো কত দিনে নিজার হবে, বাকী কি আছে
গো দুঃখনা জানি শিবে । বহু কর্ম্ম পূত্র ছাবে, বহু
মায়ো কাঠাগারে, অনন্ত কামনা বেড়ী কিমে
কাটিবে ॥ ৩

মন রাজা অবিচারে, দদা দেহ দণ্ড করে, ছাঁর
রক্ষা করে রিপুগণ প্রতি ছাবে । মোহাই দিতে গো
চাই, সাবকাশ নাহি পাই, রসনা ষোষণা ভয়ে কুষ্টিত
তাবে । ৪

ତ୍ରିତାପେ ସମା ତାପିତ, ସ୍ଵର୍ଗାମ ଜୟଗତ, ହୟେଛି
ଜୀବନ ମୃତ ପାପେର ଆଧାର । କେହ ନୀ ସତ୍ତାବେ ଦୀର୍ଘେ,
ଶକ୍ତି ବଲିଯା ହାସେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏହ ଭାସେ ଗତି ନାହିଁ
ଭବେ ॥ ୩

—:***:—

ରାଃ ଆମାଇସା, ତାଃ ଆଡ଼ା ।

ଆରେ ମନ ଧିକ ତୋରେ ମଜାଇଲା ସତତ ମାନବ ଦେଖ
ବିଫଳ କରିଲା । ମରିଭେ ନା ହବେ ମେନ, ନିତାକ୍ଷର ଭେ-
ବେଚ ଥନ, ବିଷମ କାଲେର ଭୟ କିମେ ଏଡ଼ାଇଲା ॥

ହେଇସା କୁମରୀ ସଙ୍ଗ, ପରମାର୍ଥ ଦିଯା ଭଙ୍ଗ, ଦେଖିଯା ବିଷମ
ଦଙ୍ଗ, ରଙ୍ଗୀ ହେଇଲା । ତୁ ମିତ ସକଳି ଜାନ, ଅନର୍ଥେ ଦ୍ୱାର୍ଥତ
ଜାନେ, ଏହତୋ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜାନେ ଭୁଲିଲା ଭୁଲାଇଲା । ।

ଅୁବିଶ୍ରାନ୍ତ ବହ ଭାରୋ, ଆପଣ ଦୂର ନାହିଁ କରେ,
ଏକି ଭାବି ଦେଖି ତୋର ଗର୍ଦିତେର ପ୍ରାୟ । ବିଷୟେ ମା-
ର୍ଜୀର ଶ୍ରମ, ତ୍ୟଜି ଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କ୍ରମ, ରାମଚନ୍ଦ୍ରେ ହେଲ
ଭୟ ତୁ ମି ଘଟାଇଲା ॥ ୨

—:***:—

ରାଃ ବେଳାଭର, ତାଃ ଆଡ଼ା ।

ମାହି ତେଣି ନୀର ନିର୍ଜଳ ଦୂରଶନ ମେ ହରତ ଜନମ
ଜନମ କେବି ପାପ । କୌଟ ପତଞ୍ଜି ଅଧମ, ନର ଥର ପଞ୍ଚ
ପରଶ ମେ ତାକେ ତରମେ ତ୍ରିତାପ ॥

ନିରଞ୍ଜନ ନିରାକାର, ପରଃ ଅଳ୍ପ ମୟବାର, ଆଗମ

নিশ্চম সার, মহিমা ভুঁড়ি । শিরে ধরে তিপুরারি,
কোজানৈ কাণ্ঠে ডেডি, নিমে চতুর বৃত্তগ যো করে
আলাপ ॥ ১

স্বাবত্তি গতাগত, করত্তি অবিরত, নাহি মনে
শ্বেত, গাছ নীতে । কহ ত শ্রীকবি রাম, জগত অধমা-
ধম, মিলত পরম পদ সব শৌচ মাপ ॥ ২

— * * * —

রাঃ বেলাপুর আলাইয়া, তাঃ হরিতাল ।
অরে যন, নীল বনগী চরণ, কেন ভাবনা । ক্ষিতি
অপ তেজ সঙ্গে বোঝেতে ধারণা, মিছা জনা হে-
চেবে দেখ না ॥

মূলাধারে আধিষ্ঠানে, মণিপুরে সাধ দানে,
অনাচক্তে বিশুক্তে গিজন । আজ্ঞা চক্র করি হেন
দেখ না, কুশলিনী কালী কালে মিশায় না ॥ ৩

দৈত্য সুস্থুরা পিঙ্গলা, যোগ পথ করি আলা, আছে
মন আমারো কেন পাইতেছো জ্বালা । নিরবধি তাহে
কেন লুকাইয়া থাকে না, কালে কোন কালে খুঁজে
পাবে না ॥ ৪

ইহা বহি আরো নাহি, যোগ পথের উপায় এই,
ভাব পরাংপরা মেহি কালী ত্রক্ষমৰ্মা । থাকিলে প্র-
তিভি ভাবে নিরতি হবে না, রামচক্র স্থির হৈলে
কের আশা হবে না ॥ ৫

ରାଃ ବିଶିଷ୍ଟ ଲଲିତ, ତାଃ ଦିଗୀତେଲା ।

ଜାଗନ୍ମ କୁଞ୍ଜିନୀ କାଳୀ, ଅଙ୍ଗମେ ଘୁମାଇଯା ରହିଲିଗୋ ॥

ବ୍ୟକ୍ତ ମଦମାଗାରେ, ବିଷତକୁ ସହୋଦରେ, ବିଚିତ୍ର
କୁଞ୍ଜି ହେଯେ, ତିଥିରେ ବାଞ୍ଚିଯା ଥୁଲିଗୋ ॥ ୧

ଅଜ ପାଇ ଦେଖ ଧୋରଣ, କରି ଜୀବ ଆଚେତନ, ବହି-
ଶୁଦ୍ଧ କରି ତୀରେ, କୁହକେ ଡୁଳାଇଯା ଦିଲି ଗୋ ॥ ୨

ରାମଚନ୍ଦ୍ର କରି ଦୟା, ହୃଦୀ ଗେ ଅନାଦି ମାଘ୍ୟ,
ଆଶ ବାସା ଭାଙ୍ଗି ହେବ କାଳେ କାଳୀ ଦିଯା ଚଲି ॥ ୩

— * * * —

ରାଃ ଏ, ତାଃ ଏ ।

ଯେବନ ଜନନୀ ତୁମି, ଜାନାଇମ ଜାନିଲାଗ ଆମି ଗୋ ॥

ଶିଵ ବାକ୍ୟ ସତ୍ତାଜୀବନ, ବିଶ୍ୱାସ ଆହେ ଶ୍ରୀଚରଣ,
ଲବିଶାସେର ହେତୁ ମାରୀ, ଘଟାଓ ତୁମି ଆମାର ଆମି ॥

କୁଣେ କୁଣେ ଦେଖାଓ ରଙ୍ଗ, ଉଂପଡ଼ି ପ୍ରଲଯ କଙ୍କ,
ନା ଦେଖି ତାର ଭୁଲି ଅଛ, ଏହି ରଙ୍ଗେ ଭମାଓ ଭମି ॥ ୨

ତ୍ରିଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରଥକ ହେଯେ, ସଦାଇ ଥାକ ମୁକାଇଯା, ତୁମି
କି ସାମାନ୍ୟ ମେଯେ, କାମ ଶୁନ୍ମାହି ହେଯେ କାମୀ ॥ ୩

ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ଦିନ ଗତ, ଆଶାଯ ଆଶା ବାଢାଓ କତ,
ଭ୍ୟନିତେହି ଅବିରୁତ, କେବଳ ମାଘ୍ୟାର ହେଯେ ପ୍ରେମୀ ॥ ୪

— * * * —

ରାଃ ଏ, ତାଃ ଏ ।

ହେଲାନୀ ହେବନୀ ଆମାର ଅପରାଧ ମାର୍ଜନୀ ଗୋ ॥

ଅଶେଷ ଏକାରେ ଡାହା ବିଶେଷ ଗେଲ ଗୋ ଜାନୀ ।
ହେଯେଛି ପାପୀର ଡାଙୀ, ସତ୍ତ୍ଵୀ ମନ କାମାଦି ଏକା, ଲାଭ
କରି ଡାଙ୍କ କର କେବଳ ମାତ୍ର ସନ୍ତ୍ରଣୀ ॥ ୧

ମାଯା ଦେଶ କର୍ମଜ୍ଞତା, ଆପଦ ନାମେତେ ଗିତ, ଅଧର୍ମ
ନାମେତେ ପୁଣ୍ୟ, ପାଟ ରାଣୀ ହୁର୍ବାସନୀ ॥ ୨

ଭ୍ରମ ଦଣ୍ଡ କରି କରେ, କାଳ ହୃଦ ଶିରୋପରେ, ଉର୍ବେଗ
ବ୍ୟାସନେ ଦସି, ଭାରେ ଅମଙ୍ଗଳ ଦେନା ॥ ୩

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନାମେ ଘଡ଼େ, କର୍ମ ପୂଜ ନିଶାନ ଉଡ଼େ, ଜ୍ଞାନ
ଶୁନ୍ୟ ଡକ୍କା ଘଡ଼େ, ହୃଦୟ ତେବି ଘୋଷଣୀ ॥ ୪

— * * * —

ରାଃ ଟୈରବୀ, ତାଙ୍କ ସବ୍ୟମାନ ଠେକା ।

କାଳୀ କାଳ ଡର ହରା । ଆମରି କେମନ ମେଯେ ଜୀବ
ଶିବ କରୀ । କେ ଜାନେ କାଳୀର ମର୍ତ୍ତ୍ଵ, ନାମେ ନାଶେ
ଧର୍ମଧର୍ମୀ, ଉପାଧି ହଇଲେ ଶୁନା ଆପନି ଦେଇ ଥରା ॥ ୫

ଜ୍ଞାନ କର୍ମ ପରିହର, ଅନ୍ୟ ଚିକ୍ଷା ଦୂର କୁର, କାଳୀ ଭାବ
କ୍ରାଙ୍ଗୀ କର ନୟମେର ଭାବା । ନାଥ ଆଜୀ ଅଚୁନ୍ନାରେ,
ଚିକ୍ଷା କର ଚିକ୍ଷାଗାରେ, ଶ୍ଵପନ କି ଜାଗରଣେ ନୀ ହେ
ପାଇରା ॥ ୬

କହେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମରେ, ଏବାର ବହ ଜାଗାରେ, ସଫଳ
ଧାନ୍ୟ ଦେହ ବିଫଳ ନୀ କରା । ଜ୍ଞାନ ଭକ୍ତି ସହଭାବେ,
ଶ୍ରୀମା ପଦ ଭାବ ଭାବେ, ଚିକ୍ଷା ଚିକ୍ଷା ଦୂର ହରେ, ଅ-
ଚିତନା ଭରା ॥ ୭

୩

ରାଃ ଈତରୀ, ତାଃ ମଧ୍ୟମାନ ଠେକା ।

କାଳୀ କେ ଆଲେ କେମନ, ସେ ଦେଖେ ସେମନ ଭାବେ
ମେ ବଲେ ଡେମନ । ଅଥଶ ମଞ୍ଜାକାରେ, ସେ ବିରାଜେ
ସର୍ବଧାରେ, ବାପୁ ଶୁଣ ଚର୍ଚରେ ଧେଖାନେ ଯେମନ ॥ ୧

ଅନୁଭି ପୁରୁଷାକାରେ, ସ୍ଵର୍ଗ ହିତି ଲୟ କରେ, ଏକ
ବ୍ରଜ ବିଭୋଯ ନାହିଁ ସେଦେର ବିଚାରେ । ଅନୁଭ ନା ପାର
ଅନ୍ତ, ତାହେ ନର ମନ୍ଦୀ ଭାବୁ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ହୟେ ଜ୍ଞାନ ଚିନ୍ମୁ
ଶ୍ରୀଚରଣ ॥ ୨

— * * * —

ରାଃ ତୋଡୀ, ତାଃ ଧିମାତେତାଳ ।

ହର କୁଦି ସରୋକୁହେ କିଛ ମାଧୁରୀ ମରି ମରି ବାଦ
କେବେ । ହେରିଲେ ନୟନ ମନ ନା ହୟ ଭାବି ॥ ସଙ୍କଳ
ଶୁଖେର ନିଧି, ଜଙ୍ଗା ପାଯ ହେରି ବିଧି, ତଥାପି ନା ହୟ
ଅବଧି ଆଜିର ହେବି ॥ ୧

ଏକ କୁବ ଅଧିକ ଆରୋ, ହର ହିଲା ଦିଗଭୁବ, ବନ୍ଧ
ମାତ୍ର ଦିଲେ ତାଙ୍କୋ ଦାଗ ହୟ ଭାବି ॥ ୨

ନେତେ ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଯାରୋ, ମେହି ଜାମେ ଶୁଖ ତାଙ୍କେ,
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡ ନରୋ ନୟ ଅଧିକାରୀ ॥ ୩

—————

ରାଃ ତୋଡୀ, ତାଃ ଧିମାତେତାଳ ।

ବିରାଜେ କୁଦରାମୁଜେ ମଣି ମଣିରେ ଓ କେ ତିମିର ହେବେ ?
ତିପକ୍କାରେ ଶିବ ଉଠେ ମନ୍ଦାଗାରେ ॥

ବିହରେ ଆନନ୍ଦ ଭରେ, ନିଜ ତରୁଆ ମୟରେ, ଦିଗ୍ବୟାପୀ
ଦିଗ୍ବୟାପୀ ଶର୍ଵେ କରେ ॥ ୧

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମ ରମେ, ଅଜମେ ତୀ ବାଞ୍ଚେ କେଲେ,
ଭାବୀ ମଧୁର ହାତେ କାମ କରେ ॥ ୨

କାମାକ୍ଷ କାମେର ଭରେ, ଭରେ ହରେ ଶବାକାରେ, ଦିଯେ
ରାଜ୍ଞୀ ପଦ ତାରେ ମିର୍ଜନ କରେ ॥ ୩

କହେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନରେ, ଯେ ଭାବେ ରାଜୁଣାଥରେ, ରାଜୁ
ନାହିଁ କରେ ତାରେ ସର୍ବକୁ ହରେ ॥ ୪

— * * * —

ରାଃ କର୍ତ୍ତୀ, ତାଃ ଆଜ୍ଞା ।

ମନ ନୟନ ଅଞ୍ଚରେ ସମାଇ ଲୁଙ୍କାଟ ଗୋ ।

ଭାବିଲେ ନୀ ପାଇ ଦେଖା ଏହି କି ମଞ୍ଚରେ ଗୋ ।

ରେଖିତେ ଯତନ କରି, ତୋମାର ଛୁମେ ଅନୋ ହେରି,
ଥାକିଯେ ଅଞ୍ଚରେ ଶ୍ରୀମା କରଗୋ ଚାତୁରି ; ତୁମିତୋ ବି
ଷମ ମେଘେ କେ ତୋମାରେ ଜାନେ ଗୋ ॥ ୧

ଫେନ ଶୂର୍ଯ୍ୟ ଅଭିରିଷ୍ଟ, ଅକାଶେ ଯଥା ଅନ୍ଧୁ, ଅନ୍ଧା
ଅନ୍ଧା ବନ୍ଧ ଦେଖା ନାହିଁ ଯାହା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନର୍ପଣେତେ ଦେ
ଆଓ ରାଜୀ ପଦ ଗୋ ॥ ୨

— * * * —

ରାଃ କର୍ତ୍ତୀ, ତାଲ ଆଜ୍ଞା ।

ଶ୍ରୀମା ଆମାର ଅଞ୍ଚରେ ଭାଗ କି ଲୁମାଟ ଗୋ ।

ଭାବି ଧନ କରେ ଚାରି ମନେ ଚୋରା ଭାର ଗୋ ॥

अराजक एই पुरे, कामादि भाकाति करे, मित्य
वस्तु मात्र हरे हैमा निर्भय । नी माने दोहाहि तारः
कि करि उगाह गो ॥ १

असृष्ट वस्तुन करे, केह बाले केह मारे, उपेषण
विषम वक्ति दिया दर्श करे; ताहि आहि रामचन्द्र
मरि आग घार गो ॥ २

— * * * —

राः सिङ्गु, ताः एकताला ।

चलिलाम ताहि भोलार हाटे हेडे याय सज्जेर
सज्जी दूर ! केह बेचे पुकवार्थ चारि, केह करे अस्त्र
यत्न करि, तक्ति ताव ज्ञान रुद्रन भुरि, ताबिर दो-
काळे अचुर ॥ ३

केह बेचि गेल पुणा पाप, केह करे केवल
कथार आलोप, केह बेचि गेल तृत्य ताप, केह
आविधा अकुर ॥ ४

रेख हाटेर बेला हैम ज्य, रामचन्द्रेर एहि
उचित हय, ज्ञान सह तक्ति करिया ज्य, चलिल
कालीपुर ॥ ५

— * * * —

राः सिङ्गु, ताः एकताला ।

आहिलाम उद्दे एहि करिलाम एवार हारालेम इ-
कुल । चित्र अमल झुड्हो लेखा, अमे लड्हि अलिर
क

ଭାବଲୋ ପାଖା, ନା ପାଇ ଗଞ୍ଜ ମଧୁ ତଥା, ଆଲିର ଛଳେ
ଟେଚଳେ ଭୁଲ ॥ ୧

ବିଷୟ ପ୍ରାକ୍ତରେ ମରିଚିକା, ଅଳ ଭାବେ ବାଲି ବେଡ଼ାଇ
ଦେଖା, ପ୍ରାଣ ସାର ପିପାସାର ଟେକ୍ୟା, ନା ପେଜେମ ନଦୀର
କୁଳ ॥ ୨

• ବିଷୟ ମହାମାଯାର ଏହି କଳ, ଚିଲି ବଲେ ଶାନ୍ତ୍ୟାମ
ନିମେର କଳ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ହତ୍ୟକୀ ବଲ, ତାର ହାରାଇଲ
ମୂଳ ॥ ୩

— * * * * —

ରାଃ ହୁରଟ ସାରଙ୍ଗ, ତାଃ ଏକଭାବା ।

“ରାମପ୍ରସାଦୀ ହୁର”

ମନରେ କାଳୀ କାଳୀ ବଲୋ । ଦେହେ ପାପ ଶୁଣି ତାରେ
କରି ଶୁଣ୍ୟ, ଶୁଣି ଦେହ ଛାଡ଼ିଯେ ଚଲୋ ॥ ୧

ଭାବରେ ଅକ୍ଷରୋ, ସେ ନହେ ତୋମାରୋ, କାଳୀରେ ତୋମାରୋ
କୁର ନଯାନେ ଦେଖ । ଏହିତ ସମାଧି, କର ବିଶ୍ଵବିଶ୍ଵିନୀରେ
ମଲିବେ ଉପାଧି ମାସାର ଫଲୋ ॥ ୨

ନାମ ଧ୍ୟାନ ମନ୍ତ୍ର, କାଳୀ ନମ ସତ୍ତ୍ଵ, ତିର ଭାବେ ଭାବ
ନିଭାବ ଘାରା, ନିଷେଧ ବିଧି ଦୂର, ହୈଲେ କାଳୀ ପୁର,
ମିକଟ ହବେ ଭାଇ ସକାଳେ ଚଲୋ ॥ ୩

ହଇୟା ଚିତନ୍ୟ, ହରେ ଦୈତ୍ୟ ହନ୍ୟ, କାଳୀ ନାମେର ଏହି
ଆହେରେ ଫଲୋ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର କ୍ଷୟ, ଇଥେ କି ମଂଶର, ମାନବ
ନେହ ଜଳ ସକଳ ହଲୋ ॥ ୪

ରାଃ ଅରୁଟ ସାରଜ, ଏକତାଳା ।

ମନ ସଦି ଭାବିବି କାଳୀ । ତେବେ ଯାବେ ବାସା, ନାହିଁ
ହେ ଆସା, ଆମାର ଆମି ଏହି ଯାବିରେ ଭୁଲୀ ॥ ୧

ଧରା ଶ୍ୟାମନ, ଦିଗେରି ବସନ, ନାଗେରି ଭୁବନ ହାଇ
ଯାବିବି । ପାଯେ ବାବ ହାଲା, ଗଲେ ହାଡ଼ ମାନା, ଭାଲେ
ଖଲୀ ଜଟାର ଗଜା କେଲୀ ॥ ୨

ହେ ସର୍ବନାଶ, ଶଶୀନେତେ ବାସ, ଘରେ ଘରେ ମେଗେ
ଥେଯେ ବେଢାବି । ହେ ବିଷମ ପେଟେର ହାଲା, ଥାବି ଭାଙ୍ଗ
ହାଲା, ନାଚିତେ ଗାଇତେ ପଡ଼ିବି ଦୂଲୀ ॥ ୩

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପାଇ, ଅନ୍ୟ ଚିତ୍ତା ଯାଇ, ଆପନ ଚିତ୍ତାଯ ଦେଖେ
ମେ କାଳୀ । ନାହିଁ କାଳାକାଳ, ଭର କରେ କାଳ, ହାତେ
ଦେଖେ ତାଳ କପାଳ ଧୂଲୀ ॥ ୪

—* * *—

ରାଃ ଅରୁଟ ସାରଜ, ତାଃ ଏକତାଳା ।

କଲରେ ବେଖରେ କାଳୀ । ଗେଛେ ତବ ତମ, ନାହିକ
କଂଶର, ଯିହା କେନ ଆର କର ବ୍ୟାକୁଲୀ ॥ ୫

ତୋଥାର ଏହି ଘଟୋ, ମାର୍ଯ୍ୟାମର ପଟୋ, ଆଜ୍ଞାଦନ ହିଲ
ତୋଥାରେ ସଲି । ଏମାଥ କକଣା, କରିଯା ଜାନନା, ଶୁଚି-
ରେହେମ ଦିଯେ ପାଯେର ଧୂଲୀ ॥ ୨

ଘଟେର ବାହିର; ନହେ କାଳୀ ହିଲ, ହିଲ ଏହି କଥା
ବଲେହେମ ଧୂଲୀ । ଆଗମେର କଥା, ଗୋପନ ଅର୍ବଥା, ସ୍ଵ
ରଳ କୁଳେତେ ଆହେ ମେ ମେଲୀ ॥ ୬

রামচন্দ্ৰ কয়, চিনালদ্দ ময়, সাত্ত্বিক প্ৰেম ইহাকে
বলি। হলে শিৱজৰ, নাহি কোথা ও ডয়, সহজে সে-
খানে ঘাবিৱে চলি ॥ ৪

—:—

তা: জুড়ট সারজ, তা: একতলা ।

বিষম সৰ্বনাশী যেয়ে । কৰিতার আশি, অশ্বা-
নেতে বাস, দিগন্ধৰ বেড়ায় যেগে খেয়ে ॥

দেখি তাৰ কাৰ বেদে পেলে লাজ শুণ গায় তাৰ
কুষ্ঠিত হয়ে । দৱশন ছয়, পেলে তাৰা ভয়, হৃল হৈল
ভুল গেল ভুলিয়ে ॥ ১

অঘটনায় কৱে অটনা সজ্জি, সজ্জিৰ শতি দেয়
ভুলিয়ে । একাশিয়া মায়া, কুহকেৱ হায়া, সদাই
থাকে তায় প্রথক হয়ে ॥ ২

রামচন্দ্ৰ কয়, সেত বিশময়, সৰ্ব ছানে রয় কিছি
লুকায়ে । তোগায় পুণ্য পাপ, নাহি কৱে পাপ, ব-
লায় দয়াময়ী কঠিন হিয়ে ॥ ৩

—:—

তা: জুড়ট সারজ, তা: একতলা ।

সামাল শ্যামা ঝুবলো কৰি ।

তব কুহজেৱ দেখি রূপ তাৰি ॥

কৰ্ম বাজাল মায়া যেলে সদাই পড়ে মোহ বারি ।
চকমা চপলা অমে ঘন কাকে ঘটা কৰি ॥ ১

ଭାଜିଲମାଙ୍ଗଳ ମନ ଅକର୍ଷ ସାଦାମ ଗେଲୋ । ପଢ଼ି
ତରି ଗରକ ହୟ ଆବର୍ତ୍ତ କାମେ ପାପେର ଭାରୀ ହଇଁ
ଭାରି ॥ ୨

ଜାନ ଶୂର୍ଯ୍ୟ ଅଞ୍ଚ ହୈଲ ଅଜ୍ଞାନ ତିମିରେ ସେବି । ଏହୁଲୀ
ଓକୁଳ ଛକୁଳ ପାଧାର ହତ ହେଲ ବୁଦ୍ଧି ଡାଢ଼ି ॥ ୩

ତେବେ ଧବଳ ରାମଚନ୍ଦ୍ର କପାଳ ମନ୍ଦ ହେଲ ଭାରି । କର-
ଖଣ ମୋହର କରୋ ତାର କର୍ମଧାର କରଣ କରି ॥ ୪

— + : —

ରାଃ ଅରଟ ସାରଙ୍ଗ, ତାଃ ଏକଠାଳ ।

ମାଧେର ସୁମେର ସୁମ ଭାଜେନ ।

ଭାଲୋ ପେଯେହୋରେ ଭବେ କାଳ ବିଛାନ ॥

ପେଯେହୋ ଅଥ ଶର୍ଵରୀ ସେମେହୋ କି ଭୋର ହେବେ
ନା । ତେବେ କୋମେତେ କାମନାକାନ୍ତା ତାମେ ହେତେ ପାଶ
କିରୋନା ॥ ୫

ଅଜାର ଚାନ୍ଦର ଦିରେହୋ ଗାୟ ମୁଖ ଟେକେ ତାର ମୁଖ
ଥୋଲୋନା । ଶୀତ ଶୀତ ସମାନ ଭାବେ ଖୋପାର ଧରେ
ତାର କାଚନା ॥ ୬

ଥେଯେହୋ ବିଷୟ ମନ୍ଦ ମେ ମନୋର ଆର ଘୋର ସୁଚେନ ।
ଦିବା ନିଶି ମୁଦେ ଅଁଧି ଅବଦେ ଏକାଳ ପାର ନା ॥ ୭

ଅତି ମନ୍ଦ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଶୁଭ୍ୟାରେ ଆଶା ପୁରେ ନା । ତୋର
ସୁମେ ମହା ଶୁମ ହେବେ ଡାକିଲେ ଚେତନ ପାଇବେ ନା ॥ ୮

— + : —

ସଟଚକ୍ର ବର୍ଣନ ।

ରାଜୁ ହେଉ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟରେ, ତାଙ୍କ ଆପଣଙ୍କ ।

କାଳୀ କୁଣ୍ଡଳୀରପା, କାମ ପାଠୀରେ ।

ବିହରେ ସ୍ଵରତ୍ତ୍ତ ମାଘେ ଲିଙ୍ଗେପରି ମୂଳାଧାରେ ॥

ତ୍ରିଶୁଣୀ ଶୁମରୀ ନାଡ଼ୀ ମେହେ ମଞ୍ଚାରେ, ମଞ୍ଚେ ମହେ
ଏହି ପିଛଲା ଈଡ଼ା ଶିରେ ॥

ଶୁମରୀ ଆର୍ଦ୍ରରେ ବଢ଼ିନୀ ଶୋଭା କରେ, ତଥାଦେ
ଚିତ୍ରିନୀ ବ୍ରଜ ନାଡ଼ୀ ଗର୍ଭେ ଧରେ, ହାର ବ୍ରଜାଧ୍ୟ ମୁଖେ
ମୋଜପଥ ଗୋପିନୀ, ଅପା ଅହି ରାଜରପା ନାର୍ଜ
ତ୍ରିବଲମ୍ବୀ କାରେ ॥ ୧

ବିଷତକୁମରୀ କଚି କୋଟି ମୌଦାମିନୀ, ଖାସ ଉଛୁମ
କରେ ଅଗତ ଜୀବଧାରିନୀ, ନିର୍ଦ୍ଦି ମତ ଅଲିରବ ବୈଷ୍ଣବୀ
ନୀ ଦିନୀ; କାବ୍ୟ ରୁସ ନବୀ କରି ନବଧା ମେ ଭେଦ କରେ ॥ ୨

ଆରକ୍ଷ କମକ ଚଲନଥ ସ୍ଵରତ୍ତ୍ତ ଶିବ, ଲିଙ୍ଗରପେ ପାନ
କରେ କୁଣ୍ଡ ଗୋମୋହବ, ପୁର୍ଣ୍ଣଲୁ ବିଞ୍ଚକାର ମଞ୍ଚାନ ହାସୀ,
କାଶୀପୁର ବାସୀ ବିଲାଜୀ ତ୍ରିପୁର ପୁରେ ॥ ୩

ପୃଥ୍ବୀ ବୀଜ ମୁଦିଥରି, ସିମ୍ବୀ ଗରେଜୋପରି, ଅକେ
ବାଲାର୍କ କଚି ବ୍ରଜୀ ଶିଖ ଶୃତି କରି; କର୍ମ ବାହୁମତ,
ଜୀବେଶ ମାଯାମୋହ, ଅତକୁଳ ଐତରବୀ ଡାକିନୀ ବାଜ
କରେ ॥ ୪

ଶଲିତ ମୌର୍ଣ୍ଣ ରୁଚି କୁଳ ପକ୍ଷର ଶୋଭା, ତତ୍ତ ବନସ୍ପ
ମାରି ପତ୍ର ରକ୍ତ ଅଭା, ଭେଦି ସୁତ ପରମାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ

ହଂସାଗତେ, ଧର୍ମ ନର ସମ୍ମାନ ତଥେ ଧ୍ୟାନେ ସଜ୍ଜତି କରେ । ୫

ନାମ ସାଧିଷ୍ଠାନେ ଆରଜ୍ଞ ମହୋତ୍ସମେ, ଲାଜେ ଚପଳା
କୃତ୍ତି ବ ଜ ଅଛ ସତ୍ୱଦମେ, ଅର୍ଜେଶ୍ୱର ବଂକାରେ ବରୁନ ଏକ-
ବିଶେଷନେ, ଅକେ ବିଶୁଦ୍ଧତା ରାକିନୀ ମହକାରେ । ୬

ତିକୋଣ ମନ୍ଦିରକେ ମେଘରୁଚି ପୁକରେ, ଦିଗମରେ
ଡକ ଭାସନୀଳ କାନ୍ତି ଧରେ, ରଜାତ ସତ୍ତି ବିଜ୍ଞ ମୁର୍ତ୍ତି
ଧରି ମେଘୋପରି, ଲାକିନୀ ତୈରବୀ ରୁଦ୍ଧରୂପ ରୁଦ୍ଧ ସବେ । ୭

ବନ୍ଦୁ ଜୀବ କାନ୍ତି ସଟ କୋନ ଅନାହତେ, ରିଷ୍ଟ ମନ
ମଧ୍ୟେ କଟାନ୍ତ ରଜାକିର୍ତ୍ତେ, ଧୂମକଚି ବାୟୁ ବୀଜ କୁଳ ସା-
ବୋପରି, ତୈରବୀ କାକିନୀ ବାଗାଥ୍ୟ ଲିଙ୍ଗପୁରେ । ୮

ପଞ୍ଚ ବିଶୁଦ୍ଧ ନାମ ଧୂମକଚି ବିହାକାରେ, ଶୋଭେ ଘୋଡ଼୍ୟ
ଦଲେ ସ୍ଵରର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନାକାରେ, ହିମଛାୟା ଲାଗୋପରି, ବିଶୁଦ୍ଧ
ଆମନ କରି, ଅକେ ହରଗୋବୀ ଶାକିନୀ ନାରୀ ତତ୍ତ୍ଵ
ପରେ । ୯

ଦ୍ଵିତୀୟ ହଙ୍କାରେ ଆଜ୍ଞା ପରାମର୍ଶରେ, ଘୋନୀ ପୀଠେ
ଦୁର୍ଗ ଶିର ଲିଙ୍ଗରୂପାକାରେ, ଚନ୍ଦ ବୀଜାନ୍ତରେ ପୀଯୁଷ ଜ-
ନ୍ତରେ, ହାକିନୀ ତୈରବୀ ମନୋହି ଭନ୍ଧଦ୍ୟେ ସବେ । ୧୦

ବ୍ରଜ ବନ୍ଦୁଭାସ୍ତରେ ଶରସିଙ୍ଗହ ମୃପୁଟେ, ହ ଜ ଜ ଅକ
ଥାବି ଶୂର୍ଯ୍ୟଦମେ ହଂସ ପୀଠେ, ବାଥ ସହ ରହିଲାଲୀ ଶାମ
ରୁମନ୍ଦି ଭରେ, ମାନ୍ୟ ନହେ ଏହିରପେ ଚିନ୍ତେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର
ନହେ । ୧୧

ରାଜୁରୁଟ, ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ଗକଳି ଶ୍ୟାମା ମା ଆସାଇ,

ଇହାଯି ପୁରୁଷ ତରେନ କରିଛେ ବିହାର ॥ ୫ ॥

ଆଗମ ନିଗମ ଉଚ୍ଚି, ନାହିଁ ତାର ବିଷୟର ମୂର୍ତ୍ତି, ମୁଖୀ
ବନ୍ଦ ତେବେ ମୁର୍ତ୍ତି, ଆମେକ ଝାହାର । ୬

ବ୍ରଜ ସରାତନୀ ଆମ୍ବା, ଆମ୍ବି ଅହାକାଳ ଆଧା,
ଏକଥା ମଶଖା ଗହାବିଦୀ ନାମ ତାର, ମିର୍ଣ୍ଣା ମଞ୍ଚନୀ ବଟେ,
ପ୍ରକଳ୍ପି ପୁରୁଷ ବଟେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକା ଆଧେଯ
ଆଧାର ॥ ୭

ଅଥବା ମଞ୍ଚନାକାରେ, ବାଣୀ ଶୁଷ୍ଟ ଚର୍ଚାଟବେ, ସେ ପର
ଦେଖାଇଲା ଯାରେ, ସେ ପର ଦେଖେ ତାର, ଏଇଟୋ କହିଲା
ବେଦ, ଇହାଟେ ମୁଖେର ଜ୍ଵେଳ, ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞମୀର ନାହିଁ ତେବେ,
କାଳୀ କାଳୀ ତାବ । ୮

ଇହା ଜ୍ଞାନ କ୍ରିସ୍ତା ଶକ୍ତି, ତେବେ ହୟ ଅବିଦୀ ମୁର୍ତ୍ତି,
ମେହି ତିଙ୍ଗଳ ଅନ୍ତିମା ନାମ ତାବ, ବ୍ରଜା ବିକୁଳ ଶିବ
ମହୀ, ଆମ୍ବି ମାର୍ଯ୍ୟାଗ ହୟ, ଅଂଶୀ ଅଂଶ କଳାଯ ମେତ
ନାମା ଅବତାର ॥ ୯

ହିନ୍ଦୀ କୁଣ୍ଡଳୀଶ୍ଵରି, ମୁଖାଧାରେ କରି ହିଟି, ଅଜପାଯୀ
ଧାରୁଣ କରେନ ଜୀବ ନାହିଁ ସାରି, ଯାହାଟକେ କରି ଦରା,
ନାଶେ ହୀ ଅବିଦୀ ଶାରୀ, ଦିନା ରାତି ଖଦ ଛାଯା, ଦେ
ଖାତେ ଗଦାପାର ॥ ୧୦

ରାଃ ହରଟ, ତାଃ ଆଜ୍ଞା ।
କାଳୀ କି ଶାମାମା ହେଲେ, ଏହି ଦେଖେ
ଫେତାମନ ସବୁ ସାଧାର କରିଲେ ।

ଥାର ସବୁ ହୈଥା ଗିନ୍ତୁ, ଆନନ୍ଦ ଥାର ଏକ ବିଶୁ, ପେଗେ
ମୃତ୍ୟୁଜୟାଣୀ ଶିବ ଗନ୍ଧମ ଆଇଲେ ॥ ୧

ହରପୁର ସରିବାମେ, କମଳ କୁରୁଷିବାରେ, ଥାମ ମଣି-
ଦୀପ ମାଧ୍ୟେ ଚିକାମଣୀ ହେବେ, ଶବାକାରୋ ମହାମତେ,
ପର ଶିବ ପରିବକେ, ବିହରେ ବୁଦ୍ଧି ଶ୍ୟାମା ମୁକକେଶୀ
ହେଯେ । ୨

ଶ୍ୟାମା ମୀ ଘାନସଚବୀ, ଚିନ୍ଦ୍ମମାନନ୍ଦମହିନୀ, ଘଟେ ୨
ବାଜ କରି, ଆପନି ଲୁକାର, କଜେ ଥମା ମରେ ଝାରେ,
ଅମେ କି ଲଜ୍ଜିତେ ପାରେ, ଭାବେ ରାମଟଙ୍କ ଅର୍ଜ ପଥ
ହାରାଇଲେ ॥ ୩

—ଶବ୍ଦବିଶ୍ଵାସ—

ରାଃ ହରଟ, ତାଃ ଆଜ୍ଞା ।

କି କାଳ ଆର ସାଧନେ, ହଦମେ ଦେଖେଲେ କାଳୀ ବଳ
ବଦମେ ॥ ସାଧନେରି ବହୁ ଅଜ..କୋଗ କରି ଅଶ୍ଵ ମଜ ଏ-
ମଜେ କାଳୀର ଶଳ କର ଆବଶେ । ୧

ଶୀର୍ଷଟଙ୍କ ପରିଆମ, କେବଳ କବେରି ଆମ, ନର୍ବ ପୀର୍ଷ
କଳ କାଳୀ ପରତଙ୍ଗ ଥାର । ରାମଟଙ୍କର ଅଭିନାଦ, ହରେ
ହରି କାଲିଦାସ, କର ପଦ ରଜ ଆଶ ରାମା ଥମେ ॥ ୨

—ଶବ୍ଦବିଶ୍ଵାସ—

हाः अट्टे हाः आड़ा ।

कि काल घरे थेविल, भाविते एकाल गेम
से कोल आइल । काली पद ना चिखिलाम कालेर झंसे
काल हारालेम, भाल काल पेये काल सकलि हरिल ॥ १

काले काल लीम हवे, काले सकलि मालिवे, रवे
महा काल टेवल कालीपदाओरे, कालीर करुणा विने
उपाय नाहिक आमे, रामचन्द्र विहे लक्ष आशाये
उहिल ॥ २

—***—

हाः शुलभाम, हाः आड़ा ।

जावठे भावठे अम श्रीनाथ उरण, युक्त इव एवार
महि अडव वसान । तोमारे करिते सजा, से दि-
खाहे गमहारा, अविडा विवर माया, कर कि का-
रुण । ३

विकाईलि यार लाड, मादिलि दोहाई ताय, कि
करिलि शाय छाड, विकटे जीवन । ४

कहे रामचन्द्र लड, गुरुपद श्रीनाथ कड, केम
माराकरे अर बा दूरि कारण । ५

—***—

हाः शुलभाम, हाः आड़ा ।

उल्लुरे उल द्वाई अम श्रीनाथ कालन ।

हृषि नीठे श्रीनाथ पद करि मरुण ॥

ଜ୍ୟୋତିର୍ଭୟ ମହାରମ୍ୟ, ନହେ ବେଦ ବିଧିଗମ୍ୟ, ତଙ୍କ
ଦୂର୍ଯ୍ୟ ଗତିଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଦହମ ପରମ । ୧

‘ପରମ ଆମଳ ଧ୍ୟୟ, ଅଞ୍ଜାନଳ ପରିଣାମ, ନିଷ୍ଠି
ସକଳ କାମ ନାହିଁ କୁରୀ ମରଣ । ୨

କହେ ଶ୍ରୀମତ୍‌କୃତ୍‌ତାର୍ଥୀ, ପରମ ଆମଳ ପାବି, ନିଷ୍ଠା
ଅଥେ ଚଲେ ଧାବି ଦେଖି ଶ୍ରୀଚରଣ ॥’ ୩

— : * * * : —

ଅନୁର୍ଯ୍ୟାଗ !

ରାଃ ଧାରେଶୀ, ତାଃ ମଧ୍ୟମାନ ଠେକା ।

ଭାବରେ ପରମାପଦ ପରମ ଆମରେ । ଅନ୍ତଯାଗେ
ଭାବୋ ଭାବେ ଭାବେର ମନ୍ଦିରେ ॥ କଦିପରେ ବିପକ୍ଷାରେ,
ଶବାକାର ଶିବାଧାରେ, ମହାକାଳ ଉରେ ସେତ ଗୋପନେ
ବିହକେ ॥

ଅମାରୀ ଅ ମହଙ୍କାର ଅନ୍ତାଏ ଅନ୍ତାଗ ଅମ୍ବମ୍ବର ଅମଦ
ଅମୋହ ଅମୋଡ ଅମୋତ ଅମେଷ ଆର, ଅହିଂସା
କୁରୁମୁରାର ଇତ୍ତିହ ନିର୍ବିହ କର, ଜ୍ଞାନ ଦର୍ଶା କରି ପରମ
ପୁନ୍ଦରାରେ ॥ ୧

ହୁଏପରେ ଦିନରେ ଆଶମ ଅନ୍ତାଗତ ରାକ୍ୟମାନ ମହ-
ଆର ହୃଦ୍ବାହୁତେ ପାଦୋର ଦିଧାନ, ପୃଷ୍ଠା ଅର୍ଦ୍ଧ ନିର୍ବେଦର,
ଅନ୍ତାମୁତେ ଆଚମନ, ଜ୍ଞାନୀୟ ଭାବାତେ ମଧୁଳକ ହୋଇ
ଥାରେ ॥ ୨

ଅସୁର ଅସୁର ଦିଲ୍ଲେ, ଖୋଲ ଫୁଲମେ କୁରିଲେ, ଗଞ୍ଜ
ଶକ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵ ଚିତ୍ତ ପୁଣ ଔକଳିରେ, ପଞ୍ଜାବ ଧୂଳ କର,
ତେବେ ଦୌଲେ ଘାତ ହର, ଅନାହତ ଅନ୍ତି ସଂତୋ ବାଜାବେ
ତେଥରେ ॥ ୩

କୁରୁକୁରି ନହାଇରେ, ଦୈବେଦ୍ୟ କର ତାହାରେ, କାମ
କୋଥ ଅଜାବାହ ବଲିକର ତାରେ । ଶବ୍ଦ ତତ୍ତ୍ଵ କୃତି ଗୀତ
ଇଞ୍ଜିର କର୍ଷ ତାର ନୃତ୍ୟ ତାବଜୟେ ପୁଣ୍ୟନୀତର ଦେହ
ତାରେ ॥ ୪

ଅକାରାନ୍ତି ଲକାରେତେ, ଅରମୋଦ ବିପରୀତେ,
ଜ୍ଞାନକାର ଅମେଳ କରି ଗାଁଥ କୁଞ୍ଜନୀତେ । ବର୍ଗାଷ୍ଟକ ଅଷ୍ଟା-
ଶତ ଅଷ୍ଟୋଦ୍ଧର ଶତ ବାରୋ ବର୍ଗମାତ୍ରା ଯପମନ୍ତ୍ର ଦିବେ ତାର
ଅଷ୍ଟରେ ॥ ୫

ଆମେତେ ଚୈତନ୍ୟ କର, ନାଭିକୁଣ୍ଡେ ଦୈବଭାନର,
ଆଜ୍ଞାବଳି ଏକାକୀରେ ମନ ଝବ କର । ସମିଧତାଯ ଧର୍ମା
ଧର୍ମ, ହରିଶାର ସତତ କର୍ଷ, ପୂର୍ଣ୍ଣହତି ଦିବେ ମାରା ବଳି
ଆୟାକରେ ॥ ୬

ମଙ୍ଗଳଗାତ୍ର ମଙ୍ଗଳା ହବେ, ସେ କିଛୁ ମଞ୍ଚନ ରବେ,
ପୁରୀ ନାହେ ଏବାର ଭବେ ଆରୋ ନା ଆଗିବେ । କହେ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାତ୍ର, ଯର୍ଦ୍ଦୁର୍ମୁଖ ଏହି କର୍ଷ କର, ଜାଥମ କି କଥାର
ମନ୍ଦିରମୁକ୍ତ କରାନ୍ତରେ ॥ ୭

ଅନୁଚନ୍ଦ୍ର ।

ରାଃ ଧାନେଶ୍ବି, ଭାଗୀରଥମାନ ଠେକା ।

ଆହୁ ଶ୍ରୀମା ଆମାର ଅମାହତ ସରେ ।

ଧାନଶ ଦଲେତେ ସଦୀ କଠାଟେ ବିହରେ ॥

ଜୀଙ୍ଗୀ ନାଡ଼ୀ ହିତା ବାମେ, ପିଲାଳା ଫୁଲିଲ ଧାମେ,
ଅହସ୍ତା ତ୍ରିଶ୍ଵରୀ ମେହର ଅଷ୍ଟର ଅଷ୍ଟରେ ॥

ଅଟ୍ଟ କୋଣ ଆକାର ତାର, ବସୁକ ହୁଲୁମାକାର, ଯ-
ମିତି ବାନୁ ବୀଜ ଭାଇ ଧୂଞ୍ଜର୍ ଧାର ॥ ବାଣୀଖ୍ୟ ଶିବମିତ
ତାଇ, କଣକ କଟିର କାର, କାକିନୀ ଚକଳା କ୍ଲପା କୁଣ୍ଡ
ଜାରୋପରେ ॥ ୩

ମୁଲାଧାରେ ତିକୋଣେତେ, ବାସାଟେ ଚାରି ଦମେତେ,
ଲମିତି ଧରା ବୀଜ ଭାଇ ନିଦିଯା ଶୋବିତେ । ନବୀମ
ଶ୍ରେଣୀର ଅଂଶ, ଜିନିଯା ପରମ ଶିଶୁ, ଭାକିନୀ ଈତରବୀ
ନାମ ଶକ୍ତି ଗଜୋପରେ ॥ ୨

ବଜ୍ରାଖ୍ୟ ନାଡ଼ୀର ମୁଖେ, ତିକୋଣାଖ୍ୟ ପୁରେ ଛଥେ,
ବିଲଶେ କନ୍ଦର୍ ବାନୁ ବୀଜ ଯାଇ ସମ୍ମୁଖେ । ବସୁଜ୍ଞ ଲିଙ୍ଗ
ଉପରେ, ବେଣ୍ଟିକ ହୁଲୁମାକାରେ, ବିହରେ କୁଳକୁଣ୍ଡି ବ୍ରଜ-
ଜାରୋପରେ ॥ ୩

ଅର୍ଜି ଇନ୍ଦ୍ର ଆକାରେତେ, ଧରେଇ ମୂଳ ଦେଶେତେ,
ବମିତି ବକଳ ବୀଜ ଶିଶୁର ମଣିତେ । ବଢ଼ ମଜ ବଜ ଅଷ୍ଟ,
ଅକର୍ମାନମେ ଉପାକ୍ତ, ରାକିନୀ ଈତବୀ ନହ ତିବେଣୀର
ଛୌରେ ॥ ୪

ନାଭିମୂଳେ ଡକ ଅଛେ, ରମିତି ସହି ବୀଜେତେ,
ପୂର୍ଣ୍ଣ ମେଘ ଦୂତି ହରେ ଜିକୋଧାକାରେତେ । ହର କର୍ତ୍ତା ରନ୍ଧୀ
ଶବ ସିନ୍ଧୁର ବରଦ ରାଗ ଲାକିନୀ ଈତରବୀ ସହ ମେଘର
ଉପରେ ॥ ୫

ବିଶ୍ଵକେ ବର୍ତ୍ତୁଲାକାରେ ଧୂଆଭା ଆକାଶୋପରେ,
ରତ୍ନର୍ଥ ମୋଳ୍ଯରେ ଆହ ବୋଡ଼ଶାରେ । ବିଶ୍ଵ ଶକ୍ତାହୃତ
ଧାରୀ, ଶାକିନୀ ନାମେତେ ନାରୀ, କୋଳେ ଦୋଳେ ହରଗୋରୀ
ନାଗେର ଉପରେ ॥ ୬

ଆଜ୍ଞା ଚକ୍ର ଘୋନ୍ୟାକାରେ, ହଙ୍କ ବର୍ଗ ତରୁପରେ,
ଠମିତି ଚଞ୍ଚ ବୀଜ ଭାର ଅଯୁତ ସଙ୍କାରେ । ଲିଙ୍ଗପୀ ଶିବେ
ମେଳୀ, ହାକିନୀ ଈତରବୀର କେଲୀ, ଲକନ ଇଞ୍ଜର ରାଜା
ମନ ବାଗ କରେ ॥ ୭

ଦ୍ଵିଦଳ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ମହା ହୁନ୍ୟ, ଯୋତିର୍ଯ୍ୟ ମହାରମ୍ୟ,
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଗବାନେର ଛିତି ଯେ ଭାବେ ସେ ଥନ୍ୟ; ଅଗର ସହ
ଶିବ ବାହୁ, ଯୋଗୀ ବାଥେ ଯୋଗେ ଆହୁ, ମହାନାନ ରନ୍ଧୀ
ଶିବ ଅର୍ଜୁ କାଯ ଥରେ ॥ ୮

ଅକଥାଦି ଜିରେଖାକେ, ଜାମଣ ଦଲେର ଅଛେ,
ପାତ୍ରମ ଶିବେର ସହ ମିଲିଯା ଏକାକେ ! ସହଜାରେ ଆହ
ଢାକନୀ, ଝାବିଲେ ଭାବୀ ପାଇ ଦେଥା, ନାମଚଞ୍ଜ' ଶିବେର
ଜ୍ଞାନା ବୁଦ୍ଧିତେ କ୍ରି ଶୀତରେ ॥ ୯

ଶୁଣି ରାମ ପାଦରୀ, ତାଃ ଅଧ୍ୟମାମ ଠେକା ।

ଆମେ ଆମାର ମମରେ ଭବନୀରାବାହେ ।

ମିଛାର ଘାଟେ ଭରଣୀ ସ୍ଵାଧୀ ରହେଛିରେ ॥

ଶ୍ରୀମାତ୍ର କାଞ୍ଚାରୁ ଥାବେ, କିଛୁ ଭୟ ନାହି ତାତେ,
କରିଯେ ସାହସ ତାହେ ଚଢ଼ଗେ ଯଷ୍ଟରେ । ଶ୍ରୀ ॥

ମିହର୍କି ମାମେତେ ଡଳି, ରଗରେତେ ଚଲେ ତାରି,
ନିଶ୍ଚନ୍ଦେତେ ଥାକେ ସ୍ଵାଧୀ ଖନା ତାହେ ଦ୍ଵୀପୀ ॥ ମାନସ
ବାଜାସେଚଲେ, ଇଚ୍ଛାମୟ ପାଳ ତୋଳେ, କଥନ ମେ ନାହି
ଟଲେ ବିଷମ ପାଥାରେ ॥ ୧

ମାମ ରହୁ ଧନ କତ, ଥାବି ସତ ପାବି ପତ, ଅତି-
ଦୂରେ ସାବି କିନ୍ତୁ ସେତେ ସାବି ଚାରା । ସଥନ ସଥା ଆରାମ,
ଦ୍ରୋଧାନେ ପାବି ବିଆମ, ସର୍ବଦା ତାର ଶ୍ଵର୍ତ୍ତକିମ କହେ
ବାମ ନରେ ॥ ୨

—：* * *：—

ରାମ ବାରୋରୀ, ତାଃ ତୁଳରି ।

ଥାବି କି ଭବନଦୀ ପାର, ପାମର ମନ ଆମାରରେ,
ନାହି ଛକୁଲେ ଭରଣୀ ତାର । ନାହି ଭରିଲେ ରଜଭର୍ଜ କାଟେ
ହଇ ଧାର ॥ ତୌମିଳେ ଗଗମ ଘଟା, ହରେହେ ଆମାର ।
କର୍ମ ମନ୍ଦ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ୟା କଇଲ ତାର ॥ ୩

—：* * *：—

ରାମ ବାରୋରୀ, ତାଃ ତୁଲରି ।

ବିରାଜେ ଶ୍ୟାମା ହମରେ ଯାଇ, ଶତ ମଳେରେ, କି କାହ

ସାଧନେ ତାର । ସଦାନିଲେ ସଦାନିମ୍ବମହୀର ବିହାର ଶୈଖ ॥

ଦୈତ୍ୟ ଶୁମ୍ଭେ ଚିତ୍ତା ଶୁନ୍ୟ ହେଉ ନିରାକାର, ନାହିଁ
ମାନେ ଭୁତି ଭୁତି ଭୁତି ଅଙ୍ଗୀକାର ॥ ୧

ଧର୍ମାଧର୍ମେ କର୍ମେ ନାହିଁ କରେ ପୁରୁଷାର । ରାମଚନ୍ଦ୍ର
ତାରି ମଜେ ହେବେ ମାଯା ପାର ॥ ୨

—୩୩୩—

ତାଃ ବାରୋଯା, ତାଃ ଠୁଞ୍ଚବି ।

କାଳୋରୂପ ନନ୍ଦମେତେ ଶୀବ, ଲାଗି ଲାଗେ, ଗେଛେ ଧର
ମାଧୁରମ ତାର । ଅନ୍ତର ବାହିରେ ହେବେ ମାଯା ଅଙ୍ଗୀକାର ।

ତ୍ରାଙ୍ଗାରନ୍ଦିମିତ୍ତ୍ଵ ନିଛନ୍ତି ତାହାର । ଦେଖିବା
ମାୟରୀ ତାରି ମନ ଭୁଲେ ଭୋଲାର ॥ ୧

ରାମଚନ୍ଦ୍ର କର୍ମ ବଜ୍ର ଯାବି ମାଯା ପାର । କେମନେ ଆ
ଶୁଲ୍ୟ ନିଧି ଦେଖ ଅନିବାର ॥ ୨

—୫୫—

ତାଃ ଈମନ, ତାଳ ଆଡ଼ା ।

କାଳୀ ଏହି କୁଜନେ କର ମା ନିଷ୍ଠାର । ଜନନୀ ଆମାର
ମାଗୋ ଆମିତ ତୋମାର ॥ ତ୍ରାଙ୍ଗାତେ ଅଧମାଧମ, କେ ତାଃ
ହେ ମା ମମ ମମ, ଜର୍ବାବଧି ଅପରାଧୀ କେ ଲାଇବେ ଡାର ॥

କି କରିଲେ କି କରିଲାମ, କେନବା ଭବେ ଆଇଲାମ,
କୁଣନୀଜ ନା ଚିତ୍ତିଲାମ ଓପର ତୋମାର ॥ ୧

ନିରତି କରିଲେ ଆଶା, ମେ ଆଶାଯ ବାଢ଼ିଲ ଆଶା,
ଓପର ବିନେ ଭଲ୍ଲା ମା ଦେଖିଗୋ ଆର ॥ ୨

କୁପୁଞ୍ଜେ କଥନ ମାତ୍ରୀ, ନା କରେଲ କରୁଣାନ୍ୟଥା, ମୋ-
କ ବେଦ ସିଙ୍କ କଥା ଆଛେ ଗୋ ପ୍ରଚାର । ପାଦପଞ୍ଜେ ଦିବୀ-
ଶ୍ଵାନ, ପାବେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆନ, ସଥମ ହବେ ଅବସାନ ପ୍ରାର୍ଥନୀ
ତାହାତ ॥ ୩

—***—

ରାଃ ଇମନ, ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ମନ ପରମାନନ୍ଦ ହବିଲେ ସଦି । ପରାମନ୍ଦମୟ
ତାବ ନିରାଗଦେ ହୋଇ ବାଦି ॥ ଯୋଗାଳୁଚ ଯୋଗ ଯୁଜ,
କରରେ ତାହାର ମଞ୍ଜ, ଜାନିବି ସକଳ ବୁଝ କେ ଆମି
ଆନାଦି ॥ ୧

ତୁ ମିଠ ଅନାଦି ସିଙ୍କ, ଅନାଦି ଅବିଦା । ବାଧୀ,
ନା କରିଲେ ସାଧ୍ୟାର୍ଥ୍ୟ ଗତି ନାହିଁ ଆର । ରାମଚନ୍ଦ୍ରେ
ଏହି ଉପାୟ, ସର୍ବଜ୍ଞ ଦକ୍ଷିଣା ପାଇଁ, ଦିଯେ କେବଳ ତାବ
ହାର ଆପନାରୋ ହନି ॥ ୨

—***—

ରାଃ ଇମନ, ତାଃ ଆଡ଼ା ।

ଆମି କି ହେରିଲାମ ଶ୍ୟାମ । ଦଲିତାଞ୍ଜନୀ ।

ନୟନ ନିର୍ମଳ କରେ ମନୋରଞ୍ଜନୀ ॥

କୋଟି ଶଶී କାଷ୍ଟି ଘନୀ, ରହିରା ଚପଳୀ ରାଶୀ,
ଦିଗବାସୀ ମୁକ୍ତକେଶୀ କେତୁପସୀ ଶବାସନୀ ॥ ୩

ଅଫୁଲ ଲୀଲକମଳ, ନୟନତ୍ୟ ନିର୍ମଳ, ପ୍ରଭାତ
ବରିମଞ୍ଜଳ ଅଞ୍ଜନେ ତାହାର । କାମେର କାର୍ଯ୍ୟକ ଲାଜେ,

ଆକର୍ଣ୍ଣ କ୍ରମୁଗ ହାଜେ, ମନସିରେ ଯୋହେ ଲିବେ ଚାକ
ଛାସିଲୀ ॥ ୨

ଆତିଶ୍ୟଳେ ଶବ ଶିଖ, କପାଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ହିମାଂଶୁ,
ଚରଣ ନଥରେ କରେ ପୁର୍ଣ୍ଣକୁ ଉଦୟ । ଅତିଶ୍ୟଳୁ କୃପାନ କରେ,
ବରାଭୟେ ଘୁଣ ଧରେ, ନରୀ ଶିତ ହାର ଉଠେ ନର କର
କିଛିଲୀ ॥ ୩

ଶ୍ୟାମା ପଦ କୋଳନମ, ତିଜଗତ ମଞ୍ଚଦ, ନୀଳକଟ୍ଟ
କୁଦି କୁଦ ଆଧାର ତାହାର । ଆଶର ଆନନ୍ଦ ଭବେ, ନିଜ-
ଭରୁ ନାମଭୟେ, ରାନ୍ଧିର ଚିତ୍କାଗାରେ ରତ୍ନପତି ବିଡ-
ମ୍ବିଲୀ ॥ ୪

—**ଶ୍ୟାମା**—

ରାଃ ଇମନ, ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ଜାମି କି ହେରିଲାମ ଶ୍ୟାମା ମଲିତାଙ୍ଗନୀ ।

ନରନ ନିର୍ମଳ କରେ ମନୋରଜିନୀ ॥

ଅସ୍ତ୍ରବ ସନସଟୀ, ଲକ୍ଷ୍ମିତ ଦାମିନୀ ଛଟା, ଆ-
ଜ୍ଞାଣେ ଏମନ କେଟା କାର ରମଣୀ ॥ ୫

ଶୁଦ୍ଧାକର ଅର୍ଦ୍ଧ ଭାଲେ, ଶବ ଶିଖ ଆତିଶ୍ୟଳେ, ନ୍ୟ-
ାକ୍ତ ମକରାକୁତି ମଣି କୁଣ୍ଡଳେ । ବାଲାକ ନରନ କୋଣେ,
ହେଯେହେ ଆଶର ପାଣେ, କ୍ରତୁଙ୍ଗୀ ତଜିମା ଅତି ନବ ର-
ଜିନୀ ॥ ୨

କୁଣ୍ଡ ପୁଞ୍ଜ ଦର୍ପ ନାଶେ, ହାସେ ମନ୍ଦ କୁପ୍ରାଶେ, ଧର୍ମ-

ପତି ଚନ୍ଦ୍ର ଆଶୀ ମାସା ବିନାଶେ । କେଶର କୁଞ୍ଚମ ଆୟ ।
ବେଶର ଡ୍ରଲିଛେ ତାଯ, ଓଷ୍ଠ ପକ୍ଷବିଷ୍ଣୁ ହରେ ମୃଦୁଭାୟିନୀ ॥ ୩
ବିଗଲିତ କେଳ ଜାମେ, ପତିତ ଚରଣ ତଳେ, ମୁକ୍ତା ।
ମାଳା ମୁଣ୍ଡମାଳା ଲୟିତ ଗମେ । ମାଶେ ଦାଢ଼ିମ୍ବେର ଦୃଢ଼,
ଉଚ୍ଚ କୁଚ କରି କୁଚ, ତ୍ରିବଳୀ ମାଣିନୀ ନାଭି ସରୋ-
ଗାୟିନୀ ॥ ୪

କରି କବ ଗର୍ବ ହରେ, ଶୋଭାକରେ ଚାରି କରେ,
ମୁଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଷ୍ଣୁ ଅଜି ଚପଳା ଆମରେ । ବରାଭୟ କରି
କରେ, ଭାକେ ଶ୍ଵରାଜୁର ନରେ, ଦିଗବାସୀ କାମ ହାସୀ ମନ-
ମୋହିନୀ ॥ ୫

କେଳରୀ ନିକିର୍ଣ୍ଣୀ କଟି, ଶବ କର ପରିପାଟି, ରଚିତ
କିଳିଣୀବର ଭମର ସ୍ଵର୍ଗଟି । ନିଷ୍ଠମ୍ବ ବିଶାଳ ଭାଲ, ହେରି
ଭୁଲେ ମହାକାଳ, ଆଶୁ ଜଞ୍ଚ କାମ ଶଙ୍ଖ ଦୃଢ଼ ଦଳିନୀ ॥ ୬

ନର ଇନ୍ଦ୍ରିଯର ପଦ, ପଦତଳେ କୋକନଦ, ନଥରେ
ଲଜ୍ଜିତ କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ରେର ସମ୍ପଦ । ମରକତ ମଣି କାଯ, ଛୁ-
ପୂରେର ଧ୍ୱନୀ ତାଯ, ଭାଗ୍ୟମନ୍ଦ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସନ୍ନ ବକ୍ଷିନୀ ॥ ୭

—୧୫—

ରାଃ ଈମନ, ତାଃ ଧୟରା ।

ଶ୍ୟାମାର ଚରଣ କେମନେ ପାବି ମନ । ଶିବ ଶତ
କୁଦେ କରିଯେ ଶୟନ ଯତନେ କରେଛେ ଧାରଣ ॥

ରୁଦ୍ରା ନାତୀର ଅର୍ଦ୍ଦଗତ, ଜୁଦି ସରକୁହେ ସଜ୍ଜାପିତ,
ନୟନ କମଳେ କରି ଅଞ୍ଚିତ ଲାଗେହେମ ଓପଦେ ଶରଣ ॥ ୯

ଅନ୍ତ ଅନ୍ତ ନା ପାଇ ଥାର, ଖନେହରେ ଅରାହର
ବାବହାର, ତୁମି ତୁମି ନର ବିଶେଷ ପାଇର, ଅଶେଷ ପ୍ର-
କାରେ କଠିନ ॥ ୨

ସତତ ବିଷ୍ଵର ଚିନ୍ତାତୁର, ଅତି ଦୀନହିନ ରାମଚନ୍ଦ୍ର
ମନ, ଭାବିଯା ଉପାଇ ନାହିକ ତାର ଡରନ ଶ୍ରୀନାଥ
ସତନ ॥ ୩

— ୧୫ —

ରାଃ ଈମନ, ତାଃ ଅସ୍ତରା ।

ନିବିଷ୍ଟ ସନ, ସନ ମାମିଲୀ ଦଙ୍ଗ, ହରେ ତା କୁଟି
ଷୋଡ଼ି ରପମୀ କେ ଦେଖେଛେ ମେଘେ ଏମନ ॥
ଅର୍ଜୁ ଅଞ୍ଜଳକା ଚିକୁର ଜାଲେ, ଯଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଆଧ
ଜାଲେ, ଅତି ସୁଖ ମୃଦୁ ଶବ ଶିଶୁ ଦୋଳେ, ନଯନେ ଉଦୟ
ଅକ୍ରମ ॥ ୧

— ୧୬ —

ରାଃ ଈମନ ତାଃ ଅସ୍ତରା ।

ମନ ଏକି ଭାଷି ତୋମାର । ମନରେ ଯେନେହ
ଜୀବିତ, ତଥାପି ଭାବିତ, ଏମନ କି ଯୁଧ ଆର ॥
ଧନ ଜନ ପଦଶୂନ୍ୟ ହଇଲା, ବିଷ୍ଵୟର ଯୁଧ ନାହି
ପାରିଲା । ଯୁଦ୍ଧରେ ଦୁଇ ଅଧି, ନକଳି ଯେ ଫାଁକି,
ଲୋଭାର କେ ତୁମିବା କାହି ॥ ୧

ବେଦେର ପ୍ରମାଣ ତାରେ ମା ମାମିଲା; ଜୀ ଜାଲେ
କଷ ଦେଖିଲା ଶୁଣିଲା; ଯେ ବନ୍ଧୁ ଅନିଷ୍ଟ ତାରେ ମାନି ମିଳା
ଜୀମିଲା; ତାମିଆମାର ॥ ୨

ଆଇଲା ବା କୋଥା; ସାଇବାରେ କୋଥା; ବାମ୍ଚଙ୍କ
ତାହେ ମାପାଇଲି ବୁଝା ! ଆଜମ ଡାବିଲା; କି ମାତ୍ର
କବିଲା; ନାତାବିଲା ପଦ ତାର ॥ ୩

— : + : —

ତାଃ ଈମନ ତାଃ ଧୟରୀ ।

ତୋମାର ସ୍ଵାଧୀନ ନହେରେ ଜୀବନ । ମେତ ହଂସାକୁଣେ
ପାକେ ବାର୍ଯ୍ୟାଧାରେ; ସମ୍ବା ତାର ଗମନାଗମନ ॥

ନାହି ତାର ଅପ ଅଜପା ନାମ, ଦିବା ନିଶି କୁଣ-
ମାତ୍ର ମାଇ ବିଶ୍ରାମ; ଅପ ସାଙ୍ଗ ହବେ; ମେହାକୁ ପାବେ;
ମା ମାନିବେ ଛଳ ଜଳ କୁଥମ ॥ ୧

କିନ୍ତି ବହି ବାଯୁ ଜଳ ଆର ଆକାଶ, ଯାହା ହେତୁ
ପଞ୍ଚଭୂତେ ହୟ ପ୍ରକାଶ; ଯିଥ୍ୟା ଏହି ଭାଣ; କେବଳ ଯାହା
କାଣ; ରିଷ୍ଟା ଭଜ କୁମି ହବେ ଏହି ପିଣ୍ଡ; ବନ୍ଧୁବର୍ଗେ ହୋମାର
ଶ୍ରମାନ ବନ୍ଧୁ ହବେ; ଯିଥ୍ୟା ଅନୁରାଗେ ରୋଦନ କହିବେ,
ସକଳ ଛାଡ଼ି ବାବେ, କେବା କୋଥା ରବେ; ବାମ୍ଚଙ୍କେର
ମିଛା ଆପନ ଆପନ ॥ ୨

— : + : —

ତାଃ ଈମନ ତାଃ ମ୍ୟାମାନ ଠେକା ।

ନାଚେ ଦିଗ୍ବ୍ଲୟ ଶବାସନେ ଆସନ ପାନେ, ତ-
ରୁ ମନ ଜୁକ୍ତାଇଲ ହେରିଅସନେ । କୁରୁକୁରୁ
ଶମଧୂର, ବକ୍ତାବିହେ ଅଧୂକର, ବାଜିହେ ତୁ-
ପୁର ତାର ରାଜା ଚରଣେ ॥

ଅଥେର ନାହିକ ତୁର, ଶିବାଗଣ ଡାକେ ଘୋର, ନର-
ବୈତେ ଢର ଢର ଆମନ୍ଦ ଭରେ । ହୁଲିଛେ କୁଞ୍ଜଳ ଭାର, ଢାକା
ଶିବ ଶବୋପର, କେ ବୁଝିବେ ଭାବ ତାର ସାଧକ ବିନେ ॥୧

ଅଞ୍ଜଳି ଶଶୀ ଶୋଟେ ଭାଲେ, ଶବ ଶିଖ ଶ୍ରଦ୍ଧି ମୂଳେ,
ବରାଭୟ କରା ଅସିକରା କରାଲେ । ନର ଶିର ଯୁଦ୍ଧା
ମାଳା, ବଞ୍ଚକ ହି କରେ ଆଲା, ବଦନ ଚାନ୍ଦେର ମାଳା ମେଘ
ବରପେ ॥ ୨

ଧୋଡୁଳୀ ବରସୀ ରାମା, ତ୍ରିଲୋକେର ମନୋରମା,
ଭୁବନେଶୀ ଶୁଣଧାମା ଦଙ୍କିଳା ନାମ ! । ଓପଦ ପକ୍ଷଜ ରଜ,
ତ୍ରିଲୋକେର ସମ୍ପଦ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁଭବ ଏହି ସେ ମାନେ ॥୩

—*/*/*/*—

ରାମ ଈମନ ତାଃ ମଧ୍ୟମାନ ଟେକା ।

ହେବି ନର ଜନଥର ବୃଣ୍ଡା ମଯନେ, ସେ ପଦ ପକ୍ଷଜ
ଭବ ତରଙ୍ଗ ଭରନୀ । ହୁନ୍ଦି ପକ୍ଷଜ ମାବୋ, ଦିଗମ୍ବରୀ
ହରେ ନାଚେ, କୁମନ୍ଦ ମଧୁର ହାଙ୍ଗେ ଶୃଦୁଭାବିଣୀ ॥

କୁଟୀଙ୍ଗ କୁମୁଦ ଜାଲ, ଶୋଭିତ ଶୁକୁତୀ ମାଲ, କବ
ଭାବଦାୟ ଯେନ ଚୁମ୍ବେ ଧରନୀ ; କଟୀ ଭଟେ ନର କର, ସର୍ବାଜେ
କୁଦିର ଧାର, ନବଦନ ମାବୋ ଯେନ ଛିର ଦୋଦାମିନୀ ॥ ୪

ବରି ଶଶୀ ହତାଶନ, ଅଶୋଭିତ ତିନିଯନ, ବଦନ
ପକ୍ଷଜେ ଯେମ କିରେ ଅଲିନୀ । ଗଗନ ଡେଜିଯା ବିଦୁ,
ପିଯେ ରୁଧାଧିକ ମଧୁ, ହରେ ଦଶନଥ ସାମାର ନଥର ମଣି ॥ ୫

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏହି ଭାବେ, ମନ୍ଦା ମମ ଆଭିଲାମେ, ଦିବୀ

ନିଶି ଝଥୁକାଶେ ଜଳମ ବରଣୀ । ହେଠେ ଯେ ଜନ ଶ୍ୟାମାକୁପ,
ମେଇ ଜାନେ କି ଡାର ଝଥ, ମନେ କି ହସ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟାପ
ଏହି ମେ ମାନି ॥ ୩ ।

—:***:—

ରାଃ ଇମନ ଡାଃ ଆଡ଼ ।

ଶ୍ୟାମୀ ଶୁଣ ଧ୍ୟାମୀ ଅରୁଣମୀ, ହେବି ଶିବେର ନୟମ
ଭୁଲିଲ । ଆକଳଙ୍କ ଶଶଧର, ଢାକା ଘେନ ଜଳଧର, ମୌଳା-
ମିଳି ଅଭିମାନୀ ହେବେ ଲୁକାଇଲ ॥ ୧

ଝୁଧୀ ଆଶେ ଚକୋରିଣୀ, ପିପାସାଯ ଚାତକିନୀ,
ନୀଳ ନଜିନୀ ଭମେ ଭମରୀ ଭୁଲାଯ । ମହା ମେଘ ସଟ୍ଟା ଭମେ,
ବକ ଶ୍ରେଣୀ ଉଡ଼େ ବ୍ୟୋମେ, ନାଚେ ଶିଥି ହେବେ ଝୁଥୀ ଭୁଧର
ମାନିଲ ॥ ୨

ଚରଣେ ଝୁପୁବ ଧ୍ୱନି, ମଗାଲେର ରୂପ ମାନି, ମରାଲିନୀ
ମଞ୍ଚ ହେବେ ଯୁଥେ ଯୁଥେ ଧାର । ଅରୁଭାବି ପଞ୍ଚ ଶର, ଭାକେ
ପିକ ଝମଧୁର, ମନମିଳ ପେଯେ ଲାଜ ବନସ୍ତେ ମାତିଲ ॥ ୩

ଭୁବନେ ଉପମାହିନ, କେ ବର୍ଣ୍ଣବେ ଶ୍ୟାମୀ ଶୁଣ, ବେ-
ଦେର ହେବେହେ ଭୁଲ ଶିବେରେ ଭୁଲାଯ । କହେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର
ନରେ, ନବ ରୂପ ଏକଦ୍ଵରେ, ଝରିବ ନା ହୟ ଆନ୍ତରେ ଅମାଧ୍ୟ
ହଇଲ ॥ ୪

—:***:—

ରାଃ ଇମନ ଡାଃ ଆଡ଼ ।

କି ବାମା ମନୋରମୀ ଶ୍ୟାମୀ ଭୁବନେଶ୍ବୀ ଭୁବନ ଭୁବ-

ଇମେ । ଅଥିଜ ରସେର ନିଧି, ସକଳ ଜୁଥେର ଅବଧି, ଈବ-
ମଗଧି ଶୁଣିଧି ଶୁଣେଠେ ବାଜିଲେ ॥ ୧

ଜନନୀ ହଇସ୍ତା ପାଇସେ, କୁମାରୀ ହଇସେ ଛଲେ, କା-
ମିନୀ ହଇସେ କାମେ ସକଳି ଭୁଲାଯେ । କାର ମେ ଅମାଧା-
ବଟେ, କେ ଏଡ଼ାବେ ଭାବ ନିକଟେ, ଶୁଣିନା ଦେ ସଞ୍ଚଳ
ସକଳି ସକଳେ ॥ ୨

ମୈନ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭାବେ, ଶାମା ପଦ ରଜ ଆଖେ,
ହେଯେଛେ ଶକ୍ତର ଯୋଗୀ ଅଭିଲାସେ ଯାଇ । ଅମଞ୍ଜ ନା ପାଇ
ଅଞ୍ଜ, ବେଦ ବିଧି ହଇଲ ଭାଙ୍ଗ, କି ମପର ହୁବ ନର ଗାଏ
କି ଭାବିଲେ ॥ ୩

— * * * * —

ରାଜ ହାମିର ତାଃ ତିଓଟ ।

ଦେଖରେ ଶ୍ରୀକ୍ରିକ୍ଲାଶଧାମା ବିଦ୍ୟାରୀ, ଶବ୍ଦମନେ ମହୀ
କାଳେ କାଳୀ । ମହା ପୌଠେ ତ୍ରିପଞ୍ଚାରେ, ବୁଦ୍ଧ ବେ-
ଦୀର ଅନ୍ତରେ, ଭୟାନକ ଗଭିରେ ଭାକେ ଶୃଗାମୀ ॥

ଅଞ୍ଜୁ ଯୁଗ ଯତ୍କେଂପଲ, ନଥରେ ବିଦୁ ମଞ୍ଚଲ, ଶୁଦ୍ଧ
ଆଶେ ଭକ୍ତ ମନ ହୋଇଯେଛେ ଚକୋର । ଶ୍ରୀଚରଣେ ଅନିମୟ
ଶୁଦ୍ଧ ବାଜେ ଯେନ ଅମ୍ବୁର, ରବ କରିଛେ ମରାଲୀ ॥ ୧

ବାମେ ଅନି ଝୁଣୁକରୀ, ଦକ୍ଷେ ଅଭରବରୀ, ବଜନେ
ଆସବଧାରା ଯୁଗମାଳୀ । କ୍ରମମିନୀ ସୌମାମିନୀ, ଲାଜେ
ଶୁଦ୍ଧାଂଶୁର ଥଣୀ, ଅଭୂତ ଅଚିତ୍ରିତ ଚଞ୍ଚାର୍କ କପାଳୀ ॥ ୨

ଗଲିତ ଚିକୁର ଭାବେ, ରାକୀ ଡାକୀ ଘେଷାକୁରେ,

ଗରୁବେତେ ଡକ୍ଟର ଆନନ୍ଦ ଭରେ । ଶିଖୁ ଭାଙ୍ଗ ତିନିଯିଲେ,
ଶବ ଶିଖୁ ମୁଗ୍ଧ କାଣେ, ମନ ଭୁଲାଇଲେ ଶିରେର ରାମେର
ନୟନ ପୁଥଜୀ ॥ ୩

—::—

ରାଃ ହାଯାନାଟି ଭାଃ ତିଷ୍ଠଟ ।

ପ୍ରାମା ମାଯୋର ଦରବାର, ଏବାର ଅବେଶ ହେଯା ଭାବ ।
ନବବନି ଶିବା ଯାର, କେବା ଖଣେ କଥା କାର, ଦେଉନ
ଯେ ଜନ ଗେ ଯେ ଦେଉସାର ଆକାର ॥ ୧

ମହା ଶଶ୍ଵାନେତେ ଘର, ତଥା ଯାଇତେ ଜାଣେ ଡର,
ମେଞ୍ଚଟା ମେଯେ ଲେଞ୍ଚଟା ମଞ୍ଚା ଦିବନ ବ୍ୟବହାର ॥ ୨

ମାଧ୍ୟାଯ ଜଟା ସନ ଦାଢ଼ି, ଭୁବ ପ୍ରେତ ହାଡ଼ାହିତି,
ଛାଇମାଥି ମହାର ଶୁଣୀ ଶୁଥେ ରୂଧାଧାର ॥ ୩

କାଣେ ଜବା ଏମୋଚୁଲ, ବୁଝ ଅଁଧି ଜୁଲୁ ଜୁଲ,
ବସନ୍ତ ବସନ୍ତ କରେ ତୁଲ, ଅଦୈତ ଆଚାର । କାଲି ଦାମେଦ
ହିତେ ଦାମ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅଭିଜାଗ, ନା ସୁଚିନ ମନେର
କୁମୁଦ ଅଁଧାର ॥ ୪

—::—

ରାଃ ହାଯାନାଟି ଭାଃ ତିଷ୍ଠଟ ।

କାଳୀ କୁଳା ଗୋ ଏବାର, ଅନିର୍ବିନ୍ଦୁ ମନେର ଅନୁମାର ।
ବସନ୍ତରେ ବୁଝି ଯତି, ହେଯେଛୁ ଭାଙ୍ଗ ଅମଙ୍ଗତି, କରିବେ ଚାହିଁ
ଅମଙ୍ଗତି ନା ମିଳେ ଉଦାର ॥ ୫

ମରିଜ୍ଜ କରିଲେ ଖଣ, ଲିତେ ନା ପାରେ କଥନ, ମିହା
ଗେ କରେ ଅତନ ଚେଷ୍ଟାମାତ୍ର ସାର ॥ ୨

ଦେଖିଯା ଦରିଦ୍ର ଦୋଷେ, କେହ ନା ମଜ୍ଜାମେ ଦାସେ,
ଏହିମଚନ୍ଦ୍ର ଏହି ଭାବେ ଜମ୍ବା ଶୁଣ୍ୟ ଯାଇ ॥ ୩

— : ॥ ୧ ॥ —

ରାଃ ଛାଯାନଟ ତାଃ ତିଓଟ ।

ଲୁମେ ହଈଜି ବିଭୋର, ତୋର ସରେ କାଳ ତୋର ॥ ୪
ଅନିଜ୍ଞା ସ୍ଵାଧୀନ ତୋର, ଜାଗିଲେ ଜାଗିତେ ପାର,
ଦଢ଼ାବେ ସେ ମହାନିଜ୍ଞା ନାହି ହବେ ଭୋର ॥ ୫

ଚୌର ସଙ୍ଗେ ଶୁମ୍ବା ଓ ସରେ, ନାହିକ କ୍ଷୟ ଅକ୍ଷରେ,
କରିଲେ ଚୌରେତେ ଚୁରି କେ କରିବେ ମୋର ॥

କି ସାହମେ କରି ଭର, ଉପାୟ ନାହିକ ତାର, ରାମ
ଚନ୍ଦ୍ରେ କୁଣ୍ଡଳରେ ଥାକିଲ ଏଥୋର ॥ ୬

— : ॥ ୨ ॥ —

ରାଃ ଛାଯାନଟ ତାଳ ତିଓଟ ।

ହବେ ଆର କତ୍ତର କାଳୀପୁର, ଶିନ୍ଧୁ ଠାକୁର ॥
ଦିନମଣି ହଳ ଅକ୍ଷ, ରାତି ସେଇଗେ ଅଛି ବ୍ୟକ୍ତ, ନିଜ୍ଞା
ଭାବେ କୁଣ୍ଡଳିନୀ ଅଳସ ଫୁର ॥ ୭

ଚଲିତେ ନା ପାରି ଆମି, ଏଦେହେର ଦେହୀ ତୁମି,
ବାମେ ରାଖି ମାରାପଥ ଦେଖା ଓ ବ୍ରଜପୁର ॥ ୮

ଅନୁଲ ହଈଜ ହିନ୍ଦି, ଚନ୍ଦମ ଚରିତ ମନ, ଅପର
ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ସହଜେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ॥ ୯

— : ॥ ୩ ॥ —

ରାଃ କାଳୋଡ଼ା ତାଃ ହରିକାଳ ।

* କାଳୀ କମଳ ମଳିମେ । ଆମାର ମାନ୍ୟେ ବିହକେ ।

ମାଟିହେ ଆନନ୍ଦକୁ ମହାକାଳ ଉଠେ, ଚରଣେ ରୂପର
ବାଜେ ଅମରୀ ଶୁଣରେ ॥

କୁରିତ ଚମରୀ କେଶେ ଅର୍ଜ ଶଲୀ ତାଳେ, ଅଷ୍ଟହାସି
ଦୂର ତାଷୀ ହର ମନୋହରେ ॥ ୧

ମୌଳ ନଜିନୀଇବ ରଜତ ଶିଖରେ, ଆପନ ଈଜାହ
ଦୋଳେ ଆପନା ସମ୍ମରେ ॥ ୨

ଅମୁପମ ଶ୍ୟାମାରପ ତରୁ ମନୋହରେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର
ଅନାହତେ ଦେଖେ ସହାୟରେ ॥ ୩

—:***:—

ରାଃ କାମୋଡ୍ଧା ତାଃ ହରିତାଳ ।

କାଳୀ ସକଳେ ସକଳି, ସେ ଜନ ଜାମେ ସେ କପାଳୀ ॥
ଜୀବାଜ୍ଞା ପେରମାଜ୍ଞା ସେଇ ଚାରିର ଭୁତେ, ମାୟାତେ ମା-
ତିରୀ ମାତି, ଆପନି ହୁଏ ମାତାଳୀ ॥ ୧

ନିରାକାରୀ ସାକାରୀ ମେ ଈଷତାଈଷ କୁପେ, ଭାବନ
ଭେଦେତେ ଶିବ, ରାମକୃଷ୍ଣ କାଳୀ ॥ ୨

ଭାବିଲେ ନିକଟ କାବେ ଅଭାବେ ଦୈତ୍ୟାଳୀ, ରାମ-
ଚନ୍ଦ୍ରର ନୟମ ପଥେ କୋଥାରେ ଲୁକାଳୀ ॥ ୩

—:***:—

ରାଃ କାମୋଡ୍ଧା ତାଃ ଆଡ୍ଧା ।

ଆୟରେ ଭାବିରେ ମନ ଛୁଅନେ ବସିଯେ । କରିର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ତୋମାର ଆୟି ଜିଜାସିଯେ ॥

ଦଶେଜିର କର୍ତ୍ତା ଭୂମି ମବଦାର ପୁରେ, ସକଳି ଅ-
ଥୀଲ ତୋମାର ଆହି ତବ ବାଧ୍ୟ ହଇଲେ ॥

ଅମେକ ବାମ ଦଙ୍କିଣେ ଈତ୍ତା ଆର ପିଞ୍ଜଳୀ, ଅନ୍ତରେ
ଅହଜା ନାଡ଼ୀ ବଜୁନୀ ପ୍ରବଜା ॥

ଚିତ୍ରନୀତେ ଗାଧା ପଞ୍ଚ ତଙ୍ଗନାଡ଼ୀ ମୂଲେ, ଖୟେ
ଆଛେ କୁଣ୍ଡଲିନୀ, ତାର ମୁଖେ ମୁଖ ଦିଯେ ॥ ୧

ମୁଜାଧାର ଦ୍ୱାରିଷ୍ଠାନ ମଣିପୁର ଦିଯେ, ଅନାହତ
ବିଶ୍ଵାର୍ଥ କ୍ରମେତେ ତେଦିଯେ । ଆଜାଚକ୍ର ଅଦୟାନ
ଛାଡ଼ି ମହାକାଶେ, ହସପୀଠେ ନାମେ ପଦ, ସେବିବ ଏହି
ଜୀ ଦିଇଯେ ॥ ୨

ହରେ ଜାଗ ହୃଦ୍ୟ ଜାଗୀ ଯେ ଧାମ ପାଇଯେ, ସଞ୍ଚଳ ନି-
ଶ୍ରୀ ହୟେ ତ୍ରିତାପ ନାଶିଯେ । ବାମଚଞ୍ଚ ମନଭାବ କ୍ରିୟା
ଶୂନ୍ୟ ହେଇଯେ, ଏହିତ ଘୋଶିର ଯୋଗ ସଜ୍ଜି କରିଯେ ॥ ୩

—:—:—

ରାଃ ବାଗେତୀ କାମୋଡ଼ା ଭାଃ ଆଡ଼ା ।

ସାଧନ କଠିନ ମନଃ ଦେଖରେ ଭାବିବେ ; ନାମ ଭାବେ
କଥାର କଥାର ମାୟାତେ ଥାକିଯେ ॥ ସଞ୍ଚ ଅଭାବ ଜୀବ
ବର୍ଣ୍ଣାମେ ଥାକିଯେ । ଲଙ୍ଘିତେ ନା ପାରେ ପଥ ଆଜାନେ
ଆରିତ ହୋଯେ ॥

ରୂପ ରୂପ ଗଜା ସ୍ପର୍ଶ ଶବ୍ଦ ପଞ୍ଚ ନିର୍ମାଣ, ପଞ୍ଚବିଷ୍ଣାତି
ତତ୍ତ୍ଵ କ୍ରମେତେ ତେଦିଯା ! ଏହିତ ମାର୍ଗିକ ଦେହ ଧାରଣ କ
ରିହୁଣୀ, ଆଛେ । ସେ ବାସନଚମ୍ପ କୋଷେତେ ବସିଯେ ॥ ୪

ଅନ୍ତରି ଅବିଦ୍ୟା ଶୁଣ ବିଚିତ୍ର ଦେଖିଯା, ଚିମ୍ବାନଶ୍ଵର
କଣ ଜୀବ ଗେଜ ସେ ଛୁଲିଯା । ହୟେ ପରତତ୍ତ୍ଵ ଅଥ ଆମେ
ଛଃଏ ଛୁଲିଯା, ସେନ ଆଭରଫଳେ ଆଶା ପମଳ ଝଣିଯେ ॥ ୫

ସେମନ କୁଳଟା ନାରୀ କୁଲେତେ ଥାକିଯୁଣ୍ଡ, ଗରପତି
ମେବେ ପତି ବନ୍ଧନା କରିଯା । ବିଷୟେତେ ପରମାର୍ଥ ଦେଖାଥେ
ଭାବିଯା, ଧରିବା ଆକାଶଚନ୍ଦ୍ର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବାମନ ହୋଇଯେ ॥ ୩

— ୧ + ୧ —

ରାଃ କାନୋଡ଼ା ତାଃ ଥୟତା ।

ଆରେ ମନ ତାରେ ଭବନା ନମନୀ, ଅନ୍ତରେ ଜନନ
ଆନ କରି ଶ୍ୟାମା ହୃଦୟୀ ଶବୋପରି ଦିକ୍ବନ୍ଧନା ॥

ଧ୍ୟାନବର୍ଣ୍ଣ ପରିହରି କର ଓ ପଦେ ମାତତ ଦୟନା ।
ମନ ଭଙ୍ଗି ତବେ ଭବେ ମଦି ଡିଲ କର ଏହି ମନ୍ତ୍ରନା ॥

ଶୁଣ ଶୁଣ ଯୁଦ୍ଧ ପଦ୍ଧାବିଦ୍ଵା ଯୁଦ୍ଧ, ଶ୍ୟାମା ପଦ୍ଧ
ଭକ୍ତି ବନ୍ଧନା । ଏହି ନିବେଦନ ମନ ମେନ ଭାନ୍ଦକ୍ଷେ ଏବାର
କୁଳା ଓ ନା ॥ ୨

— ୧ * ୧ * ୧ —

ରାଃ କାନୋଡ଼ା ବାହାର ତାଃ ଥୟତା ।

ଆରେ ମନରେ କି ଅଞ୍ଜନା ନମନା, ହୃଦୟୀ ନୀଳ
ନଲିଙ୍ଗୀ ସଥନେ ଦାଗିଲୀ ଶ୍ଵଦାକର କର ବନ୍ଧନା ॥

ତିମିରେ ତିମିର, କରିତେହେ ଦୂର, କରେକର କରେ
ବନ୍ଧନା । ମନୋଧିକ ହୋମାୟ ତୁମି ଜାନନେତ୍ରେ, ତାରେ
ବ୍ୟେଗନା ॥ ୧

କୁମ୍ଭମେର ଅଞ୍ଜନ, ମମେତି ବନ୍ଧନ, ଶୀତଳ ହବେ ଦେହ
ବନ୍ଧନା । ଭାବିଯା ଏହାର, ରାମକ୍ଷେତ୍ର ଧୂଟାରୁ ଭବ ଯା-
ନନା ॥ ୨

— ୧ * ୧ * ୧ —

বাঁই বাগেঙ্গী কালোড়া তাৎ মধ্যমান ।

করে উন্দেশে প্রসঙ্গ, কালীপদ সাড় কথা ।

উদয় হবে ভক্তি, উষ্ট পদে দৃঢ় রতি, দূরে
হাতে দুর্মতি যতন কর সর্বথা । প্র

পরুশ* পরুশ মণি, লোহ কাফল গণি, সৎ
সঙ্গের এই ফল হবে কি অন্যথা ॥ ১

বিয়য় বাসনা যাবে, পরানন্দ শুণ পাবে, রামচন্দ
মুক্ত হবে অমায়ামে যাবি তথা ॥ ২

— : * : —

বাঁই বাগেঙ্গী কালোড়া তাৎ মধ্যমান ।

মদন তরঙ্গে উলঙ্গে নাচে শিব সবে বামা ॥

চঞ্চলা হৃদিরা গতি, মহামেষ প্রভা ওথি, ছরে
হৃদাকর দ্রুতি শুরু মাদুরী সীমা ॥

গমিত চিকুরে ঢাকা, ভালে অঙ্গ শশী রেখা,
নয়নে আমুজ সথা উদয় করেছে ॥ দশনে রসনা
ধরা, অবতংশ শিশুমতা; বদলে হৃদার ধারা^১ শবকর
কাঙ্ক্ষী দামা ॥ ৩

সদ্য ছিন্ন শির ধরা, তৌকু অসি অভয় বরা,
হৃতাকরা হৃষ্ণহারা আমদে দুলিছে । রক্ত জবী পদে
লাজে, অণিময় হৃপুর বাজে, রামহনি সঠোসিজে
বিবাহে দক্ষিণা নামা ॥ ২

— : * : —

ରାଃ କାମୋଡ଼ା ଡାଃ ଜଳମ ତେତୀଲା ।

ଅଞ୍ଚରେ ଅଞ୍ଚର କାଲୀ ନିରସନ ଆରେ ଦେଖୋ ।
ଅଞ୍ଚରୀଗେ ଜାଗୀ ଭାବି ପାବିରେ ପରମ ହୁଥୋ ॥

ବାକ୍ୟ ମନ ଅଗୋଚରୀ ବଲେ ତାରୀ ଶ୍ଵନୋ ଥାକୋ,
ମେ କଥୀ ନାଥେର କଥାଯ ତୁ ମିତ ମାଥାଯ ରାଥୋ ॥

ମଞ୍ଚାର୍ଥ ଧାନ ଗୋଚରୀ, ମୂଳିମୟୀ ମେ ସାକାରୀ,
ତାରେ ବଲେ ନିରାକାରୀ ଏକି ବିଡମ୍ବନୀ । ଜାନଚକ୍ର ଅଞ୍ଚ
ମାର, ବଲେ ବ୍ରଜ ନିରାକାର, ଏହିତ ନିଷାନ୍ତ ତାର ମେଡ
କାଙ୍ଗୀ ବହିର୍ପୂର୍ବୋ ॥ ୧

ଉତ୍ତମ ମହାବାକା, ବ୍ରଜଜୀବେ ବଲେ ଏକା, ତାଙ୍କେ
ତମ ପୂର୍ବପଞ୍ଜ ଉପାଦି ମାଯାର ॥ ମୋହଂ ବଲେ ମାଯା
ଦାସ, ନାହିଁ ଉପାଦି ନାଶ, ଲୋକେ କରେ ଉପତ୍ତାଗ,
ଲାଜ ନାହିଁ ମେ ଦେଖାଯ ହୁଥୋ ॥ ୨

ପଥୀ ବ୍ରୀହି ତୁ ମେ ବାଗ, ନାହ ନାଶେ ଅଛ ଶାଶ,
କରୁ ବ୍ରଜ କରୁ ଦାସ ମେଛେର ଆକାର ॥ ମୃତ୍ୟୁଜୟ ଧାର
ଦାସ, ମେ କାଲୀ ହିତେ ତାମେ, ଏକି କଥା ଶର୍ଵିନାଶ
କାରେ କବ ମନୋ ରୁଥୋ ॥ ୩

ଅସିକ୍ର ସାଧକ ସଞ୍ଜ, ପରମାର୍ଥ ରମ ରଞ୍ଜ, କରିକର
ଅଶ୍ରୁସଙ୍ଗ ସନ୍ଦେହ ନିରାଶ ॥ ଅବିଦ୍ୟା ଅବିଦ୍ୟା ହବେ,
କେ ତୁ ମି ଜାନିତେ ପାରେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ହବି ତବେ କାଳୀପମେ
ଉତ୍ସୁଥୋ ॥ ୪

ଦାଃ କାଳୋଡା ତାଃ ଜମଦ ତେତାଲୀ ।

ଶିବ ଆରାଧିତା କାଳୀ ପଦ କର ଆଶା ॥

କାଞ୍ଚିନ ମାଯାର ସରେ ଯତନେ କରିଛ ବାସୀ ॥

ଅନାଦି କୁକର୍ମ ଯୋଗ, ଜୟିମ ତୋର ଭବ ରୋଗ,
ପାପ ପୁଣ୍ୟ କରି ଭୋଗ ଅଥବା ହେବେହେ ଦୟା ॥ ୧

ଆନନ୍ଦନ ବ୍ରଙ୍ଗଳୀ, ଧ୍ୟାନ ଫୁଲ୍ୟ ତଥା ଧ୍ୟାନୀ,
ଘରସେ ନା ହଲି କର୍ମୀ ନିକର୍ମୀର ପ୍ରାୟ ॥ ମାହିକ ଭକ୍ତିର
ଲେଖ, ମୁକ୍ତି ପଥେ ମରା ଦ୍ଵେଷ, ତୁଇତ ପାପୀର ଶେଷ ଧଳ
ଧୟ କରୁ ନାଶ ॥ ୨

ନତମଙ୍ଗେ ନାହି ରାଗ, ଅମ୍ବ ନଙ୍ଗେ ଅହୁରାଗ,
ଅମ୍ବଟେ ହୟ ମତ୍ୟ ଭାବ ସତ୍ତେ ନାତିକତା ॥ ଏହ ଅମ୍ବ-
ମାନ କର, ନାହି ହବେ ଜମାନ୍ତର, ନର ହୟେ ହଲି ପଦ ବ୍ରାମ-
ଚନ୍ଦ୍ରେ ଏହ କାହା ॥ ୩

—*—*—*—*

ବାଃ ବେହଗ ତାଃ ଜମଦ ତେତାଲୀ ।

ସନ ଘନ ଘଟା ଛୁଟା ହିର ନାରିନୀ, କାମିନୀ କା-
ମାନ୍ତ୍ର ଉଠେ ॥

ହେବି ନଥଚନ୍ଦ୍ର ଶୋଭା, ଜଜ୍ଜିତ ଚନ୍ଦ୍ରେ ଅଭା,
ଲୁକହିଲ ଅକୁଳ ଆଭା ପାଦପଦ୍ମ ତଳେ ଡରେ ॥ ୪

ଲୀଲ କମଳ ବଲି, ଝିକରମ୍ଭ ଆଶେ ଅଲି, ଘଙ୍କାରେ
କରିଛେ କେଲି ପଦ ତଳେ ଭାବ । ରଜତ ଶିଥର ପରେ,
ଅହାମେଷ ପ୍ରତା ହରେ, ହେରିଲେ ଚାତକ ଉଡ଼େ, ନାଚେ
ମୟୁରୀ ମୟୁତେ ॥ ୫

ଶୁକ୍ଳକେଶୀ କେଶେ ଢାକୀ, ମୁଖ ଅକଳକ ଢାକୀ,
ବିଚିତ୍ର କି ଚଞ୍ଚରେଥା କପାଳେ ଡାହାର । ଉଦୟ ଶିଖ-
ବାହୁଣ, ଅପ୍ରକାଶ ତିନୟମ, ନାଶାୟ ମଧ୍ୟ ରତ୍ନ ବୈଷ୍ଣବ
ଚପଳୀ କରେ ॥ ୨

କରବାଲ ମୁଖକରୀ, ସବା ଦଙ୍କେ ଅଭ୍ୟବରୀ, କରୋ
ଶାତେ ଶିଖ ମରା ଶିରୋଢାର ଉତ୍ତର ॥ କରେର ମେଥଳେ
ପରି, ଦକ୍ଷାଶ୍ରେ ରମନୀ ଧରି, ଅରୂପମା କେ ଶୁଦ୍ଧଗୀ, ହୀ
ଦିତେ ଅମିଯା ଜୁରେ ॥ ୩

ଗହା ଶ୍ରାବନ ବିଚରେ, ମହା ସତ୍ୱେ ତିପକାରେ,
ଦିଗ୍ବୟୁଧୀ ଦିଗ୍ବୟୁଧରେ ଆନନ୍ଦେ ବିଚରେ । ଶିବା ତବ ସନ
ଦୋର, କୁଥର ନାଚିକ ଶୟ, ବ୍ରାହ୍ମଚନ୍ଦ୍ର ଉଚୁ ତୋର ଦର୍ଶନ-
ନାୟ ଦର୍ଶନୀ ଦେରେ ॥ ୪

--: + :--

ରାଃ ବେହାଗ ଡାଃ ଅଳମ ତେତାଳ ।

ରତ୍ନିର୍ମଳୀ ହର ହୁଦରେ, ବିହରେ ହୁଦର୍ମାସୁଜେ ॥

ଜମଦେ କଢ଼ିତ ମାଥା, ଭାବେ ମିଶାଇରା ଢାକୀ,
ତେଜୋମୟୀ ତେଜେ ଢାକା ଆପନ କୁଥେ ମେ ବିରାଜେ ॥

ଢାକା ମନେର ନାହି ଗତି, ଅବାକୀ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ଶର୍କି,
ବାବ ସେମନ ବୁଝି ଗତି ଭାବେ ତେମନି ॥ ମସ୍ତ ଅର୍ଥ ଧାନୀ
ଭାବେ, ଚିନାନନ୍ଦମୟ କୋଷେ, ଆଗନେତେ ଅପ୍ରକାଶେ
ଧନୀ ନରେ ଭାବେ ଭାବେ ॥ ୧

ଭାବନାୟ ଭାବନୀ ହରେ, ଅର୍କପଦ ତୁଳ୍ବ କରେ,
ମନୋମେତ୍ର ନାହି କେତେ ରତ୍ନ ହେରି ଭାବ ॥ ମେଥି ଶାମୀ

ଶମ ପ୍ରଦ୍ଵୟ, ଉଦୟ ପ୍ରଦ୍ଵୟାନନ୍ଦ, ଶୁନ୍ୟ ହସ୍ତ କାମଗର୍ଭ କହେ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଛିଜେ ॥ ୨

—୧୫—

ରାଃ ବେହାଗ ତାଃ ଜଳନ ତେତାମା ।

କୁକୁ କରୁଣାମନ୍ତ୍ର କିନ୍ତୁରେ କରୁଣାବଲୋକନ ॥

ହସ୍ତେ ଆଶ୍ରମତୋଷ ଧାରା; ଧରେଛ ବାପେର ଧାରା;
ଏକି ବିପରୀତ ତାରା ଲୁକାଇଲା କରୁଣାଧନ ॥ ୩

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅକିଞ୍ଚନ, ସାଧନ ଅରଣ ଛିନ, କିନ୍ତୁପେ
ପାଇସେ ଆଶ ମାହିକ ଉପାୟ ॥ ଅକ୍ଷମ ହଇଯାଛି ଭୟେ,
ଗତିହିନେର କି ହଇବେ, ବନ୍ଧନୀ କରିଲେ ଶିବେ ଦ୍ଵାରାଇତେ
ନାହିଁ ହାନ ॥ ୧

—୧୬—

ରାଃ ବେହାଗ ତାଃ ହରିତାଳ ।

ଘରେ କାଳୀ ତୋର ହେତୁ ମହାକାଳେ ବସିଯା ॥

ତୀର୍ଥାଟନ ଉଚ୍ଛାଟନ, ମନୋଦୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିଯା, ହର ଶୁଣ
ତୃଷ୍ଣା ସଂସଙ୍ଗ ଆଗେ କରିଯା ॥

ଅହକାର କମ୍ଯା ମାଯୀ, ଡନ୍ୟା ପ୍ରହରି ଜାଯୀ, ସମେ
ଆହେ ତୋର ସମ୍ଭାନ ଲାଇଯୀ ॥ ପୁଣ୍ୟ ପାପ ନାମ ତାର,
ମାହେ ଛାରେ ଦୂର କର, ସତି କାଳୀ ନାମ କରେ କରି
ଦେଇ ତାତ୍ତ୍ଵୀଯା ॥ ୨

ଧନ୍ୟା ଚିତ୍ତ ଡନ୍ୟା, ନିହରି ନାୟେତ ତାରୀ,
ଆମ ବିଜ୍ଞାନ ତନ୍ତ୍ର କୋଳେତେ କରିଯା ॥ ଆନିଯା ତାଃ
ବେର ଘରେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସନ୍ତ କରେ, ମୋଦର ବିଦେକ ତାର ସ-
ନ୍ଦେର ସମ୍ମାହିଯା ॥ ୩

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ହରିଭାଜ ॥

ସକଳ ଅବସତ ହୁଏ ତମ ମନ ସଂପିଯା ॥

ଯାବେରେ ସଥନ ପ୍ରାଣ ଉତ୍ସଗ୍ରୁ ଭାଜିଯା ॥ ଦିବେରେ
ତଥାନି ମନ୍ତ୍ରଗୀ ତବ ଭୁଲିଯା ॥

ହବି ଯଥନ ଘଟାକୁର, ସେକାମେ ବିପଦ ଘୋର, ସାଭା-
ବିକ ଆପନ ଭାବ ଭୁଲିଯା ॥ ପ୍ରାକ୍ତନ କର୍ମ୍ମର ଫଳ, ଉତ୍ସମ
ହବେ ସକଳ, ଭାବିବି କି କାଳୀ କାଳ ଭୟେ ଭସ
ପାଇଯା ॥ ୧ ॥

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଜ୍ଞାନ ହୌଲ, କେମନେ ଦେ ଦୀନେତ ଦୀନ,
ଶୁଭ ହବେ ଏକାରଣ ଦେହେ ଧାକିଯା ॥ ଅତ୍ୟବ ବଜି ମନ,
ଏଶବୀରେ ଦେ ସାଧନ, କାଳୀ କାଳୀ ବଜିଓ କାଳୀର ପଦ
ଭାବିଯା ॥ ୨ ॥

— :—

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ହରିଭାଜ ॥

ଆମଦମୟୀ ନିରାମଦ ଦୂର କର ଗୋ ॥

ଚିଦାନନ୍ଦ ମନ୍ତ୍ର କର, ଲକଳ ସଂଶୟ ହର, ଅନ୍ତର ବା-
ହିରେ ଅତେମ ରୂପ ହୁ ଗୋ ॥ ମୂଳାଧାର ମହାର ଭାବେ
ଏକ ଯତ୍ତ କର, ଆମେରେ ବିଜ୍ଞାନ ଧାମେ ଜାଇଯା ॥ ସତ୍ୟକ
କରି ଭେଦ, ସୁଚାନ ଭକ୍ତେର ଖେଦ, ମିଳାନ ହଂସହଂସୀ
ଦଶ ଶତ ମନେ ରୁଣ ଗୋ ॥ ୧ ॥

ଭକ୍ତମୁଁ ମହାବାକ୍ୟ, ଭାତ୍ର ଫଳେ ହୁ ଏକ୍ୟ, ଶ-
କାର୍ଥେ ଜଙ୍ଗମୀ ଦୂରେ କରିଯା ॥ ସତ୍ୟ ଆର ବିଜ୍ଞାନ ଆ-
ନନ୍ଦ, ସୁଚାନ ଗୋ ଭାବାର ଅନ୍ତ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଲାଭ ଏହି ଉପାଧି
ଭାବ ହୁଏ ଗୋ ॥ ୨ ॥

রাঃ ঈভুব ভাঃ একত্তোঁ ॥

ম/ন' মতের সমাজে আগি শুনেছি সিক্ষার্থ কথা ।

আভাবের অভাব; না হয় নিত্য ভাব, ভাবের
ভাব সে কি হয় অন্যথা ॥ ১

হইলে অবিদ্যা; জানে অহাবিদ্যা, মতুরা অবি
দ্যার প্রমাদ ঘটে ॥ অস্তি নাস্তি জানে, শুনা গুরু
ক্ষানে, যত্রে তারে উচ্চ মানে সর্বথা ॥ ২

আগম নিগম; না হয় অগম; দুর্গম ভাস্তুরি
দিচারে কষ্ট ॥ নাহি অধ্যয়ন; উচ্চ নিরূপণ, করিতে
শায় খেয়ে লাজুর মাথা ॥ ৩

যে মানে অস্তুত; সে নহে অস্তুত; না হয়
সন্তুত ভাস্তুরি কথা ॥ সঞ্চণ নির্ণয়; না হয় কথন;
তামচন্ত মনগত এই বাথা ॥ ৪

—ঢাক ঢাক—

রাঃ ধানেঙ্গী ভাল অধ্যমান ।

আরে আমাৰ মনৱেৰ কা চিন্তা তোমাৰে ।

আনাথ পসাৰি তোমাৰ ভবেৰ বাজাৰে ॥

শ্যামা নাম চিঙ্গামণি, নাথ দিঘোছেন আপনি,
কমুলা ঝুঠন ধন ব্যাপাতেৰ করে ॥ ১

বাপাৰি ধতেক আছে, বেজাকেনা আৱি কাছে,
হিঞ্চল বাপাৰি কৱি গোলদাৰ হয়েছে । চিঙ্গামণি
পুঁজি ভৰ, বাপাৰে অগম সব, বৈসৱে ব্যাপাৰ কৱে।
আপনাৰি ঘৰে ॥ ২

ହଇଯା ବ୍ୟାପାରି ଦଢ଼, ବୁଝିଯା ବ୍ୟାପାର କର, ସଞ୍ଜା-
ବିରୀ ମହାଜନେ କେମୋ ସନ୍ଦେଶ ତାରୋ । ମେନା ଦେନା
ଶୁଣ୍ଣ କର, କମିର ଆଶା ପରିଚିତରୋ, ବାଡ଼ିରେ ଫୁଲି
ତୋମାର କହେ ରାମ ନରେ ॥ ୩

— : * : —

ରାଃ ସିଙ୍ଗୁ ତାମ ଏକଠାଳ ।

ଅନେ କର୍ମ ଫଳ ଛାଡ଼ି ଭଜ କାଳୀକା ରେ ଥନ ।

ହବେ ହେତୁ ଶୁନ୍ୟା କାଳୀ ଭକ୍ତି ଘୁଞ୍ଜିବ ପର ଟୀକା ରେମନ ॥

ଜଠରାନମେତେ ଯେମନ, କୁମେ ନାଶେ କରୋ ଭୋ-
ଜନ, ତେମଲି ଭକ୍ତିର ଆହେ ଶକ୍ତି ପୁଣା ପାପ ନା
ଶିକା ରେ ମନ ॥ ୧

ସାବେ ଦୁର୍ଜ୍ଞର ଭବ ବ୍ୟାଧି, ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ମହୋଦୟଧି,
ଭକ୍ତି ରନ ସହ ପାନ ନାଥେର ଶୁଣିକା ରେ ମନ ॥ ୨

ଇତି ପ୍ରଥମ ଥଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀଭବାଣୀ ବିଷୟକ
ଗୀତାବଳି ସମାପ୍ତା ॥

— : * : —

দ্বিতীয় খণ্ড ।

— : * * * : —

রামচন্দ্র তটুচূর্য রচিত ।

— : * * * : —

আগমনী ।

বাঃ ধানাশ্রী, ভাঃ আঢ়া ।

গিরিজাজ হে আসিতে উমারে, কে
যাবে পাঠাব কারে, টেকলাস শিখরে ।

শঙ্ক পুঁজ ঈজ নষ্ট, মেমাক সকল জেষ্টি, অবসিষ্ট
ছিল সেতো, গত সিঙ্গু নীরে ॥ ১

দেৰ্ঘি মারদ আস্টি শুম সমিধানে বাস,
কচিল হে সুব কথা কি কর তোমারে ॥

তিথারী ছহিতার পতি, সদাই হার অসঙ্গতি,
জয়োদুরসেনাপতি শুভ যার ঘরে ॥ ২

গত নিশি অবসানে, উমারে দেখি জ্বপনে, ভাকে
মৃহু ঘরে আমাৰ, মা আছগো ঘরে ! পিতা মাতা
আছে ঘাৰ, তাৰ কি এই ব্যবহাৰ, আপমি আসিতে
নাৰি, লোক সজ্জা কৰে ॥ ৩

শুড়দে শারদা বিনে, কিৱেপে বুৰাব প্ৰাণে, কহ
কহ গিৱিবৰ কে আছে হে ঘরে ! বিশেব মায়েৰ
পান, আশাৰে আছে ধাৰণ, অবশ্য আসিবেন
উমা, সংবৎসৱ পৱে ॥ ৪

ବିଶାଦେ ବିଷ୍ଣୁମ କରେ, ମେନକୀ ନୀର୍ଦ୍ଧର୍ଯ୍ୟ ଧରେ, ଅଚଳ
ସଚଳ ହରେ ଚଲିଲା ସମ୍ଭବେ । କହେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରିୟ, ତିମେକ
ନା ସହେ ବାଜ, ସେ ଜାନେ ମେ ଜାନେ ଛର୍ଗୀ, ଆଗେ ଯାଏ
ଅନ୍ତରେ ॥ ୧

—***—

ରାଃ ଧାନାତ୍ରୀ, ଡାଳ ଆଡ଼ା;

ଓହେ ନଗରାଜହେ ରହିତେ ନାରି ଧରେ,
ଶରଦେ ଶାରଦା ବିଗା କ୍ରଦୟ ବିଦରେ ॥

ଆନ୍ତାନ୍ତ କରେ ପ୍ରାଣ, ଅଛିର ନା କ୍ଷୁମ ମନ, ଦାବାଖି
କରିବୀ ସେବ, ବ୍ୟାକୁଳା ଅନ୍ତରେ ॥

ଜାବେ ମାତ୍ର ଏକ କ୍ଷର, ନୟନେ ନବୀନାଞ୍ଜନ, ଅୁଞ୍ଜଳେ
ନତନ ମିଥି, ବିଧି ଦିଜ ମୋରେ । କି ବଲିବ ବିଧିଭାରେ,
ଦେଖି ଭାରେ ଶଂବିସରେ, ଦଃଖ ପାହାବାର ଜମା ଉଥରେ
ଅନ୍ତରେ ॥ ୨

ନାରଦେ ବିନ୍ୟ କରି, କରେଛେନ ଉମୀ ଆମାରି,
ଭନ୍ମାର ଶୁଣି ଚଃଖ, ଦୈତେ ନାକି ପାରି । ଜନକ ଭୁଗତି
ଯାର, ଛୁଖିନୀ ନନ୍ଦିନୀ ଭାର, ବଙ୍କୁ ଯାର ରଙ୍ଗାକର, ବାସ
ହିମ ଧରେ ॥ ୩

ଶ୍ରୀମାନେ ଜୀଗତାର ଦୂର, ଭଞ୍ଚ ଭୂଷା ଦିଗଦର, ଭୁତ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପର୍ବିବାର, ଶିତେ ଗଜା ଧରେ ! ଭନ୍ମା ରାଜକୁମାରୀ,
ତାର କି ସଜ୍ଜବେ ନାରୀ, ଶୁଣି ଭାଗ ମାଥାର, ଭଞ୍ଚ ଦି-
ଗଦରି କରେ ॥ ୪

ବୁଝୁଛିନ କୁଳାଚାରେ, କନା ହିଲାମ ଅବିଚାରେ,
ଜୀମାତା ଘମତା ଷ୍ଟନ୍ୟ, ଭୁଲିଲା ହୁର୍ଗାରେ । ମେନକା ବାଂସଙ୍କେ
ଭାସେ, ଚଲିଲା ହିମ ଟୈକମାସେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏ ଆଶେ,
ଭାକମେ ହର୍ଗାରେ । ୪

—:***:—

ରାଃ ସିଙ୍ଗୁ, ତାଃ ଆଡ଼ା ।

ହୁର୍ଗା କି ଭୁଲିଲି ମାଗେ ଆମାରେ ଏ ବାର !

ଉଦ୍‌ଦିନମୀ କାହେ ରାଣୀ, ବଲେ ଅନିବାର ॥

ବୁଧନେ କି ଆଗରଣେ, ଜାଗେ ହୁର୍ଗା ଯାର ମନେ, ହୁର୍ଗା
ବିନୀ ଘନୋଷ୍ଟଥ, କେ ଜାନିବେ ତାର ॥ ୧

ହୁର୍ଗା ଅନିମିଷେ ଚାଯ, ଟୈକମାସେର ପ୍ରତି ଧାଯ,
ଶରଦେଶର ଦିନ ଯାଯ, ତାବେ ବାର ବାର ॥ ୨

ରାମଚନ୍ଦ୍ରଦୀନେ ଭାସେ, ହୁର୍ଗାପଦ ରଜ-ଆଶେ, ହର୍ଷ-ଭ
ମାନବ ଡର, ହଇବେ କି ଆର ॥ ୩

—:***:—

ରାଃ ସିଙ୍ଗୁ, ତାଃ ଆଡ଼ା ।

ଆସିତେ ବିଲମ୍ବ କେନ ହଇଲ ରାଜାର,

କେ ସାବେ ଆନିବେ ଉମାର ଶୁଭ ଶମାଚାର ॥

ଶରଦେଶ ଦିନ ଗତ, ମନେରେ ବୁଝାବ କତ, ହୁର୍ଗାକେ
କୁଟୁମ୍ବେ ଜୀତ, ଯେ ଛଥ ଆମାର ॥ ୧

ହୁଥିନୀ ଜନନୀ ବଲେ, ହର୍ଗା ସଦି ଗୋଲ ଛୁଲେ, ମହେ
ସେ ଭୋଲା ଛେଜେ କି ଦୋଷ ତୌହାର ॥ ୨

ଗତ ଆୟ ଶରଦ କାଳେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦିନ ଦେଖ,
ହୁର୍ଗା ସଦି କର ଛଲ, କେ କରେ ଉଦ୍ଧାର ॥ ୩

ताः सलिल ताल आङ्गा ।

यावहे निशि प्रताते, हिमालय एसेहेन आ-
माय लहिते । पठि आशुदोष यार, दोष शुद्ध तुला
आर, उद्धापि श्रीमूर्ख आज्ञा बिना कि पारि याहिते ॥

कि कव जननीर दूर्ध, विदि भावे ईबूध, छले
शत पुत्र ताड इरिल तावत । गा बलिते नाहि घरे,
मे दुःख कहिव कावे, बिनरिया यार इया मायेरे
मने करिते ॥ १

आहे पिता माता यार, मे जाने यन्नगा तार,
आनादि पुत्रद तुमि नाहिक तोमार । हंतपुत्रा गममाता,
तुमित जारि जामाता, एहित उचित इय याहे चल छज
गाते ॥ २

पुत्रव रतन तुमि, तोगाय कि कव आमि, आ-
मार ये दोष शुद्ध सकुलि विदित । निवेदन राजा
पाय, अदिलह्ये दिन याय, अचूमति करूहय जनक
दर याहिते ॥ ३

अचूमति दिलाहय, याहिते जनक घर, आनन्दे
आनन्द मयीर अनन्द अन्नह । कहे रामचन्द गड, दि-
नम्ह कि आहे आर, अचल चलाहे चल दुर्गा लये ईक-
जास हहिते ॥ ४

—५+—

ताः कालेंडा ताल आङ्गा ।

एलेगो एसोगो दुर्गा मळा आमार, दुःख

ଦୂରେ ଗେଲ ହେବି ବସନ ତୋମାର । ଡାପେର ଭାପିତ ଦେହ
ମହେ ନିରସ୍ତର, ଶୀତଳ କରିଗେ ଚର୍ଗୀ ମା ବଲିଯେ ଏକବାର ॥

ଅନେକ ସାଧେର ତୁମି ତୋମାର ଜୀବିଯା; କରେଛି
କଠୋର ତଥ ବିଧି ଆରାଧିଯା । କୁଳବ୍ୟାନନ୍ଦ କରି ତୁମି
ଗେ ଆମାର; ନୟନ ପୃତଲି ଦୁର୍ଗୀ ପ୍ରାଣେର ଆଧାର ॥ ୧

ସଂବର୍ଷ ଆଛି ଆଶା ପଥ ନିରଧିଯା, ଆଜୁ
ମେ ପୂରିଲ ଆଶା ଶୁଦ୍ଧ ଚାତିଯା । ଉଥଲିଲ ଆନନ୍ଦେର
ଶୁଦ୍ଧ ପାରାବାର; ନାହିଁ ଉପରମହାର ବାଡ଼େ ଅନିବାର ॥ ୨

ମଙ୍ଗଲାରେ ମଙ୍ଗଲିଯା ଲସ ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିତୀୟ; ଆନନ୍ଦେର
ନାହିକ ଓର ହିମାଲ୍ୟପୁରେ । ଆନନ୍ଦମର୍ଯ୍ୟୀ ମନ୍ଦିନୀ ଭୁ-
ବନେ ଯାହାର; ସକଳ ଶୁଦ୍ଧେର ନିଧି ବିଧି ଦିଲ ଭାର ॥ ୩

ମାର୍ଗକ ଜୀବନ ଭାର ମେ ଦେହ ଧାରଣ; ଶାରଦେ ଶା-
ତନ୍ଦୀ ପଦ କରେ ଆରାଧନ । କହେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦ୍ଵିତୀ ଭଙ୍ଗ
ନାହିଁ ଭାର, ଶିବ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଶୁଭ ସୁଚିତ୍ର ସଂସାର ॥ ୪

—***—

ରାତ୍ର ବାଗେଶ୍ବି କୋମୋଡ୍ରା ତାଳ ଅଧ୍ୟଧାନ ।

ଆଜ କି ଆନନ୍ଦ; ଗିର୍ଭାଙ୍ଗ; ଆନନ୍ଦମର୍ଯ୍ୟୀ ଭବନେ ॥
ସବ ଶୁଦ୍ଧ ଦୂରେ ଗେଲ; ବିଧି ନିଧି ମିହାଇଲ; ସୌଭାଗ୍ୟ
ଉଦୟ ହଲୋ ମଙ୍ଗଲାର ଆଗମନେ ॥

ଶରଦେ ଶାରଦୀ ଦୈଶ୍ୱର, ଅସମ୍ଭୁତେ ଦଶଭିରିଶ; ଅଞ୍ଚ-
କାଳ ହେଯେହେ ବିଶା ଅଛନ୍ତି କଦମ୍ବ । ଆନନ୍ଦମର୍ଯ୍ୟୀରେ ହେବି;
ସବ ଶୋକ ପରିହରି; ଯହାରୁଥୀ ନରନାରୀ ଅୟତନ କର-
ଶନେ ॥ ୧

ତୁବମେ ସୌଭାଗ୍ୟ ଯାଇ; ବିଲୁଦଳ ସହକାର; ଅଞ୍ଜଳି
କାର ଗଞ୍ଜାବାର ଦିଲ ଆଚରଣ । ସାର୍ଥକ ଜୀବନ ତାର;
ଶୁଭ ଭୟ କାରାଗାର; ଭବେ ନା ଆମିବେ ଆର କହେ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦୀନେ ॥ ୨

— : + : —

ରାମ ବାଗେତ୍ରୀ କାନେଡ଼ୀ ଟାଲ ମଧ୍ୟମାନ ।

ଗିରି ଉମୀ ସଙ୍ଗେ, ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଆନିଲା ସବେ କାର
ମେରେ । ମର୍ବିଦେବ ତେଜ ଦେତ, ଜାଟାଜୁଟ ଶିରୋକୁହ,
ଆମାର ଉମୀ ନୟ ଏହ ଦେଖ ଦେଖି ଶୁଣ ଚେଯେ ॥

କଣକ ଚମ୍ପକ ନାମୀ; ଅତ୍ସୀ କୁଞ୍ଚମୋପମୀ; ଏହି
ନାକି ଦେଇ ଉମୀ ସଂଶୟ ଆମାର । ଉମା ଚତୁର୍ବୁଜୀ ଛିଲ,
ଦଶ ଭୁଜୀ କବେ ହୈଲ; ହିମଗିରି ମତା ବଳ କର ଛଲ
ପତି ହେଯେ ॥ ୧

ଦେଖି ଏକ ବିପରୀତ; ପଦେ ଜଞ୍ଜାହର ଶୁଣ; ତାରେ
କବେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାତ ଉମୀ କି ଆମାର । ଆର ଏକିଚନ୍ଦ୍ରକାର,
ପଦେ ମହାଦିଂହ ତାର; ସଙ୍ଗେ ଶୂନ୍ୟ ପରିବାର ଏଲ ଦେବ
କନ୍ୟା ଲାଯେ ॥ ୨

ଅଞ୍ଜଳି ବିଲୁଦଳେ; ପୂଜେ ଦ୍ୱର୍ଗ ମହୀତଳେ, ତାରେ
ଗିରି କନ୍ୟା ଥଲେ ତାବ ଚମ୍ପକାର । ଦିଲ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବାନୀ,
ଶୁନହେ ନଗେଜ୍ଜ ରାନୀ; ଏହିତ ଭବ ନନ୍ଦିନୀ ତାବେ ଗନ୍ଧ
ସମ୍ଭାବିଯେ ॥ ୩

— : + : —

ରାଃ ବାଗେଶ୍ବି ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ହେଲିଯେ ହରଗୋ ଛର୍ଗତି ଆମାର; ତୁମି ମହା-
ମାତ୍ରା ତବ ମାୟାଯ ମହେ ଅନିବାର । ଅନାଦି କୁକର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗ;
ଭାପତ୍ରର କରି ତୋଗ; ନା ହୟ ଶାନ୍ତି ଭବ ରୋଗ; ଅହିମା
ମାୟାର ॥

ସମ୍ଯପି ଅନାଦି ସିଙ୍କ; ଜୀବ ମେ ଅବିନ୍ୟା ସାଧା;
ନାହିକ ଜୀବେର ସାଧା କରିତେ ଉପାୟ । ତୋମାର ଇଚ୍ଛା
ପ୍ରସାଦ, ସଂସଙ୍ଗେ ହୟ ମେଲା, ସେଇତୋ ଭବେର ତେଜ
ଆଶ୍ୟେ ଉତ୍ସୀର୍ଣ୍ଣ କର ॥ ୧

ତୁମି କର୍ତ୍ତୀ ଆମି ଦ୍ୱାସ, କଟିତେ ହୟ ଉପଚାସ,
ନିବେଦନେ ନାହି ତ୍ରୀଦିଶ କମଳ ତୋମାର । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡ
ନର, ତାରେ ଅଞ୍ଚିକାର କର, ଦିଯେ ଦାନ୍ତ କର୍ମଭାର ତାର
ଆପନ କିଳର ॥ ୨

--:***:-

ରାଃ ଛର୍ଟ ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ମମ ମା ହରେର ସବେ, କେମନେ ଆଛିଲା ଛର୍ଗାଈକ-
ଲାମଶିଥରେ । ଜାମାତାର ନାଇ ଧନ, ଫଣ ଅଣି ଆଭିରଣ,
ଅତି ଦିନ ଭିଜୁଟମ କୋଚନୀ ନଗରେ ॥

୩. ବସନ ଅଭାବେ ହୁର, ହେଲେହୁନ ଦିଗମ୍ବର, କଥନ କ-
ଥନ ପରେ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ଅୟର । ଚିତ୍ତାତ୍ସ କଲେବରେ; ବିଷ
ଚିତ୍କ କଟେ ଧରେ, ସପତ୍ତି ତୋମାର ତାରେ ଧରିଯାଇଛୁ
ଶିରେ ॥ ୩

মেরকা বাঁচলা জ্ঞানে, অজ্ঞময়ী নাহি জ্ঞানে,
আপন কন্যা করি মানে দুর্গারে নিষ্ঠয়। রামচন্দ
এই ভাষে, দুর্গাপদ রঞ্জ আশে, জগ্নৈ জগ্নে সাংসের
বাসে, দেখো দিশ তারে ॥ ২

ইতি বিড়ীয় থষ্ট সম্পূর্ণম্ ।

— :* * * : —

তৃতীয় থঙ্গ ।

— : * * * : —

শ্রীকৃষ্ণ রামজীলা বর্ণনা পদ্মবিলী ।

— : * * * : —

রাঃ হামির তাল থয়ৱা ।

মাইরি গৌরচন্দ পূর্ণচন্দ উদয় ভক্তকে সমাজ,
রাজত সব লাজত, অবকোটি মনন ।

করণ। কিধন ক'রি বিথা, নাশত হন্দি আজ্ঞাকাৰ ॥
বিৱিষ্ট হ'বিলম্বাহুষ, তা'পত্র তব থঙ্গত, গত আদভুত
ৰাকাপত প'তিত'চৱন ॥ ১

প্ৰেম ভক্তি নিৰ্মল যথা, বিস্তাৱিত কিয়ে দশ
লিঙ। শীতল শুণে জগদানন্দ, তাপিত রহে রামচন্দ,
পতিতনকে রাজা সোই মোচন হীন ॥ ২

— : * * * : —

রাঃ হামির তাল থয়ৱা ।

ড়েকষ্টিতা !

মাইরি শয়ন চন্দ, প্ৰেমানন্দ, পূৱণ মণ্ডৰী জেৱী
শোভা, অথসিঙ্গু সিঙ্গু তনয়া মুখ ॥

নব কৃতু মালুণ অন্ধৰ, অতি নিৱমল অশীতল
কৰ, বিৱিষ্টগণ নয়ন পাপ, অন্ধৰ বহুদেত পাপ,
দেৰ উড়পত, অদভুত; রাজনী অথ ॥ ৩

ହନ୍ଦାବନ ସନକେ ଶୋଭା, ରମଣୀ କୁଳ ମନକୀ ଲୋ-
ଭା, ସଂଶୀବଟ ପୁଲିନ ଗାୟ, ଡେଖିଯୀ ଆଜୁ ହୁଥ ଗମାଇ,
ପାଯେ ଜୀଜ ମଦମ ରାଜ, ଆଜୁକେ ହୁଥ ॥ ୧

ଅକୁଳ ରାଜିକା କୁଶମନାମ; ଗେଷୀ ଶୁରଲୀ ପୁରତ
ଶ୍ୟାମ, ଅଚୁକୁଳ ଡେଖୀ ଯୋଗମାୟା, ନିକସତୀ ସବ ଗୋପ
ଜାୟା, ଧାଇ ହନ୍ଦା ବିପାନେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ରକେ ଘନ ହୁଥ ॥ ୨

— : * * * : —

ରାଃ ହାଧିର ତାଳ ତିଷ୍ଠଟ ।

ଆଲିରେ ଶ୍ରୀନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ, ଆଜୁ ପୁଲିନେ ବାଜା ଓଡ଼
ବିଂଲୀ ॥

ମୋହନ ଶୂରତ ଶ୍ୟାମ, ହୁଗତ ଶୁଙ୍କର ଠାମ, ଶୁଲଜିତ
ଅଚୁପମ, ମନ ମୋହେରି, ରତିପତ ଶୂରଛତ, ଭୁବନକି ଯୋ
ହିତ, ଭୁଲିଗୋଟୀ ନିଜପତ, ବନ ନିକସୀ ॥ ୧

ଭନମନ ଆନହାନ, ବିନାଦରଳନ କାନ, ବ୍ୟାକୁଳ
ଡେଖିଯୀ ଆଣ, ନା ବହେ ଯେବି ॥ ଲେଚଲୋ ଯାହା ଶ୍ୟାମ,
ସକଳ ପୁରଳ କାମ, ଉତ୍କଷିତ କବି ତ୍ରାମ କାହେ ବଗି ॥ ୨

— : * * * : —

ରାଃ ଇମନ ତାଳ ଧୟାଇ ।

ପୁଲିନ ବନେ ଆଜୁ ବାଜେରେ, ହମ ହନ ଘନ ନାହିଁ
ଶୂରଲୀ ଶ୍ୟାମ ଶୁଙ୍କର କି ॥

ଶ୍ରୀନନ୍ଦ ହୁଥକେ ଦୂର, ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ହୁଥ ଏଢ଼ାଇ,
ଶନାହି ଶ୍ରୀବନ୍ଦନ ପୁର, ବନିତା କୁଳ କି ॥ ୩

ହଂଶୀର୍ଷ ସରିଥାଏ, ହରତ ବେଳୁ ଗୋପୀ ଆଁ;
ଅହାତ୍ମାବଜ୍ଞୀ କାଳ, ବିପଦ ମନ୍ଦମନ୍ଦୀ ॥ ୧

କହତାହି କବି ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ପୁଲକିତ ତମ୍ଭ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ,
ତମତାହି ଶ୍ରୀ ଗୋପୀ ହନ୍ଦ, ତୁ ମନ୍ଦମନ୍ଦୀ ॥ ୩

— : × 3 —

ତ୍ରୀଃ ଈମନ ତାମ ଖୟରୀ ।

ଶୁନାଇ ସଥି ବନ ବାଜେରି, ଗତ ଅନ୍ତଭୂତ ମନ୍ଦକେ
ଅତ କହିସେ ବଜାନେ ହାର ॥

ବଂଶୀକେ ଧୂନୀ ମଦନ କନନ, ଛାଇରି ହୁବ ପୁରାହି
ଗଗନ, ତ୍ରଣ କଟାଇ କହତ ତେବ, ବାଜନ ଅନିବାର ॥ ୧

ଗରୁଜତ ବନ ମନ୍ଦ ମଧୁର, କୁଞ୍ଜିତ ଜଳ ବଳି ସମୀର,
ପୁଲକିତ ଧଗନଗ କ୍ରମ ପଣ୍ଡ, ବରିଥେ ଅମିଯା ବାର ॥ ୨

ବେଳୁମାନ ଆବଣାହୃତ, ଉଦ୍ଧିଗନ ମନ୍ଦକେ ଅତ, ପୁ-
ଣ୍କ ପ୍ରେମ ଭାବାନଭୂତ, ବକ୍ତ ଜମନ ବାର ॥ ୩

ଚରଣେ ଶୁଣ ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ବାସାବଜ୍ଞୀ ଶିଗୋବିନ୍ଦ,
ଦୁର୍ଲଭୀ ପୁରିମେ ଗୋପୀ ହନ୍ଦ, ଆହି ଭୂବନ ନାର ॥ ୪

— : । : —

ତ୍ରୀଃ ହାରାମାଟ ତାଳ ତିଣ୍ଟେ ।

ବମେ ବାଜେ ଅତି ଦୂର, ବେଳୁ ଅମନ୍ଦ ମଧୁର ॥

କିମୁଦମ ଘୋରେ ମରେ, କୋଳ ନାହିଁ ଭରେ ଭରେ,
ତୁମେ ପତି ସତୀର ଧରେ କଟିର ମେହୁର ॥ ୧

ଆମାହାନ୍ତ କରେ ଆଁଗ, ଅର୍ଜନ ନା ହୁବ ମନ, କୁମା
ଗୋପ ତୁମ ଇକି, କମାନ ଅନ୍ତରୁର ॥ ୨

କବି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭାଷ, ଉଦ୍‌କଣ୍ଠିତା ଏହି ରସ, ନା ପୁ-
ରିବେ ମନେର ଆଶ, ବିଷୟର ଅନ୍ତର ॥ ୩

— : × : —

ରାଃ ଛାଯାନାଟ ତାଜ ତିଣ୍ଡଟ ।

ତନ ଘନ ଧନ ଆଣ ମେରି, ହରଲିମେ ଫାନ ॥

ଭସନ ଭାଯେ କାଟେ; ଦିନ ପୁଲିନମେ ରହେ; ନରନ
ନନ୍ଦନ ଚାହେ, ସଞ୍ଚୀମେ ବରାନ ॥ ୧

ଗୋଯେ ଶୁକରନ ଡର; ଅଭୟ ତେଯେ ଅନ୍ତର, ଉମର୍ଦ୍ଦ
ଶୁରାତ୍ତ ଜିଥା, କରେ ଆନ୍ଦାନ ॥ ୨

ଉଦ୍‌କଣ୍ଠିତା ଇଯାକେ ନାମ କହତେ! ଏକବି ରାମ,
ବଂଶୀ ବଜାୟ ଶାମ, ଅମଧୁବ ତାନ ॥ ୩

— :: - | :: -

ରାଃ କାନୋଡ଼ା ତାଜ ଆଡ଼ ।

ଚଲୋରି ଲୋରି ସଥି ଆଜୁ, ଶୁଭ ଛନ ମାନି,
ଆହରି ଭୁବନାଙ୍ଗନ; ଶୁନି ମୁରଲୀକେ ଖୁନୀ ॥ ମୁହଁର ମୁରଲୀ
ରବ; ପରାତର ମନ ଭବ; କାହେ ତୁଡ଼ ବତି ଅବ; କୁଳକେ
ପୋରବ ମାନି ॥

ରଜ୍ଜମ ଭୋଜନ କୋଇ ଛୋଡ଼ି ଲୋଟନାଙ୍ଗନ ।
ଛୋଡ଼ି କୋଇ ଅଙ୍ଗରାଗ, ଅଙ୍ଗକେ ଉଦ୍‌ଭରମ; । ଗୋରସ ଅ-
ରସ ଶିଖ ମୁଖପର ହୋଡ଼; ପଛାଡ଼ି ପତିକେ ସେବା; ସେବ
ମାରଗ ଝୋଧିନୀ ॥ ୪

ବମମ ଭୂଷଣ ମବି ଉନ୍ଦଟ ପଲଟ ତେବୀ । ବିଜନ ଗେହୀ
ବିଜନ ଅରତ ନା ଆହେ ॥ ଆଣ ମନ ଜାବ କିମ ହର

ଲିଯେ; ମୁହଁଲୀ କାହିକେ ନା କହେ କୋଇ; ଯୋଗମାୟାକେ
ସହିନୀ ॥ ୨

‘ କହେ କବି ରାମଚନ୍ଦ୍ର କରି ଅଚୁମାନେ. ସାଧନ ସି-
କାକେ ରିଷ ଏହି ମତ ପୁରାଣେ । ମହାରାଜ କରନ୍ତି ନିତ୍ୟ
ନିକାକେ ଲିଯେ, ଜୁଗତ ସୌ କଂହି ମହାରାଜା, ସୌ
ଆଶ୍ରମ ମନି ॥ ୩

—:***:—

ରାଃ ହାୟାନାଟ ତାଳ ହରିତାଳ ।

ଉଦ୍‌କଢ଼ିତ ରାସ ବିଲାପ ।

କୁଲେ କଲକ କରିଲ, ଶ୍ୟାମେର ଘୁରଲୀ ॥
ଭାଗାହିନୀ ଗୋପୀ ଭାରେ, ପୁଲିନେ ଆନିତେ ନା
ରେ, ବଞ୍ଚୁବର୍ଗେ ରାଖେ ତାରେ ବଜନ କରି ॥ ୧

ଦଃସହ କୁଞ୍ଚ ବିରହ, ଅଶ୍ଵତ ନାଗିଲ ଦେହ, ଧ୍ୟାନେ
ପୁଣ୍ୟମୟ ଦେହ ହରିଲ ତାରି ॥ ୨

ପାପ ପୁଣ୍ୟ ନାଶେ ତାରି, ଶୁଣମର ଦେହ ଛାଡ଼ି,
ଘୋଗୀ ଯେନ ଯୋଗ କରି ପାଇଲ ହରି ॥ ୩

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅଚୁଗତ, ଯାର ବୁଝେ କୁକ ପ୍ରାଣ, ଅମାଣ
ଶିତାଗରତ ରୁଯେହେ ତାରି ॥ ୪

—:***:—

ରାଃ କାମେଡ୍ରାର ମାଜ ତାଳ ଧୂରା ।

ଶୁନ ସହି ଏ ବାଜେ ପୁଲିନେ ଘୁରଲି, ଶ୍ୟାମେରେ
ଏଥିନ କି କରି, ରାଇତେ ନାରି, ଚଲହେ ଚଲିଲାମ ବିଲିମେ ।

পূর্ণ ইচ্ছ কুমুদ বন্ধু উদয় হয়েছে আগণে । শ্রীর-
ক্ষাবনে আজু হয়েছে কি শোভা কির্তনে ॥ ১

শরদে অঞ্জলি মল্লিকা কুসুমে গজা মোদিতা
রুজনী । মনয়াচল দিনোমন্দ মধুর পরনে ॥ ২

শুনি শুনি বৎশীরে। খনী রূপণীর রত্নপতি জা-
গিল । কৃষ্ণ প্রাণীত মনাচলে ভুলিয়া আপনার স্বগণে ॥ ৩

রামচন্দ্র থার কর্ত্তা মন্দ রঢ়িল মায়ার ভবনে ।
কিছবে গতি যে জন বক্ষিত হইল শ্রবণে ॥ ৪

—:***:—

রংঃ পরজ তাল আড়া ।

আজু কেন অন বেছু বাজে নিশিতে ।

আকর্ষণ করে প্রাণ নারি রহিতে ॥

জল বায়ু বক্ষি স্তম্ভ, পাষাণ হইল অস্ত, ধূগ
পুলকাঙ্গ বেছু নাদেতে ॥ ১

হৃদয়ে প্রবেশ করে, ত্রক্ষানন্দ কৃথ হরে, প্রেমা-
নজ অঞ্চোদয় করে বেছুতে ॥ ২

পতিত্রভার প্রতি সঙ্গ, বাড়িল মদন রং, কহে
কবি রামচন্দ্র হইল যাইতে ॥ ৩

—:***:—

রংঃ বসন্ত তাল আড়া ।

হরিকৃপ অপূর্প চল দেখিতে ।

নিশ্চিল রিধি তারে উবসে নিহৃতে ॥

ଯେ ଦେଖେଛେ ଏକବାର, ମନୋନେତ୍ର ନହେ ଡାର, ଲେ
କି ଗୋ କଥନ ସରେ ପାଠରେ ଥାକିତେ ॥ ୧

ଭୁବନମୋହନ ଚାନ୍ଦ, ପାତିଖା ରୂପେର୍କାନ୍ଦ, ଥରି
କୁଳବଧୁ ଥରେ ନରାନ ବାଣେତେ ॥ ୨

ଲଈଯେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗେ, ହନ୍ଦାବନ ଚଳ ରଜେ, କାଳାତୋ
ଶୁଚାବେ ଶ୍ଵାଲା କି କାଳ ଷ୍ଟହେତେ ॥ ୩

— : * * * : —

ରାଃ କ୍ରାନୋଡ଼ା ବାହାର ତାମ ପ୍ରଯତ୍ନ ।

ଅଭିସାର ।

ଚଳ ସହି ରାଇ କାନ୍ତ ସକାଶେ । ବିଲାବେ ପୁଣିଲେ
ଗହାରାସେନ୍ଦ୍ରୀ, ଗଙ୍ଗେ ସହଚରୀ ରୂପେ କୋଟି ଶଶି ପ୍ରକାଶେ ॥

ତୁମପଞ୍ଚ ଜୟୀ ପାଦପଞ୍ଚ ଝର୍ମାକର କର ନଥରେ । ମନ୍ଦି
ମଞ୍ଜିର ତାଯି, ଯେନ କୁହରେ ହେସ ସାରମେ ॥ ୪

ପୂର୍ଣ୍ଣଇନ୍ଦ୍ର ବଦନ ମଞ୍ଚଲ ଘନଘଟାରତ ଦ୍ଵରକଳେ । ଉତ୍ତର
ହାରାବଳୀ ଦେଲ ଚପଳା ପ୍ରକାଶେ ଆକାଶେ ॥ ୫

ଶ୍ରୀଅଞ୍ଜଳି ରାଗକ୍ଷାମୋଦିତ ମୃଦୁ ଆଶେ ପାଶେ ଡ୍ର
ମରି । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମନୋପାଦପଞ୍ଚାମୀ ପାନ ରତ୍ନେ ॥ ୬

— : : —

ରାଃ ଛାଯାନାଟ ତାଳୁ ଧିମାତୋଳା ।

ନବରଞ୍ଜୀ କିଶୋରୀ ଚଲିଲୋ ଭେଟିତେ ମୁହାରି ॥

ଶ୍ରୋମମଦେ ଡର ଡର, ଭୁଲି ଶୁକଳନ ଡର, ଶ୍ୟାମ ଦୋ-
ହାଗିନୀ ଶ୍ୟାମେର ପରବ କରି ॥ ୭

সଥି ଅଛେ ଯଜ୍ଞ ଦିଯେ, ଆବେଶେ ଅବଳ ହରେ,
ଚଲିତେ ନୀ ପାରେ ଗେତୋ ରାଜକୁମାରୀ ॥ ୨

କବି ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ଆଶ, ଓପଦେ ହଇତେ ଦାସ,
ଅଭିମାରେ ଏହି ରୁସେ ମିଲିବେ ହରି ॥ ୩

— * * * —

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ଆଡ଼ା ॥

ଚଲେ ରାମ ମଣ୍ଡଳେ ଶରଦ ରଜନୀ ଦୈ ରଙ୍ଗନୀ ଭୂତା-
ଇଲେ ॥ ହଂସ ଶ୍ରୀରୂପା ବୁଢ଼ୀ ବାଲା, ବେରେଇଲ ଚାନ୍ଦେର
ମାଲା, ଢାକିଯା ଚାନ୍ଦେର ଆମା ଉଦୟ ଭୂତଲେ ॥

ବଗନ ଭୂଦଗ ଶୋଭା, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ମନୋଲୋଭା, ହି-
କିତ ଚପଳା ପ୍ରଭା ଗଜଗାମିନୀ । ଶୁଭ୍ର ଜନାବ ନାହିଁ
ତେ, ପ୍ରେୟାମଦେ ଡରୋଚର, କବି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନର ଚଳ ଚ-
ଲିଲେ ॥ ୧

— * * * —

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ଆଡ଼ା ॥

ଚଲେ ପୁଲିନ ବଲେ । ଶୁରୁଭୀ ଧରନୀ ଶୁନି ଧନି ଶ୍ରବଣେ ॥
ଶଚକିତୀ ବେଳେ ପଥେ, ଚଲେ ସବେ ଯୁଥେ ଯୁଥେ, ବ୍ୟାନ୍ତପରା
ବ୍ୟାତିକ୍ରମା ବନ୍ଧୁ ଭୂଷଣେ ॥

ରଜନ ଭୋଜନ ତ୍ୟାଗୀ, କୁରୁମନୀ ଅନୁରାଗୀ, ନାହିଁ
ଭାକେ କେହ କାରେ ଆଯ ଘୋ ସଥି ଆଯ । ବେଳରୋ ବି-
ଚିତ ରଜ୍ଞ, ପତିକ୍ରତାର ତ୍ରତ ତଜ, କହେ କବି ରାମଚନ୍ଦ୍ର
ଶ୍ରୀହନ୍ଦାବଲେ ॥ ୧

— * * * —

ରାଃ ପରଜ ମାଲକୋସ ଭାଲ ଆଡ଼ା ॥

ଅଭିସାର ଗୋପିନୀ ଆଗମନ ॥

ଗୋପିଗଣେର ଆଗମନ, ହଇଲ ସଥା ଶ୍ରୀନନ୍ଦ ଲଙ୍ଘନ ॥

ପୁଲିନେ ଚଗଳା ମାଲା, ଉଦୟ ଗୋପେର ବାଜା,
ସନସଟୀ ଶ୍ରୀମ କାଲା ଭୂବନମୋହନ ॥

ଶୁଷ୍ଠା ମଧ୍ୟା ଗୋପିଗଣେ, ବେଶୁନାଦ ଉଦ୍‌ଦୀପମେ,
ଆଇଲ ପୁଲିନ ବନେ କାନ୍ତ ମର୍ମିଧାନ । ଅଭିକନ୍ୟା ଶୁନି-
କନ୍ୟା, ଭୂବନେତେ ମାନ୍ୟା ଧନ୍ୟା, ଆର ଏଲୋ ଦେବକୁନ୍ୟା
ଏକତ୍ର ମିଳନ ॥ ୧

ଯୁଥେ ଯୁଥେ ଯୁଥେଦ୍ଧରୀ, ଭାଙ୍ଗ ଭୂମା ହେବି ହେବି,
ଆପନ ଆପନ ସହଚରି ନିନ୍ଦେ ପାତ୍ରମ୍ପାର ! କୌତୁକେ
କୌତୁକ ହଙ୍କି, ପାଇୟା ପରଗ ନିଧି, ହଇଲ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ
ମିଛି କରି ଦରଶନ ॥ ୨

କବି ରାମଚନ୍ଦ୍ର କମ, ନାହି ଶୁରୁଜନ ଭୟ, ମୋକ
ମଞ୍ଜା ନାହି ରମ ପ୍ରେମେର ଲଙ୍ଘନ । କୁମ୍ଭ କୁପା କରେ ସାରେ,
ମେକି ତ୍ରିଭୁବନେ ଡରେ, ସରେ ହଇତେ ବାହିର କରେ କରେ
ଆକର୍ଷଣ ॥ ୩

—୧୫—

ରାଃ ପରଜ ମାଲକୋସ ଭାଲ ଆଡ଼ା ॥

ଉତ୍କର୍ତ୍ତାଯ କୁଞ୍ଚ ପ୍ରାପ୍ତି ॥

ବେଶ କରି ଆକର୍ଷଣ, ଆନିଲୋ ସତ କୁଳବଦ୍ଧଗନ ॥

ଆର ଏକ ଅସଜ୍ଜବ, କରିଯା ବେଶର ବୁବ ନର ନାରୀ
କରେ ଶବ୍ଦ, ମୋହେ ତ୍ରିଭୁବନ ॥

ବିଚିତ୍ର ବେଳୁର ଗାଣେ, ଆକର୍ଷିଣୀ ଗୋପୀ ଆଶେ,
ଆମେ ନିଜ ସମ୍ପଦାନେ ରାମ ମଞ୍ଜେ ॥ ପତି ପିତା ଆତା
ତାରେ, ସତନେ ରାସ୍ତିକେ ଲାରେ, ନିର୍ଭୟ ହୟେ ଅନ୍ତରେ
କରେ ଆଗମନ ॥ ୧

ଗୋକୁଳେର ଅନେକ ନାଯି, ପିତା ଆତା ପତି ଭା-
ରି, ରାତିଥେ ହାର ବନ୍ଧ କରି ନିର୍ଗମ ନା ହୟ ॥ ଧ୍ୟାନେ କୃଷ୍ଣ
ଚିନ୍ତା କରି, ଶୁଣମୟ ଦେହ ହରି, ପାପ ପୁଣ୍ୟ ପରିହରି
ପାଇ ଦରଶନ ॥ ୨

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏଇ କଥା, ଭକ୍ତିତେ ଭାବେର ଉଦୟ, ଭବେ
ସେ ଅନ୍ତରେ ତଥ ପ୍ରେସେର ଉଦୟ ॥ ଦୂରେ ଯାଯ ଭକ୍ତି ଭୁକ୍ତ
ଭବେ ହୟ କୃଷ୍ଣ ଅୟତ୍ତି, ନହିଲେ କାହାର ଶକ୍ତି ଦେଖେ
ଶ୍ରୀଚରଣ ॥ ୩

— : + : —

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ଆଡ଼ା ॥

ରାମ ରମେ ରମାଭାସେ ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ, ଜିଜ୍ଞାସେନ
ଗୋପୀକାଗଣେ । କହ କହ ଶୁଗଙ୍ଗନ, ବ୍ରଜେର ମଜ୍ଜନ ବଳ,
ଆଇଲା ସଞ୍ଚନା କୁଳ, ପୁଲିନେ କାର ଅନ୍ଧେଷଣେ ॥

ଷୋରକୁପା ଏ ରଜନୀ, ଷୋର ସତ୍ତ୍ଵ ନିକେବନୀ, ତୋ-
ମରୀ କୁଳ ରମଣୀ ପୁନଃ ବ୍ରଜେ ଯାଏ ॥ ପିତା ମାତା ଆତା
ପତି, ବ୍ୟାକୁଳ ହଇଯା ଭୂତି, ନାନାହାନେ କରେ ଗତି
ପରିଆସ ଅନର୍ଥନେ ॥ ୪

ଶୁନହେ ବେଦେର ମର୍ମ, ପତିତତାର ଏଇ ଧର୍ମ, ପତି
ମେଦା ବିନୀ କର୍ମ ନାହି ଆତା ତାର ॥ ପତି ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ଯତ,

ହସେ ଜୀବି ଅଳୁଗତ, ଏହିତୋ ସତୀର ବୀତ ଈବଦିକେ ଲୋ
କିକେ ମାନେ ॥ ୨

ନାରୀ ଉପପତ୍ତି କରେ, ସମ୍ରୀ ତୟ କାହିଁ ଅଳୁଗରେ, ଶୁଣେ
ଦୋଷ ମାନି କରେ, କଲକ ତାହାର ॥ ସର୍ବତ୍ର ଅଥଶ ଗାୟ,
ମୈଲେ ଶ୍ରୀ ନାହିଁ ପାୟ, ଜୀବନେ ମରଣ ପ୍ରାୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
ରହେ ଭୁବନେ ॥ ୩

ଶୁଣିଯେ କୁକୁର କଥା, ଗୋପିକାର ଅଳୁଗେ ବାଧୀ,
ଜାଞ୍ଜେ କରି ହେଟମାଥା କାନ୍ଦେ ଅନିବାର ॥ ପଦନଥେ
ଛିତି ଲିଖି, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ହୈଲ ଦୁଃଖି, କରନୀ ଉତ୍ତର ସଥି
ଏଥନ କି ତୟ ମନେ ॥ ୪

— ୧୫ —

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ଆଡ଼ା ॥

ରାସେ ଗୋପୁରି ॥

ବିନିଯେ ଗୋପିକା କହେ ପ୍ରାଣ ନାଥ, କେନ କରିଛେ
ବକ୍ଷନୀ ॥ ପୁରିଯା ବେଳୁର ଗାନେ, ସର୍ବେଭିର ଆକର୍ଷଣେ,
ଆନିଯା ପୁଲିନ ବଲେ ଉଚିତ କି ବିଡ଼ମ୍ବନୀ ॥

ବକ୍ରୁବର୍ଗ ପରିତ୍ୟାଗି, ତବ ପଦେ ଅଳୁରାଗି, ହସେ
ତଳେଯ ଦୁଃଖାଗି କରୁଣ ତୋମାର ॥ ନାଥ ସଦି ଉପେ-
ଛିଲେ, ନାହିଁ ଆର ଯାବ ଗେକୁଳେ, ପ୍ରବେଶ ସମୁନ୍ନ ଜନେ
ଅଶ୍ରୁକୁଣ୍ଡ ତ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ॥ ୫

ତୁମି ନାଥ ବେଦ ବକ୍ତା ଧର୍ମାଧର୍ମେର ତୁମି ଶାସ୍ତ୍ର,
ନାହିଁ ତୋମାର କଥାର ଆଜ୍ଞା ଏକି ଅବିଚାର ॥ ପାଦପର
ନିକଟ ହୈତେ ନା ପାରି ତ୍ରଜେ ସାଇତେ, ଅବନୀ ସରଳ
ଆଜେ ନାହିଁ କର ବିବେଚନା ॥ ୨

ତୁମିତୋ ଆଖେ ପାତି, ତୋମା ବିନା ନାହି ଗତି
ଇଥେ କି ଅବଲାର ଶ୍ରଦ୍ଧି କଲକ ତୋମାର ॥ ଶ୍ରନ୍ତଯେ ଗୋ-
ପୀର ଉଡ଼ି, ପ୍ରସର ଗୋପୀର ପତି, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାଗେ
ତକ୍ତି ଗୋପୀପଦ ବାସନା ॥ ୩

-- ୫୫ × ୫୫ --

ରାଃ ଜରଜଯକ୍ଷୀ ଶୂରଟ ତାଳ ଝାପତାଳ ॥
ରାସତୁଳ ସର୍ବନା ॥

ସଥି ହେ ସମ୍ମନୀ ଓଟେ ବଂଶୀବଟ ସମ୍ମିକଟେ; ପୁଲିନେ
ଶ୍ରୀରାଧା ମହ ବିହରେ ରାମେ ହରି ॥ ରଚିତ ମଣି ମଞ୍ଚପେ,
ଶୋଭେ ଚନ୍ଦ୍ରାତପେ, ଥଚିତ ମଣି କାଞ୍ଚମେ ରତନ ବେଦିକେ-
ପରି ॥

ଉଦିତ ଶୁଦ୍ଧାଂଶୁ କରେ, ରନ୍ଦାବନ ଶୋଭା କରେ,
ବିକଟେ କୁମର କଲି ଗଞ୍ଜାମୋଦିତ କରେ ॥ ସ୍ଵର୍ଗମୟ ରନ୍ଦା-
ବନ, ସମ୍ମନୀ ଜଳ ନୀଳ ସନ, କୁମୁଦକୁଳ ପରିମଳେ ବାଙ୍ଗା-
ରିହେ ମଧୁକରୀ ॥ ୧

ଆଜିର ରାଗ କଚି ଜଳନ ମହିମାହରେ, ହରିଜି ହରି-
ତାଳ ଛବି ପୌତ ପଟ କଟିପରେ ॥ ବଦନ ଶୁଦ୍ଧାଂଶୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
ମଞ୍ଚନ ହରେ ॥ ଅରୁଣ ନୟନାମୁଜେ, ମନସିକେ ମୋହେ
ନାରୀ ॥ ୨

ମଣି ମୁକୁଟ ବିଜୟୀ ଶିଥିପୁଷ୍ଟ ଚୂଡ଼ା ଶିରେ ॥ ଭାଲେ
ଅଳକାବଜୀ ବଂଶୀ ଅଧ୍ୟାଧରେ ॥ ଶ୍ରୀବନେ ମଣି କୁଣ୍ଡଳେ
କଟେ କୌଣ୍ଡଳ ମଣି ॥ ହାର ବନନାଳୀ ଗଲେ, ନାଚେ ତି-
ଉଙ୍ଗ କରି ॥ ୩

ରଜ୍ଞବୀ ନିନ୍ଦି ନବରାଗ ଚରଣଭୂତେ ॥ ଲାଜେ ନ-
ଥରେ ଶଶୀ ରତ୍ନ ଲୁପ୍ତ ବାଜେ, କର୍ମପ ମର୍ହରେ ହେତୁଳପ
ମାଧୁରୀ, ଆମଚନ୍ଦ୍ର କବି ରାଧାପଦେ କିକରୀ ॥ ୪

ରାଃ ଜୟକୟକୀ ହୁରଟ ତାଳ ସାପତାଳ ॥

ଆଜୁ ହଳାବନେ ଯମୁନା ପୁଲିନ ବନେ ନନ୍ଦକେ ନନ୍ଦନ
ମନମୋହେ ସଥି ॥ ରାମେ ରାମେଶ୍ୱରୀ ତାକିଛୋ ମହଚରୀ,
ତାକିଛୋ ଅଙ୍ଗଜା ମିଳିତ ମଣ୍ଡରୀ ଭେଯୀ ॥

ଗୋପନକେ କାମିନୀ ଈହମକାଷ୍ଟ ମଣି ॥ ସେଇ
ଚୌତୁର ସଥି ପ୍ରକିଳ ସୌଦାମିନୀ ॥ ରତନ ଆଭରଣ ତନ
ହାର ଉରରାଜତୀ ରେସମକେ ମାଡ଼ି, ଶୁଚି ଚୁନାରି ଓଡ଼ି ॥ ୧

ମରକତ ମଣି ନିକର ଶ୍ୟାମହଳର ବତ, ମିଥୁନକେ
ପ୍ରଥମ ଜୀଘତ ନବକାଷ୍ଟ ଧର ॥ ତାମୋ ପୀତାମ୍ବର ଡଢିତକେ
ଜୋତି ହର ॥ ରାମକେ ଭୂପ ଗୋପନକେ ଶୋଭାହରେ ॥ ୨

ମୋହେ ବନମାଲ ଉରହାର ଶୁଙ୍ଗାକେରି ॥ କୁର୍ମ
ଆଭରଣ ତନକଟେ କୋନ୍ତତ ଧରି ॥ ଅଙ୍ଗ ତିତଙ୍ଗ ଅବ-
ହିମ ଲୋଚନ ॥ ଶିରସି ଚୂଡ଼ା ଶିଥିଣିଛ ମୋହେ ଚ-
କ୍ରିମା ॥ ୩

ଉଦୟ ରାକାକଣ ଛାଯେ ହଳାବନ ॥ କାନକେ ମୁ-
ରଳି ହନ ଯୋଜିଛି ହନହନ ॥ ଗଜିତ ପାଯାନକ୍ରମ, ମୋହେ
ପଞ୍ଚ ପଞ୍ଚଗମ । ଚଲିତ ହୁକୁମ କୁଳ ଭୁବରକେ ନାହିଁଗମ ॥ ୪

ଭୟେରି ମୂରତି ମତି ରାଗ ସହ ରାଗିଣୀ, ବାଜେ
ବହ ଧନ୍ଦ ସାହା ଗୋପନୀ ମାତ୍ରିଣୀ । ନାମ ଗତ ଭେଦ କୁଳ

ଆଜପୁର ହାମେହାରୀ, ଅନ୍ତ କବି ରାମ କହି ବାଜେ ରାମେ-
ଶରୀ ॥ ୧

— * * * —

ରାମ ଜଗଜୟକ୍ଷୀ ଶୁଣଟ ତାଳ କା ଓୟାଲୀ ॥

ଦୁଖମେ ପରମ ଦୁଖ ଧାମ ॥ ଅଧିକ ରସାମୃତ
ମୁହଁତି ଯୁବତୀ ନୟନ ମନକି ଅଭିରାମ ॥

ନବୀନ କୈଶର, ନଟବର ଅଳ୍ପର, କମଳୀଯ ବଦନ
ଶ୍ୟାମ । ରତ୍ନପତି ମୋହନ, ବଜ୍ର ଭୀ ଜୀବନ, ନନ୍ଦକେ ନନ୍ଦନ
ନାମ ॥ ୨

ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ରୁଥ, ବୈମୁଖ ଅଭୂତବ, ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ପରି-
ପାମ । ରାମଚଞ୍ଜ ଉତ୍ସମନ ରଙ୍ଗନ, ରତ୍ନ ପଦ ପକ୍ଷଜ ରଜ
କାମ ॥ ୩

— * * * —

ରାମ ବେହାଗ ତାଳ ଆହାରୀ ।

ନରୀକ ରାଗ ॥

ରାମଶୁଳେ ଯାଇ ନାଚେ ନବ ନାଗର ଏ ନାଗରୀ ॥
ମଣି ନିର୍ମିତ ଶୁଭ ବିଜ୍ଞମ, ଜବା କୁଳମାବଜୀ ବିଜ୍ଞମ,
ଚଞ୍ଚାତପ ଚଞ୍ଚମଣିଲ ଯୁଜ୍ଞା ସାରି ସାରି ॥

ମରକତ ମଣି ଚିତ୍ରିତାଙ୍ଗ, ବକ୍ଷିମ ଡକ ତିଭଜି ଡଙ୍ଗ,
ବକ୍ଷିମ ଲୋଚନ ପଟଙ୍ଗ ବକ୍ଷିମ ଚଢାଧାରୀ । ବକ୍ଷିମ କରେ
ବନ୍ଦୀ ବଦନେ, ବାଜିଛେ ରତ୍ନ ହପୁର ଚରଣେ, ଉତ୍ସମିହାର
ଶୀତାମୁହ ଗୋପିକା ଯନୋହାରୀ ॥ ୫

ପୁଣିତ ହେମକାନ୍ତି ଗୋହାରୀ, ତିରୁବନେ ଏକା ଏ ଶେ

ଅଳ୍ପ ବୀ । ଲୀଲାଘୁଣୀ ମରିକି ମାଧୁରୀ, ଉପମା ନାହି ତା-
ହାରି ॥ ଚରଣ କମଳେ କମଳ ଲାଜେ, ପଦ ଡମେ ଜବା କୁଞ୍ଚମ
ରାଜେ । ବାଜେ ଛୁପୁର ମଧୁବେଳ, ଆବଶେ ମୋହେ ଘୁରାରି ॥ ୨

ମାତେ ଚାରିଦିକେ ଘୁଷ୍ଟ ରମଣୀ, କରେ କନ୍ଦଳ କଟି କି-
କିନୀ ॥ ସାଜିଛେ ଚରଣେ ଛୁପୁର ଖନୀ, ଆବଶେ ମଧୁର ମାଧୁରୀ ॥
କରତାଲି କରେ ବାଜେ, ଅତୁଳ ଦୂମିକି ଦୂମିକି ବାଜେ ।
ଶୁଦ୍ଧ କରଣ କରଇଯ ଶ୍ରୀରାଧେ ଘନ ଘନ ବାଜେ ଘୁରାରି ॥ ୩

ରାସମଣ୍ଡଳେ ଅଥିକାଶ, ରମଣୀଗଣେର ପୃତିଳ ଆଶ,
ଗୋପୀଛୟ ମଧ୍ୟେ ବାସ, ରାମୋଳୀମେ ଚାତୁରୀ । କହେ
କବି ବିଜ ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ନର ଲୀଲାଯ ଏକି ରାମ ରଙ୍ଗ, ବ୍ରଙ୍ଗ
ରାତ୍ରି ସୀମା ଇଥେ, ଲୀଲା ଏକ ଝିଖରୀ ॥ ୪

—ଶର୍ମିଳା—

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ଧୟରା ।

ହାଡ଼ି ରାସ ଅଣ୍ଣମୀ ଅନ୍ତର୍ଧ୍ୟାନ କରେନ ହରି କରି
ଚାତୁରୀ ॥ ବାଡ଼ିଲ ମଦନ ରଙ୍ଗ, ରାସ ରମ ଦିଯେ ଭଜ,
କରି ଶ୍ରୀରାଧିକା ସଙ୍ଗ ଚଲେ ଘୁରାରି ॥

ଆୟ ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରି ଗଡ଼ା, ପଥଆପେ ପରିଆକ୍ତା, ବୋର
କାନ୍ତାରେ କାନ୍ତ ହରିଶରଣୀ । କହେ ରାଜନମ୍ବିନୀ, କୁକୁରେ
ଆଧୀନ ଜାନି, ସଥା ମନେ ଜଣ ଆମି ଚଲିତେ ନାହି ॥ ୧

ଶୁନିଯା ପ୍ରିୟାର ବାଣୀ, ନାରକେର ଚୂଡ଼ାମଣି, କହେ ଶୁନ
ବିନୋଦିନୀ ଆରୋ ନାହି ଉପାସ୍ତ ; ପ୍ରକ୍ଷେ କର ଆରୋହନ,
ଅନ୍ତର୍ଧ୍ୟର ବିଆମ ଛାନ, କରିତେ ଚରଣାର୍ପନ ଲୁକଇଲା ହରି ॥ ୨

ଯୁଥେ ଯୁଥେ ଗୋପୀଗଣ, କରି କୁଷ ଅଷ୍ଟେଣ, ଅ-

ମିଠେ କନିତେ ବନ ଆଇଲେନ ତଥା । ଶୁଣି ପ୍ରଧାନର
ଭାବେ, ଗୋଟିକବେ ନବମ ମଶୀ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର କର ଆଶୀ,
ଏହାକେ ନାହିଁ ତାରି ॥

—***—

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ଆଡ଼ା ॥

କୋଥା ଗେଲେ ନାଥ ହେ ଅନ୍ଧ ନନ୍ଦନ ରାମ ମଞ୍ଜନୀ
ଚାଢ଼ି ॥ କରିଯାଇ ବଂଶୀର ଗାନ, ଆକର୍ଷଣ କରି ପ୍ରାଣ,
ଦିନ ଅପରାଧେ ଦ୍ୱା ଅବଲାଭ କରିଚାହୁଣୀ ॥

କି କରିବ କୋଥା ସାବ, କିନ୍ତୁ ପେ ତୋମାରେ ପାବ,
ଦୋହି କାନନାଙ୍କରେ କାରେ ଛିଙ୍ଗାସିବ । ତୁ ଯିତୋ ଝାଲେର
ଜଥା, ପ୍ରାଣ ରାଖୋ ଦିଯେ ଦେଖୋ, ନୀ ଯୀଷ ଜୀବନ ରାଖା
ଡୋମାଇ ନୀ ଦେଖିଯେ ହରି ॥ ୨

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏହି କର, ଏ ତୋମାର ଉଚିତ ନୟ, ନାହ
ଦୋକଳାଜୀ ଦୟ ଅପନାବ ହେସ । ଅବମୀ ଶବଲା ବାଜା,
ଜାହି ଜାନେ ପ୍ରେମଜ୍ଵଳା, ତାରେ ଅଜାଇଲ କାଳା ସବେହ
ବାହିର କରି ॥ ୩

—***—

ରାଃ ବେହାଗ ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ନନ୍ଦଯ ଉଦୟ ହରି ମୃଦୁ ହାସି ଆସି ଅଧିଷ୍ଠାନ
ରାମେ । ଶୁଣିଯେ ଗୋପୀର ଗୀତ, ପରମ ଆନନ୍ଦ ଚିତ,
ହେସେ ଗୋପୀ ଅଲୁଗତ ଲୟେ ଗୋପୀ ରାମ ରମେ ॥

ପୀତାମ୍ବର ବନମାଳୀ, ଫରେଶି ରାମ ମଞ୍ଜନୀ, ରାମ
ପଂଜେ କୁତୁହଳୀ ଗୋପୀର ବମେ । ସାଧିନ ଭର୍ତ୍ତକାରମେ, ରାମ-

ତୁ ଭବୋଲ୍ଲାମେ, ମେଥେ ହନ୍ଦିପଞ୍ଜ କୋଷେ ପନ୍ଦେପଞ୍ଜ
ରଙ୍ଗେ ଆଶେ ॥ ୧

— * * * —

ରାଃ ସେହାଗ ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ସଞ୍ଜୋଗରୁଦ !

ଆଜୁ ଅଥ ସର୍ବବୀ । ମେଘ ଶଶୀ ଏକଇ ରଥ କି-
ଶୋର କିଶୋରୀ ॥ ବିଚିତ୍ର ମଦନ ରଙ୍ଗ, ନାହି ରତି ଅଥ
ରଙ୍ଗ, ତାଳମେ ଅବଶ ଭଙ୍ଗ ରଥ ମାଧୁରୀ ॥

ସୂର୍ଯ୍ୟର ହଳ୍ଦାବନେ, ବତ୍ରବେଦୀ ସିଂହାସନେ, କୁମର
ଶଥ । ଶୟନେ ମଦନ ଜାଗାଯ । ନିତା ଜୀଲା ଅଚୁଗାତେ,
ଖୁକ୍ସାରି ଗାନକରେ, ମହାର ପିକ କୁଠରେ ହସ୍ତର କରି ॥ ୨

ସମୁନା ନୀଳ ନୀଳଦେ, କୁଷଦ ପ୍ରକାଶେ ହୁଦେ, ଅମତ
ଭରିବୀ ନାଦେ ଅବଶ ଜୁଡ଼ାଯ । ପ୍ରକୁଳ କୁମର ବନ, ମୋ-
ଗଜୀ ସହେ ପବନ, ପ୍ରକାଶେ ଶଳି କିରଣ ପ୍ରସନ୍ନ କରି ॥ ୩

ନିତ୍ୟ ହଳ୍ଦାବନ ନାମ, କୁକୁର ବିଶ୍ଵାମ ଧାମ, ନାଦି
ତାହେ ଅନାକାମ ଗୋପ ପୋପିକାର ! ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏହି କର,
ପ୍ରକରମାର୍ଥ ତୁମ୍ଭ ହୟ, କୁକୁଳୀଲ ! ରମାଶ୍ୟ ଘୁଣି କିଷ୍ଟବୀ ॥ ୪

— * * * —

ରାଃ ସେହାଗ ତାଳ ଆଡ଼ା

ତରି ମନୋରଙ୍ଗନୀ ଅଲମେ ବିଲାମେ ଶ୍ୟାମ ଉରମି ।
ଶ୍ୟାମ ମରକତ ପ୍ରଭା, ପ୍ରାଣି କାଙ୍କନ ଲୋଭା, ଅଲଦେ-
ଲୁକାଇଲ ଶଶୀ ॥

ହନ୍ଦାରଗୋ କଳ୍ପକ୍ଷମ, ଅଥୋରତ୍ତ ସିଂହାସନ, ଶଯନ
କରିଲ ଜୁଥେ କୁଞ୍ଚମ ଶୟାଯ । ହଇଲ ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରି ଗଡ଼ା,
ଶୁକ ସାରି କହେ କଥା, ଲୁକାଇଲ ପୃଷ୍ଠାନି ଯଥା, ସେବା
ପରାୟଣ ଦାସି ॥ ୧

ଆମେ ଆବେଶ ଅଙ୍ଗ, ବାଡ଼ିଲ ଅନନ୍ତ ରଙ୍ଗ, ରାତ୍ରି ଘେନ
ତିପଦ ପ୍ରାସି ଉଥମେ ପ୍ରେମ ଜଳାଧି । ଆନନ୍ଦେର ହଇଲ
ଭାବଧି, ରାମଚନ୍ଦ୍ର କବି ହୁଦି, କମଳେ ତେ ଦିଗ୍ବ୍ରାସୀ ॥ ୨

— : * : —

ରାଃ ବେହାଗ ଭାଲ ତିଣୁଟ ।

ନଳ କିଶୋର ଉତ୍ତର ରାଧା ଧରି ଇଯ । ପୁଲକିତ ତନ
ଅନ, ଉପରେ ଆନଳ ଘନ, ସମୁନା ପ୍ରମିଳେ ମନ ଜୟାଇ
ଭେଣ୍ଟି ଇଯ ॥

ମରକତ ମଣି ଶାମ, ଗୌରୀ କାଙ୍କନ ଦାମ, ଡକ୍ତି
ଜଡ଼ିତ ଜୀବତ ଶୋଭା ହରି ଇଯ ॥ ୧

ରତ୍ନକେ ଭୃତ୍ୟକାଳ ଗୌରୀ ରତ୍ନକେ ଧାମ, ଚଣକ ପ୍ର
ମାନ ହୋ ଏକ ରତ୍ନ ବନି ଇଯ ॥ ୨

କାନ୍ତୀ କାନ୍ତାକେ ହୁଦି, ଭେଯେରି ଜୁଥ ସମାଧି,
ପ୍ରେମ ଜଳାଧି ନିରବଧି ହନ ଫୁଲି ଇଯ ॥ ୩

ସଜ୍ଜୋଗ ଅଳ୍ପ ରସ, ଅଙ୍ଗ ଅନନ୍ଦେ ଅଳ୍ପ, ରାମ
ଚନ୍ଦ୍ରକେ ହୁଦି କମଳ ପ୍ରସଟି ଇଯ ॥ ୪

ଇତି ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାମଲୀଳା ।

ବର୍ଣନା ପଦାବଲୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମ୍ ।

— : + : —

চতুর্থ খণ্ড ।

—* * * *—

দেওয়ান মহাশয় রচিত ।

—* * * *—

ভবানী বিষয়ক গীত ।

রাগিণী টৈতুবী । ভাল একঠালী ।

রিপু বসে কুরসাতিলাদেতে মুক্ত হয়েছে মনঃ
আমার ; ছিতাছিত কিঞ্চিৎ না হয় বিচার ॥

মত্ত করিব্বর্যেন, কুপথে অময়ে মনঃ, বিবেক
অঙ্গুশ বিনে গতি নাহিক ইহার । ১

তুর্মুতি হৰ্গতিহারা, তুমি অজ্ঞয়ী তারা, তব
কৃপা কটাঙ্গ কিরণে নাশে অজ্ঞান আজ্ঞান ॥ ২

কর ঘদি অকিঞ্জনে, ককণা করুণাশুণে, ঘোষে
ত্রিভূবনে না আসীন গহিমা তোমার ॥ ৩

— + : —

রাঃ টৌরী, তাঃ আড়া ।

হেৱ ময়ি দীনে, অপম্বত্তাধীন জনে, কে আছে
ভাসিলী ত্রিভূবনে তোমা বিনে । হৰ্গে হৰ্গতি-
নাশিনী অঘৃ, অগদানশ্বদারিনী অগদশ্ব, অনয়ে
কারু কৃপাবলম্বনে ॥

উমে ত্রিপুরহুজারা, জুড়েছঠী হুড়িয়া, অভয়া
অসীমা কব মহিমা কে জানে। কমলে বিমলে, শশধর
ভালে, গৌরী গিরিশ-গেহনী গিরিবালে, ভবজঙ্গালে
আহি অকিঞ্চনে ॥

— : * * * : —

ৰাঃ টোঁৰীঃ তাঃ ছোট চোঁতাল ।

ময়ি শুণচীনে, কৃত অঘপীনে, মতি মলিনে, নয়ন
নলিনে, হের ছুর্গে দীনে। প্রপন্থ অধীনে, কে তারে
মা বিগে, কক্ষা-বতারণে, শমন বারণে, অপার সংসার
পারাবার আহি অকিঞ্চনে ॥

— : + : —

ৰাঃ টোঁৰী, তাঃ কাওয়ালী ।

‘কিবে রূপ জগত মোহিনী, অগদম্বে প্রপন্থ জন
ভয় বারণ কারণ ইলে মহিষমর্দিনী। সৌমামিনী
জিনি ছাটক বৱণী, বদনে ঝলকে কত শত ভাস্তুরমণি;
বিবিধ আয়ুধ করে, পদভৱে কল্পিত ধুরণী ॥

একরূপে কত শুণ একাশ করেছ তারা, মহেশ
মনোহরা, রিপুগণ ত্রাস করা, জ্বরাত্যাপনা সাধকজন
মনোজ্ঞাসিনী। অনন্ত মহিমে বেদে শুনি কহে অকি-
কলে, তৃণ মহিষ মাণিতে এত আড়ম্বৰ কেলে, কটাঙ্গ
লংঘেতে তথ বিখ্লয় হুঁগো জননী ॥

— : * * * : —

বাঃ টোরী তাল আড়া ।

মৃগরাজের বিহুরে কে সমরে । দশ করে
বিবিধ আয়ুধ ধরে অরি প্রাণ হনে ॥ তপ্তহেম বণ্ণী,
তিচুবন মোহিনী, অরুণ অভয় বিঠুরে ॥

অসৎখ্য ঘোগিনী, বেড়য়ে করে অরুণনি মাঝে
চক্রাননি রূপে দিক্ আলোকরে । অকিঞ্চনে কহে এই,
হয়েছ মারণ জয়ী বিশ্রাম আমাৰ অস্তরে ॥

— : * : —

বাঃ আলিবা তাল কাওয়ালী ।

জগন্নাথী দুর্গে, সাধেক জন মনোবাহু । পূরণ
কারণ রূপ ধনিলে । মৃগেন্দ্রোপরে কিবা, প্রফুল্ল ক
মলকুচা, হয়ে আশুতোষ তুষিলে ॥

হেম বৱণি পূর্ণেন্দ্র যদনি রূপে জগত উজ্জ্বল
করিলে । অনন্ত অংগিমে, তব সীমে, কেব' জানে নিজ
গায়াটে টিলোক মোহিলে ॥

চুক্তন ভবেতে আণ পায় দান অকিঞ্চন, কুণ
নয়নে তেবিলে ॥

— : * : —

বাঃ সিঙ্গুটৈতৰী তাল আড়া টেকা ।

চিক্ষয়ী সনাতনী নিশ্চী চৈতন্য রূপিণী, কে
বুঝাতে পারে তব অতি গহনা ॥ ঘোগীজ রূপীত্বগণ,
নিরস্তর করি আন, না পায় সজ্জান অহমাদি কি
গণনা ॥

ମଞ୍ଜଳ ରୂପ ସାଧନ, ନିରମାଗମ ଆମାଣ, ହରମନେ
ମୋହିନୀରୂପ କୁଦୟେ ଭାବନା । କରିଯେ ଅବଲୟନ, ଲଭିଯେ
ନିର୍ଜଳ ଜ୍ଞାନ, ହବେ ଆପି ଅନ୍ତେ ଅକିଙ୍କଳେର ସେ କାମନା ॥

— : * * * : —

ରାଃ ସିଙ୍ଗୁଟିଭରବୀ ଭାଲ ତେଜାଳା କାଉରାଳୀ ।

ତିପୁରା କୁନ୍ଦରୀ ତାରା, ତିଭୁବନୈକ ନିଷାରା, ତୁମି
ପରାଂପରା ଭବରାରା । ଅସାର ସଂସାର ଧାରା, ଦ୍ଵଂହି
ହୁର୍ଗେ ସାରାଂସାରା ॥ କିଜ୍ଞାନିବ ତତ୍ତ୍ଵ ଆମି ଜ୍ଞାନହାରା ॥
ଅଜରା ଅମରା ସରା, ଦ୍ଵଂଚି ବିଶ୍ଵପରାଂପରା, ଭବେ
ଅକିଙ୍କଳ କାଳତର ବାରା ॥

— : * * * : —

ରାଃ ସିଙ୍ଗୁ ଭାଲ ଠେକା ।

ମା ଆମି ବିବିଧ ସମ୍ମାଯ ଭୁଗି । ଭୁନାହଇ ବି-
ବେକୀ ଅଚୁରାଗୀ ଥାକି ସମା ଅସାର ସୋର ବିଷୟେ ॥

ସଂସାର ଅନିତ୍ୟ, ନିତ୍ୟ ମାଯାତେ ହଇଯେ ବନ୍ଧ,
ତବ ତତ୍ତ୍ଵ ସଜ୍ଜାହାରାଇଯେ । ମା ଏଥନ ନିକଟ ହେରିଯେ
କାଳ, ଭବେତେ ବ୍ୟାକୁଳ, ଭାକି ହର ସାମୁକୁଳ, ଅକି-
ଙ୍କଳେ ଦୀନହିନ ଦେଖିଯେ ॥

— : * * * : —

ରାଃ ସିଙ୍ଗୁ ଭାଲଠେତା ।

କୁର ସାଧିଯୁଲେ ତିପଞ୍ଚାରେ ବିହରେ କାରବାମା ।
ଅହାସ୍ୟ ବଦନା, ଅଧାପାମେ ସଦୀ ମଗନା, କାଲରୂପେ ଦିକ୍
ଆଲୋକରେ ଶ୍ୟାମା ॥

ইলাদি বিবুদ্ধগণ, গজুরি সিঙ্কাচারণ, পুটাঞ্জলি
হয়ে স্তুতিকরে অবিবামা । চিন্ময়ী নিশ্চৰ্ণার সংশোধন
দরশনে, দীন অকিঞ্চনের বাহু হয় পূর্ণ কামা ॥

— : * * * : —

ঢাঃ সিঙ্কু, তালআড়া ।

মা একি তব করুণারণীত, মান্ত্রিতি হয় উচিত,
মায়ায় মুক্ত রাখি দুর্গে ঘটেও হিতাহিত । বিনাতব প্র-
সঙ্গতা, কিছয় অজ্ঞান বারতা, বিশ্বমাতা স্বীয়শুণে
যেকের বিহিত ॥

ষষ্ঠ্যাঞ্চম দেহদিলে, কিছবে আৱ ভ্রমাইলে,
বিতুৱ এবাৱ তর্গে করুণা কিৰ্ত্তি । তৰকপা সেশেহয়,
মমাঞ্চভচয কুয়, কুপাদানে অকিঞ্চনে না কৰ
বঞ্চিত ॥

— : * * * : —

ঢাঃ সিঙ্কু, তাল টেক ।

ছৰ্পে দুর্গতিহারিণী অসুগত প্রণত ভক্ত হিত-
তারিণী । চিন্ময়ী নিশ্চৰ্ণানস্ত শুণ ধাৰিণী ॥

অপাৱ মচিমে, বেদাগমে নাহিতবসীমে, আমি
মুচু শুণ জ্ঞানহীন তত্ত্ব কি জানিমা । সংশোধন
দানে হইওগো চৰমে অকিঞ্চনে চিষ্ঠ চারিণৈ ॥

— : * * * : —

ঢাঃ মালশ্বী, তাল টেতাসা ।

তাৰগো তাৰা দীনে, ভজনবিহীনে, কাতৰে
ডাকিছে এম' হেৱম অমুজ নয়নে ॥

ଦୋଗଣୀ କୁଗତ ମୋହିନୀ ଜଗଦରେ, ସମ୍ଭବ ନା
ଶିଳ୍ପୀ କୁପା ଅବଲମ୍ବେ, ମା ସର୍ବେଷ୍ଠୀ ହୃଦ୍ଧାନୀ
ଭବାନୀ ପତମପଦ ଦାରିନୀ ଅଭୁଗତ ଭବେ ॥

ଝଟଟର ସତ୍ରଗା ବୁଦ୍ଧିତ ଦୃଢ଼ ତାତ୍ତ୍ଵା, ବାରେ ବାରେ
ମାସ୍ତ୍ରତି କରୋନା ଏ ଘଟନା, ଅସମ୍ଭା ହିୟେ କବ ବାରବା
କକଣ ବିଭିତ୍ତଣ ।

ଆରିନୀ ଗତିହୀନଜନ ଆଖ କାହିନୀ ଅମୀମା ମ-
ହିମା ତବ ନିଗମାଗମେ ଶୁଣି ମାମା ବିଷ୍ଵେଷ୍ଟରୀ ଭସ
ଅନ୍ଦରୀ କାମା ଚଲ୍ଲର ଭବେ ଏବାତ ନିଷ୍ଠାର ଅକିଞ୍ଚନେ ॥

—* * * *—

ରାଃ ମାତ୍ରି ତାଳ ତିଷ୍ଠଟ ।

ନବି ଏମେ ମା ମନ ଭବନେ ହେବି କକଣ ନଥନେ
ଗୋ କୁଳ ମମ ଦୁଃଖ ନିବାରଣ । ହର୍ଗେ ତୁର୍ଗତିହରା, ଅଗ୍ରତ
ଜନ ମନ୍ଦିର ସମ୍ପଦ କରା, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟତୋବ ଦାରା ତବ ଯଶଃ ତାତ୍ଵ
ବେଦାଗମେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅମାନ ॥

ପୂର୍ବ କିଞ୍ଚିତ ଅକ୍ରତି ବଲେ ହଲୋ ମାନବ ଦେହେର
ଘଟନ, ତବ ଅନବସ୍ଥାନେ ମା ହଇଲ ମାୟାର ବଜ୍ରନ । ଏବାଦ
ତାବିତେ ହବେ ନିର୍ବିଧ ରୂପ କି ପୁନଃ ଜନମିବେ ଅକିଞ୍ଚନ
ଭାବେ ସେ ଏମେହ ଭବେ ଭବପାରେ କରରେ ତରଣୀ ଅଛନ ॥

—* * * *—

ରାଗିନୀ ଦେଓଖାରି ତାଳ ବାଁପତାଳ ।

ତୁର୍ଗେ ଦୂରିତ ହରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ରତି ପରା, ହରହଦି ଉପ-
ରି ଚରା ଚାର୍ବିଙ୍ଗୀ ମା । ଅନ୍ତର ଦମ ଆମିନୀ, ଅମର ଭୟ
ନାଶିନୀ, ତିଜୁବନ ପ୍ରକାଶିନୀ ମା ॥

ନିଜ କ୍ରିୟା ଦୋଷେ, ଅତି ଭୌତ ଶମନ ତ୍ରାସେ,
ଶାର୍ଦ୍ଦ୍ରିୟ ଭୟେତେ କାପରେ ସେମତି କୃତ୍ତଙ୍ଗୀ । କଣ କଲୁଷ
ଗଞ୍ଜନେ, ଭକ୍ତ ଜନ ରଞ୍ଜନେ, କୁକୁ କୃପୟା ଅକିଞ୍ଚନେ
କ୍ରାନ୍ତଙ୍ଗୀ ମା ॥

— * * * —

ରାଃ ଅରଟ ତାଳ ବାପତାଳ ।

ଭାଗୀରଥୀ ପ୍ରଗତିନେତେ ପଦାମ୍ବୁଜେ ହୟ ଶମନ
ଭୟ ଦୁମନ ଯେ ତବ ସମିଲେ ମଜେ ! ଦେବ ନାରୀଯଶ୍ଵର,
ଦିନ୍ଦ୍ଵକାରଣ, ମୋହାନ୍ତ ବିଦୁଦଗନ କରେ ଯାଏ ଧ୍ୟାନ ଅଭାବ
କରଣୀ ଓଣେ ତ୍ରିଲୋକ ନିଷ୍ଠାରଣେ ଜ୍ଞବମୟୀ ହୟେ ତ୍ରିଧାରୀ
କୁପେ ବିବାଜେ ॥

ହରିପଦ ତରଙ୍ଗିନୀ ଶକ୍ତିଶିଳେ ଶୋଭିନୀ ମୀର କ
ପିଣ୍ଡୀ ଅଶେଷ କଲୁଷ ବନ ଦାହିନୀ, ତବ ମହିମା କି ଜାଣେ;
ଅଞ୍ଜନ ଅକିଞ୍ଚନେ; କର ହିତି ତାର ଘଣ୍ଡି ଭକ୍ତି ଭାବେ
ଯେ ଭଜେ ॥

— + —

ରାଃ ଆଡ଼ାନା ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ଓକେ ନାଚିଛେ ଶକ୍ତର ଶୁଦ୍ଧିପରେ ଏଲକେଶୀ ଉପାନ୍ତ
ବେଶୀ ସୋଡ଼ଶୀ ଅମି ଧାରିନୀ । କିବା ପଦ ବିହରଣେ, ଅ-
ଞ୍ଜୀର ଅବାଜନେ, ଭକ୍ତ ଜନ ମନୀ ଉଲ୍ଲାସିନୀ ॥

ହଜନେ ଦଶନ, ଦରଶନେ ଅତି ଭୀଷଣ, ରମନ କ-
ମ୍ପନ ରିପୁଗନ ତାସ କାରିଣୀ । କାମକରପେ ତିଭୁବନ କରେ
ତାଳ ଶ୍ୟାମା ଅକିଞ୍ଚନ ଗନ ଅଞ୍ଜକାର ନାଶିନୀ ॥

ରାଃ ଆଡ଼ାନା ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ଦିରିଶ ଷ୍ଟହିନୀ ଗୌରୀ ନିରି ନନ୍ଦିନୀ, ଗୁପ୍ତି
ଜନନୀ ଶୀର୍ଘାନ ଗଣ ପାଲିନୀ । ବିମଳ ସଦନୀ ଉମେ, ବି-
ଶାଲ ନୟନୀ ଧୂମେ, ବିରୁଦ୍ଧ ବରଦା ବିଶ୍ଵଜନ ବନ୍ଦିନୀ ॥

ସତି ଅଜାପତି କଣେ, ସର୍ବ ଶୁକ୍ଳପିନୀ ଧନୋ,
ଶଦା ସଦା ଶିବ ମାନେ ଶୁଥଶାଲିନୀ ; ଅଭ୍ୟେ ଅପାର-
ଜିତେ, ଅମୃତେ ଅଭୁତେ ସିତେ, ଅଳାଥ ଅକିଞ୍ଚନ ଅଭୟ
କାରିନୀ ॥

— + : —

ରାଃ ଆଡ଼ାନା ତାଳ ଆଡ଼ା ।

କେ ବିହରେ ମରରେ କୁଳ କାନିନୀ ବିବଦନୀ ତ୍ରିନୟମୀ
ଅଭ୍ୟୁମ ବରଣୀ ; ସବ ହତକାର ଧନୀ, ବିକଟ ବାଜାନନୀ,
ଶହାରୋର ସବ ନିନାଦିନୀ ॥

ଶବନିଶ୍ଚ କୃଷ୍ଣ, ମୋମଶ୍ରତ ଶୂମ, ଦୁର୍ଲଭ ଶୁନ୍ମାଲ
ଆପାଦ ଲଞ୍ଛିନୀ । ହରହର ପକଜୋପରି, ଚରଣ ସବୋଜ
ହେରି, ଅକିଞ୍ଚନେ କୃତାର୍ଥ ଦାୟିନୀ ॥

— * * * —

ରାଃ ସାରଜ ତାଳ ଚୌତାଳ ।

ଏମୀ ବିଶ୍ଵେଶ ବିମୋହିନୀ ବିଶ୍ଵଜନ ବନ୍ଦିନୀ, ବିଦଳ
ସଦନୀ ବିଜ୍ଞା ବିଲାସିନୀ । ଅପର ପ୍ରତି ପାଲିନୀ, ପା-
ର୍ବତୀ ପରମେଶାନୀ, ପତିକ ପାବନୀ ପଞ୍ଚଗତି ଝାଗୀ
ପର୍ବତରାଜନ ଦିନୀ ॥

ଭଗାର୍ଥ ମିଷ୍ଟାରିଣୀ, ଭକ୍ତ ତ୍ୟା ଭଜିନୀ, ବୈଶ୍ଵବୀ
ଭବାନୀ ଭୂତଳ ସାମିନୀ ଭୂବନ ସ୍ୟାପିନୀ । ମହିଷାସୁର
ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ମହେଶ ମନୋମୋହିନୀ ମର୍ଜୁଜ ମଞ୍ଜକ ମାଲ ଧାରିଣୀ
ଅକିଞ୍ଚନ ଶୁଦ୍ଧିମାଝେ ବିହାରିଣୀ ॥

— : + : —

ରାଃ ଥାମ୍ବାଜ ତାଳ ଠୁଞ୍ଜରି ।

ଅଗମଦୟେ ଗୋ କାତର ହଇଯେ ତୋମାର ଭାକି ବାରେ
ବାର । ଓ ବ୍ୟକ୍ତାବ କରଣ । ବିଲେ ନାହିଁ ଉପାଯ ଆମାର ॥

ଆମି ସେ ଅକ୍ରମି ଦୀନ, ଗତିଧୀନ ଅକିଞ୍ଚନ ମିଷ୍ଟାର
କାରଣ କେବଳ ଅତର ଚରଣ ତୋମାର ॥

— : * * * : —

ରାଃ ସୋହିନୀ ତାଳ ଆଡ଼ା ।

ନବାତ୍ର୍ୟବରଣୀ କାର କାମିନୀ ନାଚେ ଉଲାଜିନୀ । ବି-
କ୍ରଟ ଅନ୍ତିହାସ, ନାହିଁ ଜାତ ଭୟ ଲେଶ, ଏଲୋକେଶ ଏକି
ଦେଶ ରଣୋଦ୍ଧାରିନୀ ॥

ନାବୀବ ଏମନ ସାଜ, ଅମ୍ବବ ମହାରାଜ, ଡଣେ ନାହିଁ
କାଯ ବୁଝି ହେ ଗର୍ବ ସଂହାରିନୀ । କହେ ଅକିଞ୍ଚନ,
କି ଭାବରେ ଦୈତ୍ୟଗଣେ ମନେ, ଯେ ଉବେ ଭାବ ଅନ୍ତରେ
ମେହି ଭବ ଭାବିନୀ ॥

— : * * * : —

ରାଃ ସୋହିନୀ ତାଳ କାନ୍ଦାଲୀ ।

ଶୈଳ ଶୁଦ୍ଧେ ଅଗ୍ର ହର ଦରିତେ, ଶିଖ ଶଶଦର ଶିରଃ ଶୋ-
ଭିକେ ; ଶମନ ଶମନ ଶମନ ବାରଳ କାରଣ ଶରଣହୋମାର ମୀ ॥

হৃদাত্তর শুভাশুভ দায়িনী শিষে, সাধক শত্-
গাগত সম্পদ বর্জিনি সর্কেশ্বরী শ্যামাঞ্জলী শত্রি
অকিঞ্চনে তাৰ মা ॥

— : # : —

ঢাঃ মোহিনী তাল কাওয়ালী ॥

তাৰ গো তাৱিণী এমা আমাৰে মা আমি মুচ-
মতি অতি গতি রহিত যদি বিতৰ কুণ্ডা গো এজনে
শবে সে মহিমে জানিবে অগুজনে ॥

কুণ্ডা অবতাৱিণী, গিৰিৱাঙ নদিনী শত্রু গেহিনী।
গণপতি জননী হয়ে কুণ্ডতা কেন কৱিছ জা কুণ্ড।
বিতৰ অকিঞ্চনে ॥

— : + : —

ঢাঃ মোহিনী তাল আড়া ।

ত্ৰিপুৰা ত্ৰিলোক তাৱা ধৰাধৰ নদিনী ই হাসা-
মুক্ত পূর্ণেন্দুবদনী হৱ মোহিনী ॥ প্ৰকৃতিৰ পৱা বিষ-
সাৱা সুৱবদিনী ভৱহৃদিচৱা বৱা ধাৱাধৰ বৱণী ॥

দশকৱা নামা অস্ত ধৱ'; রিপু ভয়তৱা অজৱা
অমৱা অমৱে বৱাত্তম দায়িনী। ভৰাকি নিষ্ঠাৱা; নিৱা-
কাৱানস্ত কুপিণী; দীন দৃঃখহৱা অকিঞ্চন দৱ দায়িনী ॥

— ♫ × ♫ : —

ঢাঃ মুলতান তাল একতাল ॥

প্ৰাৰ্থনা এই মা তৰা ভৱ পদে কৱি। আৱ মায়া
হাবে শুকৱাখি যাতনা নাদিৰ শক্তিৰ ॥ কালবশে কাল

ବିକଲେତେ ଗେଲେ; ଏ ସେ ନିକଟେ ଆଇମ ଗୋ କାଳ;
ଅମ କ୍ରିସ୍ତ ବଳ ବିଦିତ ସକଳ; କି ବଳେ ବଳ ତରି ॥

କୁଥ ଅଭିଲାଷ; ଛାଥ କୁପ୍ରକାଶ; ତଥାଚ ନୀ ହୟ ମମ
ଜ୍ଞାନ ନାଶ; ଅଜ୍ଞାନ ବିଷ ମେବନେତେ ସଞ୍ଚ ପୀମୁଖ ପରିହବି;
କିକିଂ ପ୍ରସରା ହରେ ଦେହି କୁବିମଳା ମତ ମାନ୍ତ୍ରି
ଅକିଞ୍ଚନ ମର କାଳେ ଘେନ କୁଥେ ବଳେ ହରି ହରି ॥

— * * * —

ବ୍ରାଃ ଶୁଲତାନ ତାଳ ତେତାଳ କାଣ୍ଡାଳୀ ॥

ପଡ଼େଛି ଶକ୍ତଟେ ନିଜ ଦୋଷେ ଗୋମା; ଉଦ୍‌ଧାର ତାରିଣୀ ।
କାଳ ସେ ନିକଟେ ଏମେ; ତରି କି ସାହସେ ଗୋ ଏଥି
ସେ ଭୁଲାଯ ଆମାଯ ତ୍ରିପୁରଗେ ଗୋ ମା ॥

ଦୌନ ନିଷାରିଣୀ; ପତିତ ଉଦ୍ଧାରିଣୀ; ସବ ବିପଦ
ନାଶେ ତବ କୁପା ଲୋଶେ ଗୋ ମା ! ସଶୋ ଗୋ ପୁରାଣେ
ତାଷେ; କଳଣୀ ସଦି ପ୍ରକାଶେ; ପାଯ ଅକିଞ୍ଚନ ତାଣ ତବ-
ପାଶେ ଗୋ ମା ॥

— * * * —

ବ୍ରାଃ ଶୁଲତାନ ତାଳ ଆଡ଼ା ॥

କଳଣୀ ନରନେ ହେର ଏଦୌନେ କୁଣ୍ଡଳେ ତବାଜନେ ।
ତବ କୁପା ଷୋଗ୍ୟ ଜନ ନହେ; ବ୍ରଜା ଆଦି ଦେବଗଣ; ହୟେ
ବାମନ ଅଜ୍ଞାନ ଆଶା ଶଶିପରି ଶବେ ॥

ରଜତ ଲୌହ ଆଦି ହେମ; ପରମ ନିକଟେ ସମ;
ଏହି ହେତୁ ନର ବିଷମ କଟାଛେତେ ଅକିଞ୍ଚନ ॥

ରାଃ ଶାହ୍ଵାଜ ତାଲ ଆଡ଼ୀ ।

ଭୀମାଦ୍ରିନୀ ନିବିଡ ନୀରଦ ବରଣୀ । ଦିଗ୍ବିନୀ ଅ-
ତିପଦ ବିହରଣେ କଞ୍ଚିତ ଧରଣୀ ॥ ଏତ ନୟ ସାମାନ୍ୟ
ରୁଗଣୀ ॥

ବିଗଳିତ କେଶୀ; ଉତ୍ତର ବେଶୀ; ଅଟ୍ଟ ହାସି; ଦଶନେ
ଚମକେ ସେନ ଭଡ଼ିତ ଶ୍ରେଣୀ; ବିଶାଳ ହର୍ଷକାରେ; ତ୍ରିଲୋକ
ଚକ୍ରିତ ଭୟେ; ଦୈତ୍ୟଗଣ ମୁର୍ଛିଯେ ପଡ଼େ ଅବନୀ ॥ କାଳୀ
ତ୍ରିଲୋକୀ ଅବଲୀଲାଯ ଏ ରଣେ ହଇବେ ଜୟୀ ହଇଁ କାଳେ
ଅକିଞ୍ଚନ କାଳ ଶମନୀ ॥

—::×::—

ରାଃ ଶାହ୍ଵାଜ ତାଲ ଆଡ଼ୀ ॥

ମିଥବାହିନୀ ତ୍ରିଷ୍ଟଳ ଧାରିଣୀ ହସିତ ବଦନୀ ତି-
ନୟନୀ ଅହିମଦିନୀ । ରୂପେ ଜଗତ ମୋହିତ; ତିତୁଳ
ପ୍ରକାଶିତ; ଏକତ୍ର ଉଦିତ ଶତ ହିର ସୌଦାମିନୀ ॥

ଗଞ୍ଜର ସିଙ୍କାଚରଣ; ପୁଟାଞ୍ଜଳି ଦେବଗଣ, ଭୟେତେ
ପାଇୟେ ତାଣ କରେ ଜୟଧନୀ । ଦାସ ଅକିଞ୍ଚନ ଆଶ,
ନାଶ ମମ ତବ ପାଶ, ତବେ ମେ ବିଶେବ ଯଶ ପ୍ରକାଶ
ତାରିଣୀ ॥

—::+::—

ରାଃ ଯିଝିଟ ତାଲ ଆଡ଼ୀ

ଅଜ୍ଞାନ ଭାବେତେ ଦିନତୋ ଗୋ ବହିଯେ ମା ଚରମେ
କି ହେବେ ଶିବେ । ବିଷୟେ ମଗନ, ମେ କେବଳ ବିଭୃତ୍ତନ,
ରୁର୍ଗେ ନାହର ଚେତନ, ମାର୍ଯ୍ୟ କୁହକେ ଫୁଲିଯେ ॥

মানস ভাস অতি, কুরসাত্তিলাবে কৃতি, না
চিহ্নেরে জনন মরণ দেখিয়ে । প্রভাব কৃপা শুণে প্র-
সন্ধা হইবে দীনে; অকিঞ্চনে আহি ছুর্গে জ্ঞানদা-
তইয়ে ॥

— :- :- —

রাঃ বেহাগ ভাল তিওট ॥

আহবে নাচে কার কামিনী, অতি ভীম। পদ্মতরে
কাঁপিছে ধূরণী । বিকট অঞ্চলাম, প্রকাশ সৌনামিনী,
ঘোব বাঁরি বাহ বনণী ॥

করে ধরে অসি, রিপু রাশি, অনাবামে নাশি
আসিতামর দর হারিণী । শ্যামা ক্রিয়াভেদে নানা
রূপ ধূর, হর ঘূরণী, নাকর বঞ্চিত অকিঞ্চন ভূব তরণী ॥

— :- :- —

রাঃ কানড়া ভাল তিওট ॥

জলদ বরণী কেরে বামা ঘন ছলকার রবে দম্ভজ
সংহারে । বাম করছয শিরাসি শোভয় অনা। ভয়
বরে রিপু শুশ্মালে শ্বীগুণ ভালে বিশাল রূপ ধরে ॥

কেরে লোলবসনা, বিকট দশনা, ঝুধিরাশনে
নিয়ত মগনা বিবসনা অতি ভূষণী, দেখে রূপ তয়ে
জুর শিহরে ॥

অকিঞ্চনে এই কহে, ব্রহ্মময়ী জয়ী হবে, সময়ে
অপর জানিবে কৃপা বিভরিবে বসে মসাত্তরে ॥

— :- :- —

ରାଃ ବାଗେଶ୍ବୀ ତାଳ ତେଜୋଜୀ ॥

ବିବସନୀ କେରେ ବାମା, ନରଜମଧୁର ବରଣୀ ଶ୍ୟାମା ।
କରାଲ ବଦନୀ ରିପୁ ଭରକର ନାଦିନୀ, ବିଶାଳ ନୟନୀ କି
ତୌମା ॥

ଆପାଦ ଅସ୍ଥିତ କେଶୀ, ସମରେ ଉଚ୍ଛବ ବେଶୀ,
ସବଶିବ ଉତ୍ସନ୍ନ ନୃତ୍ୟାତି ଅବିରାମା ॥

ବ୍ରଞ୍ଚମଯୀ କାଳୀରୂପା, କୁଳ ଅକିଞ୍ଚନେ କୃପା, ନି-
ଶୁଣେ ଅନୁନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଧାରୀ ॥

—:***:—

ରାଃ ତାଳ ତିଣ୍ଡଟ ॥

କି ଶୋଭା ଗତିଧର୍ମଦିନୀ ଗୋ ହେରି ତ୍ରିଭୁବନ ଜନ
ଆମଦିତ ମନ ପୁଲକେ କରେ ଜୟଧନୀ । ମଧ୍ୟ ଭୁଜେ,
ନାନାବିଧ ଆୟୁଧ ସାଜେ, କଟିତେ କିଳିନୀ ॥

ଶିଶୁ ଶଶୀ ତାଳେ, ଟାଟାର କୁଞ୍ଜଲେ ମନିତେ ଝୁ-
ବେଶୀ । ପତ୍ରଧାନ ବିଚିତ୍ର ବିମନ, ଅତି ରୁଶୋଭନ, ଅ-
ଞ୍ଜଲେ ଦୋଳେ ଗଜମୁକ୍ତାର ଶ୍ରେଣୀ ॥ ଅଙ୍ଗଳ ରଜନୀ କର
ଶୋଭିତ ଚରଣ ନଥ ଅକିଞ୍ଚନ ତ୍ବାକ୍ରିତରୁଣେ ତରଣୀ ॥

—:***:—

ରାଃ , ଏକତାଳୀ ॥

ଆହି ଏ ପାପାଜେ, ଅମୃତମଯୀ ଗଜେ, ତ୍ରିଧାରୀ
ତରଙ୍ଗେ, ତିଲୋକ ପାବନୀ । ଅସୀମୀ ଶହିମା ଭବ, ଜାନି
ଶିରେ ଧରେନ ତବ, ଗୋବିନ୍ଦ ଚରଣୋକ୍ତବ, ହୁକ୍ତି ପ୍ରଦାରିନୀ ॥
ସ୍ଵର୍ଗେ ତବ ଲୀର କଥା, ହୁକ୍ତ ସଗର ମନ୍ଦନୀ, ତକ୍ତି

তাবে ভজে ষেসে জড়েনা কি জানি। দীন হীন
অকিঞ্চনে, চরমে রাখে চরণে ভোগবতী অসকানন্দ
সন্দাকিনী ॥

—:***:—

ৰাঃ সিঙ্গু তাল মধ্যমান ॥

সুধাসিঙ্গুমাঝে মণিছীপে সুরতক পরিরংষ্টে
চিঙ্গাচী চিঙ্গাচী পুরুষাসনী। শিবাকার মঞ্চপরে,
পঞ্চম শিব পর্যাকে বিহরে, কারু বামা লিঙ্গপমা ত্রঙ্গ
সন্দাতনী ॥

ঘেই পদ নিরস্তর, সেবে বিধি হরিহর, সুরাসুর
নর আরো কত দেবখনি মুনি। কিঞ্চিং মহিমাঞ্চলে,
অকিঞ্চনে ককণাদানে, পুরাও ননের কামনা কামনা
কামনাপিণী ॥

—:***:—

ৰাঃ ইমন কেদার তাল মধ্যমান ॥

কে রুণে বিগলিত কেশী, নবীন বয়সী করে নর-
শির অগি, কে। শবের উপরে বাস, তিমির করেছে
নাশ, হয়েছে ঘেন প্রকাশ, কতশত শরদের শশী ॥

অকিঞ্চনে কয়, এ বামা মানবী নয়, মোর মনে
এই জর, হবে বুঝি হরের মহিষী, কে ॥

—:+:—

ৰাঃ আড়ানা তাল আড়া ॥

মা সুরতরঙ্গিনী, শৈলজতা সপঙ্গী, শক্তি শির

ବାସିଲୀ, ଶକ୍ତି ସମାଜନୀ । ଅରେଷ୍ଟରୀ କୁରୁଥନୀ ଶୁଣ ଆ-
ଦାସିନୀ । ଶମନ ଶାସନାତ୍ମରୀ କୁଥାଶାଳିନୀ ॥

ଏହି ସାଧ ଆଛେ ମନେ ଶୁଣପୋ । ଜୈଶାନୀ, ଚରମେ
ତଙ୍ଗୀରେ ଯେନ ମଜ୍ଜାନେ ଶ୍ଵରି, ଗଞ୍ଜାଭାରାଯଳ ବ୍ରଜ ନାମ
ଅନିବାରେ, ସୋଗାସିନେ ଏ ଅକିଙ୍କିନ ଭ୍ୟାଜିତେହେ ପ୍ରାଣୀ ॥

—: × × :—

ରାଃ ଲୁହ ଯିବୁଟ ଭାଃ ଏକତାଲା ।

ବୁନ୍ଦରଜିଲୀ, ଡରମ ତରଜିଲୀ ଶ୍ରୀମା ହର ମହୋହିନୀ
ଓକେ ତିମ ତଜିଲୀ ॥

ଭାକିନୀ ସୋଗିନୀ ସସ, ଉଦ୍‌ଦୃ ହହ ଡବ, କରେ ଧରି
ଯୋଗାଯ କୁଥା ହୟେ ମଜିଲୀ ॥ ୧

ଅକୃତ ଲୀଲା ତୋମାର, କି ହେତୁ କିନ୍ତୁ ଧର, ସ୍ବାଧି
ଜାନ ହଜେ ପର ଜିଂମରୀ ଉମଜିଲୀ ॥

ଭବ ଭକ୍ତ ଦୃଢ଼ ଅତି, ନା ଜାନି ମ । ଜଡ଼ମତି, ଅକିଙ୍କ-
ନେର ପ୍ରତି ହେ କରନା ପାଜିଲୀ ॥ ୨

ଇତି ଶ୍ରୀଭାଣୀ ବିଷୟକ ଗୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

—: * * * :—

ପଞ୍ଚମ ଥଣ୍ଡ ।

— * * * : —

ଦେଉରାନ ମହାଶୟ ରଚିତ ।

— * * * : —

କୁଷ ବିସ୍ୱକ ଗୀତ ।

— * * * : —

ରାଃ ବୈରବୀ ତାଳ ଆଡ଼ା ॥

କରହେ କରୁଣାମୟ କୁମତି ଜାନେ ଅତି ଗତି ବିଛୀନେ
ଦେହି ମତି ଶ୍ରୀଚରଣେ ହେ ନାରୀଯଣ ॥

ଆଇଚନା ହ୍ୟେ ତେଲେ, କାଳ ଗେଲ ବ୍ୟେ, କିମେ
ହ୍ୟେ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୁରକ୍ଷଳ କାଳାକ୍ଷ ଭୟାଧୂନା । କୁଷ କୁପାମୟ ସର,
ବେଦ ପୁରାଣେ ପ୍ରକାଶ, ଦାସ ଅକିଞ୍ଚନେ ଆଶ, ଶେଷ ଦ୍ରାସ
ବିନାଶ କରନା ॥

— + : —

ରାଃ ବୈରବୀ ତାଳ ଜମ ॥

ମତତ ଚକଳ ମନ ମମ ବଳ ହୟ ନା । କେମନେ ତରିବେ
ତବେ ବାରେକ ଚିନ୍ତନା ॥

ମାୟାତେ ମୋହିତାତ୍ୟକ୍ଷ, ନିଭାକ କୁବାମନା, ଭାସ୍ତ୍ର
ଭାବେ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୁରକ୍ଷଳ କାଳେ ଶ୍ଵାବେ ନା । କାଳଗତ କାଳାଗତ,
ହଜୋ ହତ, ଘୁରଣା, ଅକିଞ୍ଚନ ମନ ଶାସ୍ତ୍ର କୁଷ କି
କରିବେ ନା ॥

— * * * : —

ରାଃ ଈତରବୀ ତାମ' ଠେକା ॥

ଭରିବେ ସଦି ରେ ଭବ ହୃଦୟ ପାଥାର, ଡାକ ଘୁଖେ
କରି ହରି ତରି ଅନିବାରେ ॥

ନାରୀଯଳ ଜନକିନ, ଶ୍ରୀମଧୁର୍ମଦନ, କୁମର ଶ୍ରୀନନ୍ଦନଙ୍କମ
ବିନେ କେ ଜୀବେ ଉଦ୍‌ଧାରେ ॥

କାଳ ଖୋଯାଇଯେ, କାଳ ନିକଟେ ହେଲିଯେ ଡବେ,
ଅକିଞ୍ଚନ ମନ କୁମର କର ସାର ରେ ॥

—:●●●:—

ରାଃ ସରଫରମା ତାଳ ଆଡ଼ା ॥

ସଥି ଏକି ରୂପ ଦେଉଥି ଭୁଲିଲ ଆଁଥି, ସଥିହେ
ହରେ ମନ ଆମାର । ଯୁବତୀ ମୋହନ ଛଲେ, ଦାଢାୟେ ନୀପ
ମୁଲେ, ଟତା ଦେଉଥି କୁଳ କି ରହେ ଆମାର ॥

ଅକିଞ୍ଚନେ ଭାବେ, ଏତାବେର ଭାବ କେବା ପାବେ,
ରୀଧା ଶ୍ଯାମ ପ୍ରେ ପାରାବାର ଅପାର ॥

—:●●●:—

ରାଃ ସରଫରମା ତାଳ ପଞ୍ଚମ ଶୋଯାରି ॥

ରାଧାବଜ୍ଞତ ଚରଣେ ରେ ମନ ଧାକ ନିଯତ ଗମନ ।
ସେ ପଦ କରିଲେ ଧାନ, ପାଇବେ ବିମଳ ଜାନ, ହବେ
ହୃଦୟ ତଥେତେ ଜ୍ଞାନ, ହିତ କହେ ଅକିଞ୍ଚନ ॥

—:+:—

ରାଃ ସିଙ୍କୁ ଈତରବୀ ତାଳ ଆମ ।

ଆରେ ମୁଢମନ ହଜ ରାଜରେ ମଜୋକୁଣ ପଦାୟୁଜେ ।

ମନ୍ଦି ରବିଜ କରିବେ ତୁ ମି ବାଜ ରେ । ମେ ଚରଣ ଧୂନ ଶୁଣ,
ଆଖଣ ନାମ ରଟେନ ମଜ ସଦୀ ତାଜ ଷ୍ଟହ କାଯରେ ॥

କହେ ଅକିଞ୍ଚନ, ଡଙ୍ଗମେ ଅଣ୍ଟ ପୁନ, ତରୁ ତୋ-
ମାର ନାହଯ ମନ ମାଜ ରେ ॥

— :*/*/*: —

ରାଃ ସିଙ୍କୁ ତୈତରବୀ ତାଳ ଏକତାଳ ॥

ଭୁଲି ଯିଛା ମାୟାତେ କରି ସଦୀ ଅମାରେ ସତନ ରେ ।
ତାଜି ଅମୂଳା ରତନ ହାରି ଚରଣ ଗାଧନ ରେ ॥

ହଞ୍ଜିଲ ମନ ମେହ ଜୀବ, ଗାଧନେରି ବଳ ଶୀର, କିମେ
ହର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ, କାଳେ ତାବେ ଅକିଞ୍ଚନ ରେ ॥

— :*/*/*: —

ରାଃ ସିଙ୍କୁ ତୈତରବି ତାଳ ଆଡ଼ ॥

ହରି ତବ ଚରଣ ମହିମେ କେବା ଆନେ । ବିଦୁମନୀ-
କଣେ ବାଦ ନାହିଁ ସଥା ମିଳନେ ॥ ମେ ପଦେ ଉଚ୍ଚବ ବାରି,
ତ୍ରିଲୋକ ପ୍ରବିତ୍ର କରି, ସକଳ ପାତକୀ ନିଷ୍ଠାରଣେ ॥

ପଦ ଶୋଭେ ଗ୍ୟାନ୍ତବ ଶିରେ, କତ ପାତକୀ ଉ-
ଛାରେ, ସେପଦ କି ପାବେ ଅକିଞ୍ଚନେ ॥

— :*/*/*: —

ରାଃ ସିଙ୍କୁ ତାଳ ଟେକା ॥

ହରି ନାମ କୃତ୍ତବ୍ୟ ରମେଣେ ମଜାରେ ରସନୀ । କୃତ୍ତ
ବୀଳା ଶୁଣେର ଆଖଣେ ଶ୍ରୁତି ଥାକରେ ମଗନୀ ଥାକରେ
ମୃଗନୀ ମଗନୀ ॥

ନାନୀ କୃତ୍ତବ୍ୟ ରଚିତ, ମଜରଜ ରବ୍ସିତ, ଅଚ୍ଛାତ ଚରଣେ

କର କରନ୍ତେ ଅଛନ୍ତା ॥ ନବଦନ ଶ୍ୟାମ ରୂପର ରୂପ ହେରରେ
ନୟନା ହେରରେ ନୟନା ନୟନା ॥

ମମୋତ୍ତମାଙ୍ଗ ନିଯତ, ହରି ପଦେ ଥାକ ନତ, ଶିଖ
ତଥେ ମନ ମମ ପୁରୀ ଓ କାମନା । ତବେରେ ଶୁଚିବେ ଅକି-
ଞ୍ଚନେର ତବେର ସନ୍ଧାନୀ ସନ୍ଧାନୀ ॥

—：❀❀❀：—

ରାଃ ସିଙ୍ଗୁ ତାଳ ଠେକା ॥

ଆମାରେ କତ ବାର ବାର କରହେ ବଞ୍ଚନା; ହେ କରନ୍ତା-
ମୟ ଏବାର କରହେ କରନ୍ତା ॥ ଡର୍ତ୍ତର ଯନ୍ତ୍ରଣା, ତପନ ତମମ
ଭାଡ଼ନା, ଆରନା କରି ଓ ସଟନା ॥

ଅଦୌର୍ଧ ସଂହତି* ହତି, † ଗତାୟାତେ ଆସ୍ତ ଅତି,
କାତର ହୈଯେଛି ଅଧୂନା ସହେନାହେ । ଦେହି ଅବିମନା
ଅତି, ସ୍ଵପନେ ଗୋଲୋକ ପତି ଏହି ଅକିଞ୍ଚନେର କାମନା ॥

—：+ + —

ରାଃ ସିଙ୍ଗୁ ତାଳ ଏକତାଳା ॥

ହରି କରହେ ପୂରଣ ଅଭିଲାଷ ଏହି ଆମାର । ଶି-
ରୋମେ ଅଗାମେ ଶ୍ରତି ଶୁଣେର ଶ୍ରବଣେ ଅଁଧି ତବ ରୂପ
ସଦା କରେ ଦୂରଶନ ॥

ତବାଜ୍ୟ କମଳେ କର, ଥାକେ ଯେନ ନିରସ୍ତର, ରୁମନା
ଅକୃଷ୍ଣ ନାମ କରଯେ ବୁଟନ ॥

ଶେଷେ ଅଚୁଲୟ କାଳେ, ତୋମାର ପଦ ସଲିଲେ
ଅକିଞ୍ଚନ ହରି ବଲେ ଧାଜେ ଏଜୀବନ ॥

রাঃ দেওগিরি ভাল তিওটে ॥

অবোধ্যামগরে, কিবা রত্ন সিংহসনোপরে,
তাজ রাজেশ্বর রম্ভুর বিভাজ করে । সবীন জলদ বাগে
শোভে ছির সৌদামিনী, আরাম মোহিনী বেশে সীতা
জনক নলিনী, তপ্তহেম বরণ জল্লণ দক্ষিণেছত্র ধরে ॥

চামর বাজন ক্রিয়মান, ভরত শক্রয় জাম্বুবান,
বিভীষণ অগ্রীবাদি হিতপুরে । পুটাঞ্জলি হস্তুগান,
প্রেমানন্দেতে মগন, বশিষ্ঠাদি মুনিগণ, করিছে অস্তি
বাচন; রচে অকিঞ্চন শ্রীরাম চরণ ভাবি আন্তরে ।

— :✿✿✿: —

রাঃ ক্ষয়জয়ষ্ঠী ভাল একভালা ॥

অনন্ত মহিমা তব সীমা কেবা জানে অঙ্গুসদ!
নন্দ জানময় । সনকাদি নারদ, যদা ধ্যান করি পদ,
পূর্ণানন্দ হয়ে মগ্ন হরিশুণগানে ॥

হৃষ্টত দমন, সর্বজন ত্রাণ কারণ, শুণাত্তীত
দেয়ে হওহে আঁকট শশণে । কহে অকিঞ্চনে, কৃষ্ণচরণ
ভজন শুণে, নাহি বাদ বিধূঘন আকণ মিলনে ॥

— :✿✿✿: —

রাঃ মেঘমজ্জার ভাল আড়া ঠেকা !

আবিদ্যা ঘনে করিলে নিবিড় অজ্ঞকার, অহ-
বিতি অমেতি নামে গজ্জরে বারহার । আশোবাহু
প্রচণ বহে প্রতিশ্রূত দণ্ড; সশোক। করকবর্দ্দে মোহ
বারি ধার ॥

পড়িয়ে দুর্ঘাগে হরি, অস্তুৎ কিছু না হেরি,
দেখি কচিং যদোহয় চিত্তড়িৎ সঞ্চার । দুঃখ শোণিতে
মুছ্বিত, কভুজমে ঘোহাপ্তি এ যন্ত্রণাকিঞ্চনে কৃষ্ণ দি ও
নাহে আর ॥

— : * * * : —

রাঃ আড়ান। তাল তিওট ॥

বিশ্বাস করিবে ঘাহাতে মন; নিরস্তর কররে
যতন, শেষে হবে বিড়ম্বন । দেহ স্থানী নয় পাঞ্চাল
জল শয়ান সম্পদ নারয় নন, মজুষ চরণে অকিঞ্চন;
ভাস্তুপায়ী কেবল হরি আরাধন ॥

— : * * * : —

রাঃ আড়ান। তাল কাণ্ডালী ।

অচুত চরণ কর সাররে । যদি পাইবে নিষ্ঠার
ত্বাগম হইবে নিবার ॥ যাগ যজ্ঞ আদি, বিবিধ
পূজন বিধি; শ্রতি শ্রুতি পুরাণ প্রমাণ, তাহে হরি
সাধন প্রমাণ ওরে অকিঞ্চন মন করিবে যতন, কৃষ্ণ
পূজ যেন নাভুলিও আর নে ॥

— : * * : —

রাঃ সিঙ্গোড়। তাল জন ॥.

: ওহে দীনবন্ধু কৃগাসিঙ্গ হরি তার “আমায় ।
আনস আমস অতি, নিরত কুপথে গতি, আমার দে-
হেতে থাকি আমারে ছুলায় ॥

ପୈଡ଼େଛି ଭବ ସୋରେ, ସଞ୍ଚଣେ ଉକ୍ତାର ମୋରେ,
ତୋମ । ବିମେ ଅକିଞ୍ଚନେର କି ଆଛେ ଉପାର୍ଥ ॥

— : — : —

ରାଃ ବାହାର ତାଳ ଏକତାଳ ॥

ଅଛୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଗତେର ଅଭିଷ ଯେମୋ ଆମାୟ ।
ତବେ ହବେ ନାମ ଶୁଣେ ହରି ମୀନେର ଉପାୟ ॥

ଥଦି ତବାଞ୍ଚୁ କମଳ ସାଧନ ବଳ କିଞ୍ଚିତ ଥାକିତ
ସଂକ୍ଷୟ, ତବେ ଛରସ୍ତ କୃତ୍ସଂତ ଭଟ ଜନିଷ ସଙ୍କଟେ ନାହିଁ ହତ
ତୟ, ଅନ୍ତକୀଳେ ଅକିଞ୍ଚନ ମନ ନିଯୋଜିତ କରୁଛେ
ଅଭୟ ପାୟ ॥

— + : —

ରାଃ ବରସ୍ତ ତାଳ ଧାମାନ ॥

ଶ୍ରୀରାଧାବଜ୍ଞାତ ଅନାଥବଜ୍ଞ କଳୁ କଳୁଣାହେ କଳୁ-
ମିଳୁ କାତର ଜନେ ॥

ବାଲ୍ୟାଦି ଯୀବନକାଳ, କୁରମାଭୀଲାମେ ଗେମ ମି-
କଟ ହଇଲ ଅଛୁ ଦିଶାଲ କାଳ, ଏଥନ ଭରମା କେବଳ,
ତବ ନାମେରୀ ବଳ, ଅକିଞ୍ଚନେରଙ୍କ ନଜିନାଙ୍କ ହରି ନୟନେ ॥

— + —

ରାଃ ଧାସ୍ତାଜ ତୀଲ ଆଡ଼ା ॥

ଜମିତ ତ୍ରିଭୁବନ ନଟବର ବେଶେ ହରେ ମନ । କିବାନ୍ତପ
ମବସନ, ତାହାତେ ପୌତ ବମନ, ମରୁକତ କାଞ୍ଚନେ ଅଡିତ
ହେଲ ॥

চরণে ছপুর বাজে, খৰজবজুকুশ সাজে, দীন
অকিঞ্চনের হৃদয় ধন ॥

—*•*•*—

রাঃ থাম্ভাজ তাল আড়া ॥

একাগ্রচিন্ত হয়ে ভাব সদা নারায়ণ । তদেক
ইনষ্টিক হলে হবে কৃপাবলোকন ॥

ঐকান্তিকী ভক্তি বিনে; কি করে বহসাধনে,
মৃচ মনে গোবিন্দ চরণে মজ অকিঞ্চন ॥

— + —

রাঃ আড়ানা তাল আড়া ॥

শুন রাই তোমারে কই, আমি যদি নিদয় হই,
তবে কেন ছগ্নমুণি পদমন্দে লই ॥

হইলে কায়। দয়া হীন, তবে কি হই পরাদীন,
গোলোক ত্যজি ত্রাজে কেন নন্দের বাধা বই ॥

—*•*•*—

ষষ্ঠ খণ্ড ।

মহাআঢ়া গৌরমোহন রামের
পদাবলী ।

রং গৌরীগাজার, অঃ একতলা ।

রথে কেরে কামা দিথসনা । লাজ রাখেনা
বসন রাখেনা ধীর গমনা ষোড় দশনা ॥
অভি বিবাদিনী দেখিতে হৃষ্টনী পঞ্চ জিনি তিলো-
চন । গজায় শুণ ভক্তি তুণ অঙ্গ খণ্ড লোক
রসনা ॥ ১

চিকুর গলিত তিমির বিমিত নি঳িত কালো ফণীর
কুণা পাদপঞ্জে মুপুর বাদো রমু কমু রূব ঘায়রে
শনা ॥ ২

— + —

রঃ গৌরি গাজার তাঃ আড়া ।
নিষ্ঠুষ্ঠ কি হেথে এলি ।

এসে রথের কথা না বলিলি ॥

কি বলিব মহারাজ দেখি নয়ন টৈজ পুলি ।
এ ইড় আশৰ্দ্য কথা কাটা শুধু বলে কালী ॥ ৩

ଚାରିଷ୍ଠ ସହସ୍ର ମୁଖ ବସେ କରେ କୃତ୍ତଙ୍ଗଲି । ପୌଛ
ମୁଖ ପରାଜଳେ ପଡ଼େ ବବମ୨ ବାଜାର ଗାଲି ॥ ୨

-- + --

ରାଃ ଗୋରୀ ଗାଜାର ତାଃ ଏକତାଳୀ ।

ଦେଖନୀ ରୂପି ରଣେ ଆରଞ୍ଜ । ମେଘେର ବରଣ କାଳ
ଶୋଭିଛେ ଭାଲ ମମିନ ହୋଇଯେଛେ ସନ କାନ୍ଦମ୍ଭ ॥

ଭୀଯଣ ମଶନ ବସନ ହୀନ, ରୂପେର କିରୁଣେ ପ୍ରକାଶେ
ଦିନ, ତରୁ ଅବିନ ଉଦର ଜୀନ, ଅକୁଚପୀନ କରିର କୁଞ୍ଜ ॥ ୧

ବର୍କ୍ତୁ କୁଟିଲ ମର୍ମନ ଉର୍କ୍କ ଚରଣ ଚଲିତେ ବାରଣ ଗର୍ଜ *
କରିତେ ସୁନ୍ଦର ନାହିକ ସାଧା ହରିଲ ସୁନ୍ଦର ହେରିଯେ ଦର୍ଜ ॥ ୨

ଗୋରମୋହନ ହଇଲ ଧନ୍ଦ, କି ବମି ଆଇଲେ କରିତେ ଦନ୍ଦ
ଷଟିଲ ମନ୍ଦ ଚରଣ ଦନ୍ଦ୍ୟ X ଶିରେତେ ବଦ୍ଦୋ କେନବିଜୟ ॥ ୩

-- + --

ରାଃ ଗୋରୀ ଗାଜାର ତାଃ ଏକତାଳା ।

କେରେ ଏଲେ' କାମିନୀ । ରାମା ମେଘେର ବରଣ ଶଶୀର
କିରୁଣ କମଳ ଚରଣ ତ୍ରିନୟନୀ ॥

କଥିର ବାନିତ ଅମିତ ଅଳ୍ପ ହାସିତେ ଥେଲିଛେ ତଡ଼ିତ
ମନ୍ଦ ସୁନ୍ଦର ଦନ୍ଦ କରିତେ କଳ୍ପ କି ଅମକ୍ୟ ହୟ ନା
ଆମି । ।

ଅଭୁଜା ଅନ୍ଦରୀ ଯନ୍ତ୍ରାରୀ ଇନ୍ଦ୍ର ଧନ୍ଦ ତୁଣ ହେରି ଚଣ
ମାରି ଧଣ କରି ଦଣେ ଦଣେ କରିଛେ ଖନୀ ॥ ୨

* ଗର୍ଜ ଲିଙ୍ଗୀ, ସ୍ପଂହା, ବାହୁ ।

X ଦନ୍ଦ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ।

ଅକୁଣ୍ଡା ତୁଳ୍ୟ ବିଷଳ ଦସ୍ତ କୁଚପ୍ରବାଲ ବରଗବୀକ୍ଷଣ + କେଶ
ଖାକ୍ଷ ଦେଖ ଅକ୍ଷ ବଡ଼ ଅସାକ୍ଷ ବିବାଦିନୀ । ୩

ଗୋରମୋହନ ବଲେ ଛୁପତି ଛୁପ ହେୟେଛେ ତୋମାର
ସତି ଚାଓ ସଜିଶତି ବାମାର ପ୍ରତି କରହେ କୃତି କ୍ଷାକ୍ଷ
ମାନି ॥ ୪

— + —

ରାଃ ଥାମ୍ବାଜ ତାଃ ଏନତାମା ।

କାମିନୀ କେ ଆଇଲ ରଣେତ । ସାଗର ଉନୟ ସିନି
ଅଧାମୟ ବଦନ ଉନୟ ହଇଲ ॥

ହରି (୧) ସିନି କଟି ନୟନ ୨ରି (୨) ଝପ ହେଲି ଆକୁଳ
ହଇଲ ହରି, ରଣେ ସିନି ହରି (୩) ରିପୁକୁଳ ହେବ ହରି
ପ୍ରିତେ ହରି ବମିଲ । ୧

ନାମ । ତିଜ ଫୁଲେ ଅମୂଲ୍ୟ ରୁତନ ଅଧର ମୁଖତି ବିଷ୍ଵେର
କିରଣ ଗୋରମୋହନ ଚୁଃଥେର ଭାଜନ ଚବଣେ ଜୀବନ ଝୁମିଲ ॥ ୨

— | —

ରାଃ ଖଟ ଟୈତରବି ତାଃ ଜତ ।

ଏଥିମୋ କି ତ୍ରିକମୟୌ ହୟ ନାହି ଯା । ତୋର ମନେର
ମତୋ । ଅକୁଣ୍ଡ ଗଜାମେର ପ୍ରତି ସନ୍ଦର୍ଭ ଆର ଦିବି
କଟୋ ॥

+ ବାକ୍ଷ ସମିତ ଗୁଗାରାନ ।

(୧) ହରି ସିଂହ । (୨) ହରି ଶ୍ରୀ । (୩) ହରି
ବିଲୁ ଇଶ୍ଚରା ।

আনুভু দিয়েছিলি অসিম বিষে ভূলি কৱিলি
হিসাব কোৱে মেথো দেখি মা আমাৰ ছঃখেৰ বাকি
কতো ॥ ১

চুলাইয়ে ভবে আনিমি বিষে আওয়াইলি,
বিষেৰ আলায় সদা কুলি দুর্গা বলে ভাকব কতো ॥ ২

— + —

ৱাঃ জুজলী রামপ্রসাদিষ্ঠুৱ ।

তাৎ একতামা ।

মা ঈৱলে কি নিজাগত । চোৱে সিঙ্গ কেটেছে
সব লুটেছে কাঞ্জালৈৰ আৱ বিষ্টি কতো ॥
হয় জনে একজ হোয়ে মণিপুৱে প্ৰবেশিয়ে কাঞ্জী
পদ না ভাৰিতে দিয়ে অঙ্গপথটা কৈসে হতো ॥ ১

— + —

ৱাঃ জলিত বিভাষ ।

তাৎ একতামা ।

কেৱে দিগম্বৱি দিগম্বৱ হৱ হনি পৱে । একি
অপৰাপ রূপেৰ সিঙ্গু অঙ্গাইষ্ঠু শোভে শিৱে ॥
চপলা বিনি তিন অঞ্জনী চপলা বিনি সকল শ্ৰেণী
চপলা বিনি শিখগামিনি চপলা রূপে আলো কৱে ॥ ১
অমিয়া কৰ চক্রে আৱ অমিয়া সম অৱ জল
ভাৱ, অমিয়া বিনি পিক তাৰে গায় অমিয়া রূপে কৰ-
ধাক্ষেব ॥ ২

কেশৱি ধিনি বিক্রম জ্ঞানো কেশৱি ধিনি তক্ষালী
ক্লিণো, কেশৱি ধিনি নান্দ সংস্থমো গোরমোহন হেরি
হেরে ॥ ৬

— + —

তাঃ পুরবি তাঃ একতালা ।

কেৱে শানা হৃদয়ি কালো অপৱা বিগলিত কাল
কেশ ! বসন রাখেনো তয় রাখেনো রাখেনো জা-
জের কেশ ॥

দিগম্বৱি বেশে নাচিয়ে ফিরে হাসিয়া মনের তি-
মির হৃতে হেন অপরূপ না দেখি কথনে ভুবন ঘে-
ছিমী কেশ ॥ ১

তাঃ সলিত, তাঃ একতালা ।

আৰম্ভময়ৌ হয়েগো আমায় নিৱানন্দ কৱো না ।
দুটী অভয় চৱণবিন ! আমাৰ মন অন্য কিছু আনে না ॥

তৰানী ভাৰিয়ে, ভবে যাৰ চলে, এই ছিল মনে
বাসনা । ২

ভবেৰ মাঝারে, ভুবালি আমাৰে, স্বপনেও ইতা
জানি না ॥ ৩

দিবা অহন্তি, দুর্গা নামে ভাসি, ভুবু দুঃখৰাশি
গেজ না । ৪

আমি যদি মৰি, ও হৱহৃদয়ি, দুর্গা নাম কেহ
লবে না ॥ ৫

ଶାଂ ପୁରୁଷ, ତାଜ ଆଡ଼ ।

ମୀଳବରଣ ଲଞ୍ଛାଦରୀ ବର ଅନାଯିନୀ ।

ଚପୁତୁଆ ଏକ ଜଟା ମଞ୍ଜକ ମାଲିନୀ । ଝାଜ୍ଜ ଚର୍କ
ପରିଧାନ । ଆଜାଚୁଲଞ୍ଛିନୀ ॥ ୧

ଗୋର ବଳେ ଭାବି ବସି ଦିବସ ରଜନୀ । ଅନ୍ତିମେତେ
ଶାଇ ସେବ ଚରଣ ଛୁଆନି ॥ ୨

—***—

ଶାଂ ଗାର୍ବା ଟୈଟରୁବି, ତାଃ ଅୟ ।

କି ବଜେକେ ଆହାରେ ଘନ ନିଛେ ସଂସାରେ ।

ସଙ୍କେର ମତ ଭୂଲିବେ ତାରେ ସଂସାର ବଳ ଘାରେ ॥

ଥରେ ଯେଯେ କି କରିବେ ଯାବେ ଏଥନ ସମେର ଘରେ ।

ଛନ୍ଦଯ ଘରେ ଦେଖେ ମାରେ ଚଲରେ ଘନ ମାରେର ଘରେ ॥

କି କାଜ କର ବଞ୍ଚି କର, ସ୍ଵବଳ କର ଘନ ସ୍ବୋଡାରେ ।

କିଛୁ କରୋ ବୀ ନୀ କର ରେମନ ସାର କର ଶ୍ଯାମୀ ହମ୍ଦରିରେ ॥

ଗୋର ବଳେ ପାଗଳ ହଲେମ ଦେଖାର କାରଣ ପାଗଳିରେ ।
ମେ ପାଗଳୀ ପାଗଲେର ବସେ ପାଗଳ ହଲେ ଦେଖିବି ତାରେ ॥

~~~~~

সপ্তম খণ্ড ।

—:***:—

তুলসি দাস প্রভুর রচিত ।

হিন্দি ভজন ।

—:***:—

রাঃ থাম্বাজ তাঃ একতালঃ ।

তুয়া নাম জপত লোগ অগত মাত চণ্ডিকা উৎসানি
শির মহেশ রাণী । আগমনিগমা ধাওত নেহি
পাওত মহিমা সমূহ ব্রহ্মাদি গাওয়ে মুখ চারো
শ্রতি বানী ॥

বিশ্঵বিচ প্রদৃষ্ট ভায়ো মহিষাসুর প্রবল বীর, কল্পিত
সব দেবগণ ভাস অধিক মানি । হা হা হা কর
ফুকার আওয়ে সকল হারে ঠাঢ় চৱণ শরণ রাখলীজে
মহারূপানি ॥ ১

আরতি ছুনি কগতনকে। চিত্ত জব কঙল "ভয়ে,
মহা ক্রোধ করি কবাল সিংহ রচনলানি ; চলি দেবী
গর্জ কে আই রণকূম বিচ উপটি ঝুপটি ইঁক দেতা
মহা মুক্ত ঠানী ॥ ২

ধ্যাল ফাঁছ বাঁধে অল আওর গঁহেকর তিলুল নয়ন
ভাসুন্ধ ঘৰহি ভয়ো মারহি তহানী । জয় অস জয় কর

ଏହି ହବ ଝାଡ଼ିଆଯୋ ପୁଣ ରଣ୍ଜି ଆନ ଦ୍ୱାସକେ ଭାବେ।
ଆପନା ଅଧୀନା ଆନି ॥ ୩

— + —

ରାଃ ଥାନ୍ତାଜ ତାଃ ଏକତାଳା ।

ଲଟକି ଲଟକି ଚଲନ୍ତି ମୋହନ ଆଗ୍ରେ ଭାବେ
ଏହି ଅଧିରେ ମୂରଳି ମଧୁର ମଧୁର ବାଜେ ।

ଚକଳ କୁଣ୍ଡଳ ଚପଳ ଦୋଜନି ମଧୁର ମୁକୁଟ ଚଞ୍ଚଳ କମଳି
ମୌଳି ହୀମନୀ ଜିଯାକେ ବହନୀ ମୋହନ ମୂରତି ରାଜେ ॥ ୧

ଅକଟି କୁଟିଲ କଞ୍ଜଳ ନରନ ଅଧିର ଅଙ୍ଗ ମଧୁର ବନନ
ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଚାକ ତିଳକ ଭାଲ ପରା ବିରାଜେ ॥ ୨

ଲହୁମନ ଦାସ ଶ୍ୟାମରପ ନଥଶିଥ ଶୋଭା ଅରୁପ ରଦୀକ
ଛୁପ ବଦନ ନିରଥୀ କୋଟି ମଦନ ଲାଜେ ॥ ୩

— + —

ରାଃ ଥାନ୍ତାଜ ତାଃ ଏକତାଳା ।

ଅବତୋ ମନ ଲାଗା ରହ ଚରଣ ତୋମହାରେ ।

ଅଚୁ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରୟାରେ ॥

ଅପୁର୍ବାଯେ ଜନମ ଲିଯୋ ଗୋକୁଳ ସିଧାରେ ।

ବସମତିକେ ପୁଜ ଭାବେ ନନ୍ଦ କି ଛଳାରେ ॥ ୧

ହନ୍ଦୀବମ ବାସ ହୋଡ଼େ ପୁରିକେ ସିଧାରେ ।

ବୌଦ୍ଧରପ ବୟେଠ ରହେ ମିଳୁ କି କେନାରେ ॥ ୨

ଉଜଳ ଜୋତି ଭଗମଗାତ ଉଚ୍ଚ ନୀଚ ଭାବେ ।

ମାରକଣେ ଶିବ ଗଜା ଗଜୁଡ଼ ଅନ୍ତ ଭାବେ ॥ ୩

ମଧୁମାସ କର ବିଲାସ ସୀଂହ ଭାବ ଠାଡ଼େ ।

ମାର ବାର ନିରଥ ହେ ଜଗନ୍ନାଥ ପେରାରେ ॥ ୪

রাঃ ঈ তাঃ ঈ ।

শীতা পতি রামচন্দ্র বন্ধুর রম্ভাই ।

রসনা রস নামলেত সান্ত্বন্কো দৃশ দেত বিহনিত
হৃথ চক্ষমন্ত শুনুর হৃথ দাই ।

মশন দমক ত্তের চাল তায়ন বয়ন দৃগ বিশাল
ভক্তি ঘন অদন পায় নাশীকা শুহাই ॥

কেশরকো ডিলক ভাল মাঝুরবি প্রাতঃকাল শ্রবণ
কুণ্ড বালমনোত রত্নিপতি সবিশাই ।

গজমে সোহে মতিমাল তাত্ত্বগণ উক বিশাল মাঝ
গিরি সেখর উপর শুরসুর চলি আই ॥

শ্যামরো তিভঙ্গ অঙ্গ কাছনিকট কাছনি থে
মাঝুহ মায়াকি ছবি আপহি বনাই ।

সখা সহিত সরমুবতৌর দৈঠে রম্ভ বৎশবীর হৃথ
নিরথ তুলসি দাস চরণে রঞ্জ পাই ॥

— + —

রাঃ কিমুট তাঃ একভাল !

শকর মহাদেও দেও সেওত শুর যাকে ॥

তসম অঙ্গ শীস গঢ় বাহন বলি অতি প্রচণ্ড গৌরি
অরধঙ্গ হৃদ রঞ্জ ভঙ্গ ছাকে ॥ ১

জপটি লপটি জাতবাস উচ্ছেতনা মেরশচাল হৃথ
যাম চক্ষভাল দৃগ বিশাল কাকে ॥ ২

୧୧୦   ତୁଳମିଦାଗ ଅଭ୍ୟତିର ତଙ୍କନ ।

ପାଇଁ ନାହିଁ ପାଇଁ ଶେଷ ଧାଇଁ ଶୁରନର ଯୁମେସ ଗା-
ଓତ ଶୁଦ୍ଧଗଣ ଗଣେଶ ଆଦି ବ୍ରଜା ଥାକେ ॥ ୩

ଦିନନ ପର ଅଭି ଦୟାଜ କରଲେ ଡମକୁ ବିଶାଖ ଦେଖ
ଅନ୍ତରୁତ ଛାଲ ନୀଳକଟ୍ଟ ଆକେ ॥ ୪

ବରଣ ପ୍ରଣତ ତୁଳମୀ ଦାସ ଗୋରୀପତି ଚରଣ ଆଶ
ଏଯାହି ହରିଭେକ କିଜୋ ଭକ୍ତିମନ୍ତ୍ର ତାକେ ॥ ୫

— + —

ରାଃ ଖଟ ତାଃ ଏକତାଜା ।

ଜୟ ଜୟ ଜଗତମନୀ ଦେବୀ ଜୁରନର ଯୁନ ଅନ୍ତର ମେବୀ
ଭକ୍ତି ଯୁକ୍ତିଦାୟିନୀ ଭୟ ହରଣ କାଲିକେ ॥ ୧

ବର୍ଷ ଚର୍ମ କର କୃପାଣ ମେଳ ହଲ ଧରକେ ବାନ ଧରିଲୀ ଧା-
ରିଣି ଦାନବ ଦଜନି ରଳ କରାଲିକେ ॥ ୨

ଜୟ ମହେ ଭାମିନି ଅନେକରୂପ ଗାମିନୀ ସମ୍ପତ୍ତ ଲୋଗ
ପାଲିନୀ ହିମଟିଶମ ବାଲୀକେ ॥ ୩

ବୁଦ୍ଧପତି ପଦ ପଦମ ପ୍ରେମ ଓଲିଦି ଚାହେ ଅଚଳ ନେମ
ଦେତ ହୋ ପ୍ରସମ୍ମ ମାତଃ ପାତିତ ପାଲିକେ ॥ ୪

— + —

ରାଃ ଝିରୁଟ ତାଃ ଏକତାଜା ।

ଶ୍ରୀରାମ ରାମ ରାମ ରାମ ରାମା ॥

ରାମ ନାମ ବେଦମୂଳ, ଏନ୍ଦ୍ରମା ମେହି ଆଓଇ ତୁଳ,
ନାଶର ଭଜନ ବିବିଧ ହୁଲ ହୁଟେ ଭବାନ୍ତାମା ॥ ୧

ରାମ ନାମ ବିମଳ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶାସ୍ତ୍ରନ ସଂସକ୍ଷିତିର ମଞ୍ଜନ
ନିରମଳ ହରିଲ ପାଇଁରେ ନିଜ ଧୀର୍ମା ॥ ୨

ରାମ ନାମ କେନ୍ତାକୁଳ, ଶାସ୍ତ୍ରନ ମନ ତୁମୋର ଚୁଲ ପୌ-
ଷୟେ ରଜ ବୁଲ ବୁଲ ଅମୃତ ଅଚୁପୋଗା ॥ ୩

ରାମ ମାମ ଦୈତ୍ୟକାର ଭୁଲସୀ ଦାସ ନମତାର ଦେଉସେ
ହବି ଭକ୍ତି ଆର ପଜ ପଲ ପ୍ରଗମା ॥ ୪

— + —

ତାଃ ଖାଦ୍ୟାଜ ତାଃ ଅଳମ ଏକତାଳୀ ।

ଛୋହି ସତ୍ତି ଭଲିଥିଲି ଯୋ ରାମ ରାମ କହିଯେ,
ଶ୍ରୀରାମ କୁଳ କହିଯେ ॥

ରାମ ନାମ କହିତ ଅହତ ଦୁର୍କଳାନ ଅଧିକ ବାଢ଼ିତ କେ-
ମେ ଏକ ରାମ ବାହ୍ୟ ହିରମ୍ୟେ ଗାଁଇ ରହିଯେ ॥ ୧

ରାମ ରତ୍ନ ଅତି ଆନନ୍ଦ ନିରାଧାର ଚରଣାରବିନ୍ଦୁ ପରମକ
ପରମକ ଚାଲ ଚଳତ ନିରାଧାର ଛବି ରହିଯେ ॥ ୨

ଅମତୀ ମନ ମୋହ ତାଙ୍ଗ ଶାସ୍ତ୍ରନ କୋ ସଜ୍ଜଲାଗ କେଓଳ
ଏକ ରାମ ମାମ ନିଜ ମନ୍ତ୍ର କହିଯେ ॥ ୩

ଓଲସୀ ହାଯା ଟୁକାଥୋର ଲାଗ ରହତ ତୋ ହାରିରେ
ଚୌଘଟ ପଟ ଖୋଲ ମେକେ ଦରହନ ଅନ୍ତର କାରିଯେ ॥ ୪

— + —

ତାଃ ଗାରୀ ଟୈତ୍ରବି ତାଃ ଏକତାଳୀ ।

ରାମ ଚରଣାଚିତ୍ତ ଲାଗୋରେ ଦେଇସ୍ତା ହୁବ ଅପରାଧ
କ୍ଷମା କର ହେଇଜୀ ॥

ଜମୁକେ ପା ଓଯେ ଧ୍ୟାନ ବାତା ଓଯେ ସଂକଥୀ ଉପଦେଶ,
ତବ କଯଳା କି ମହାଲୀ ଛୁଟେ ଜୟ ଆଗକରେ ପରବେହ ॥

ରାମଚରଣ ଇତ୍ୟାଦି ॥ ୧

ଚିତନ ଚିତନ କା ଫୁକାରୋ ଚିତନ ହୋକେ ବୟଠୋ,
ପ୍ରେମନଗର ମେ ଡେଢ଼ା ମାରେ ରାମବାର ବେ ବୟଠୋ ॥

ରାମଚରଣ ଇତ୍ୟାଦି ॥ ୨

ଚିତକୋଟିକେ ଘାଟମେ ଭାଯେ ଶାନ୍ତନ କୋ ଭିଡ଼, ତୁ
ଜୀ ଦାସ ଅଛୁତମନ ବଗଡ଼େ ଲିଳକ ଲେତ ରହୁବୀର ॥

ରାମଚରଣ ଇତ୍ୟାଦି ॥ ୩

— + —

ରାଃ ଏ ତାଃ ଏ ।

ନାରୀଯଳ ନରସିଂହ ନରୋତ୍ତମ ପୁକବୋତ୍ତମ କୋ
ଧ୍ୟାନ ଧରୋ ଜୀ ॥

ଗିରିବର ଧାରେ ଯକୁଳ ଯରାରେ କଙ୍ଗଳକାଷ୍ଟ ଗୋଲୋକ
ବିହାରେ ଅନ୍ତଥ ବନ୍ଧୁ ଗୋବିନ୍ଦ ଜନାର୍ଦ୍ଦିନ କେଣୀ ମର୍ଦନ
କଂସ ହରୋ ଜୀ ॥ ୧

ରହୁପତି ରାମ ହରେସ ସମୀତନ ମିନ କୁର୍ମ ବନୀହ ଶ୍ରୀ
ବାମନ ଦିନ ମହାତ୍ମୀ ରଃଖ ହାରଳ କାରଳ ଗୋପୀ ବଞ୍ଚି
ବଂଶୀ କରୋଜୀ ॥ ୨

ଅପତ ପାଜ ଦୟାଲ ପୁରାତନ ନନ୍ଦମୁକ୍ତ ବହୁ ଦୈଦବକି
ନନ୍ଦମ ତୁଳସୀ ଦାସ କର ଆଶ ଶ୍ରୀରାମ ପଦ ତାକେ ମନରଥ
ପୁରଣ କରୋଜୀ ॥ ୩

ইঁঁঁঁঁ ছাঃ ছাঃ ছাঃ ।

থমকি চলত রায়চূর বজিত পেঁরি জনীয়া ॥

কিন কিলার; চলত খায়; পড়ত কুম লটপটায় ধাক্কা
ম'ত গোদলেতে দশরথীকি রণীয়া ॥ ১

অঁচ'র রঞ্জ অঙ্গ ঝাঁকি চুম্বত মুখ বারবার বিবিধ
ভাঁতি কর দুর্জ'র দুর্বালত সৃষ্ট বচনিয়া ॥ ২

বিক্ষুবনে অধিক জনিত সৃষ্ট বোজন আয়ত করিব
মাসিক আতি ইতরবিচ জটকত লটকনীয়া ॥ ৩

মেদক মেওয়া রশাস মগ্নামে সো লেহচাল তা ওর
লেও কুচির প্রাণ কাহন বুন্নাবুনিয়া ॥ ৪

তুমসী সাস অতি আমিঙ্গ নেষ্ঠু মুগার বিশ্বু রঘু
ব'ব সিমান কৌন মোচন ছৰি ঝনিঙ্গা ॥ ৫

— ৩ —

ঝাঃ ধট ঝাঃ একঢালা ।

শৈল রাজ নকলি ঝুলি চকোর চল্লমী নগনাগ
বিশুদ্ধ বন্দিনি জয় জহুবালীকা ॥ ১

বিশুপদ সংজ জাশী জ্যশীম পৱ বিভাদী ত্রিপথ
গাশী পুণ্যরাসী পাপচালিকা ॥ ২

বিমল বিপুল বহশিবারি শীতমত্রয় তাপহারী ভব
ভয় বিভঙ্গ তর তরজমালীকা ॥ ৩

পুরজন পূজোপহার শোভিত শশী ধৰমধাৰ কঞ্জিম
ভৰ ভাৰ ভক্তি কল্প থাজিকা ॥ ৪

ନିଜ ଡଟାମୀ ବିହଜ କଳଥଳ ଚର କୀଟ ପତଙ୍ଗ କୋଟ
ଜଟିଲ ତାପମ୍ ସବ ଶରମ ପାଲିକା ॥ ୫ ॥

ଭୁଲମ୍ବୀ ତବ ତୀର ତୀର ଭୂମିରତ ବୃଦ୍ଧଶ ସୀର ଅଚଳ
ମତି ଦେହିମାତ ପତିତ ପାଲିକା ॥ ୬ ॥

—:—:—:—:—

ରାମ ରାମକେବୀ ତାଃ କରାଲି ।

ଅର ନାରାୟଣ ତ୍ରଜାପରାୟଣ ଶ୍ରୀପତି କମଳା କାନ୍ତଃ ।
ନାମ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କାହାରେ ଶେବ ନା ପାହୋ ଅନ୍ତଃ ॥ ୧ ॥

ଶିବ ଜନକାଦି ଆଦି ତ୍ରଜାଦିକ ନାରମ ଧ୍ୟାନ ଧରନ୍ତଃ ।
ରାମ ରୂପ ଧର ରାମ ମାରେ କୁତୁର୍ଣ୍ଣ ବମବନ୍ତଃ ॥ ୨ ॥

ବାହୁଦେବ ପ୍ରଦେ ଜନମ ଲିଯେ । ହୀର ନାମ ଧର ଯତନୀଥଃ ।
କୁତୁର୍ଣ୍ଣ ଧରେ ଅନୁର ସଂହାରେ କନ୍ଦମକୋ କେଶ ଗଢନ୍ତଃ ॥ ୩ ॥

ଜଗନ୍ନାଥ ଜଗମଗ ଚିନ୍ତାମନି ବୈଠରହେ ନେହି ଚିନ୍ତଃ ।
ଦଶମଜୁକର ଭ୍ୟାଗବତ ଲାଞ୍ଛେ ଅନୁମାଳ ତଗବନ୍ତଃ ॥ ୪ ॥

—:—:—:—:—

ଅମ୍ବତ୍ତ ଥଣ୍ଡ ।

—***—

ପଦ ସଂଗ୍ରହକାର କ୍ଳତ ନାମବିଲୀ

ଏବଂ ଶ୍ରୀ ।

—***—

ରାଧ ରାମକେଳି ତାଃ କଯାଳି ।

ପ୍ରତାପି ଟହଳି ଶ୍ରୀ ।

ଦିନ ତାରିଣୀ ହୁଅଥ ହାତିଣୀ ଆରନୀ ପତିକୋକ୍ତାରିଣୀ
ତାରା । କାଳୀ କରାମିନୀ ନରଶିବ ମାଜିନୀ ରୁଷ୍ମାଜିନୀ
ସବ ସାରା ॥ १

ଶିଥ ମନୋରଞ୍ଜିନୀ ଭବ ଭଜ ତଞ୍ଜିନୀ ଦଲିତୀଞ୍ଜିନୀ
ଶିଥ ଦାରା । ରୁଦ୍ରନାର ବ୍ରଦ୍ଵିନୀ ଗିରିବର ନୁଦ୍ଵିନୀ ଶକ୍ତର
ହୁଦୟ ବିହାରୀ ॥ २

ଜିଙ୍ଗମରୀ କଥଲେ ଚିତ୍ତରୀ ବିମଲେ କାଳାଞ୍ଚିକା କାଳ
ବାରା । ତାରର ସୀମର ମୀନ ଲର୍ଧମେ ପାମର ଗତି ମତି
ହାରା ॥ ୩

—+—

ରାଃ ପୁରବି ତାଃ ଏକତାମା ।

ରମନେ ରଟରେ କାଳୀକେ । କାଳୀ ତ୍ରିଶନ୍ଦାତିଣୀ
ତ୍ରିତାପ ହାରିଣୀ ତ୍ରିସୋକ ପାଲିକେ ॥

ବ୍ରଜାଶ୍ର ବିଧାତି ଯାବିଦ୍ଵି ଗୋଯତି ଶିଶୁ ଶଶଧର ଭା
ଲିକେ । ଲୋକ ରମନୀ କରାଲ ବସନ୍ତ ନୂରୁଣ୍ଡ ମାଳୀକେ ॥ ୧

କାଳୀ ଛାଡ଼ା କଥା ତ୍ୟାଗରେ ଅର୍ବତା ଅର ଗିରିବର ବା
ଲିକେ । ଯାଦବେର ସାର ଭବେ ତରିବାର କାଳୀ କରାଲିକେ ॥ ୨

—*—*—*

ରାଃ ପରଞ୍ଜବାଚାର ତାଃ ଏକତାମା ।

କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ ବଟରେ । ତାଙ୍ଗ ହବାମନ
ଭର୍ଜୋ ସବାମନ ଶମନ ନିକଟରେ ॥

ଜନନୀ ଜାଟରେ କଟୋରେ ଶେଷ ବାବେ ୨ ଏସେ ପେଲି
କତ କ୍ଲେଶ, ବନ କାଳୀ କାଳୀ ଲହ ଉପଦେଶ ଧାବେ ଦେ
ସଙ୍କଟରେ ॥ ୩

ଅଜପାର ଶେଷ ହବେ ଆଜି କାଳି ଭୟ କଥାମେ
ନା ବଲିଲି କାଳୀ ଜୀବନ କାଳନ କାଚମୂଲେ ବିକାଳୀ
ହଟାଲି ହର୍ଷଟରେ ॥ ୪

ଯାଦବ ଘର୍ଣ୍ଣ ହେବିରେ ପତନ ଜନନୀ ଜାଟରେ ତଥାନି ଶିଶନ
ଆବାର ଜନମ ଆବାର ମରଣ ଗତାଯାତ କଟୋରେ ॥ ୫

—*—*—*

ରାଃ ବାଗେଷ୍ଵରି ବାହାର ତାଃ ଏକତାଳା ।

କାଲୀ କାଲୀ କାଲୀ ବନ୍ଦ ।

ଭବପାର ହଇବାର ନାହିଁ ଆର ସମ୍ମଳ ॥

କାଲୀ ନାମ ମନ୍ତ୍ର ଅପ କର କର ଆର କୋନ ତପ କରେ
ବାନୀ କରୋ । ପୁରିତେ ପୁରିତେ ଯଦି ସାଧ କର ଏଟେ
ଧରୋ କାଲୀ ନାମେର କଳ ॥ ୧

କାଲୀ ନାମାଚ୍ଛତ ପାନ କର ରଙ୍ଗେ କାଲୀନାମାକିତ କର
ରେ ଅଜ୍ଞେ । ଆଖ ତାଜି କାଲୀ ନାମେର ସଜେ କାପିତ ଆଜ
କରୋ ଶୀତଳ ॥ ୨

କାମିଦୀମ କାଲୀ ସାଧିକ ସଜେ କାଳ କାଟୋ କାଲୀ
ନାମ ପ୍ରସଜେ । କାଲୀ ନାମେ ତାନ ତୁଲିଯେ ରଙ୍ଗେ ବଗନ
ବାଜାରେ କାଲୀପୁରେ ଚଳ ॥ ୩

— : * * * : —

ଶ୍ରୀହରିମଂକୀର୍ତ୍ତନ ।

— : * * * : —

ତାଳ ଧିମା ମଧ୍ୟମାନ ଠେକା ।
ମୁହାଡ଼ା ॥

ସମ କୃଷ୍ଣ କେଶର କଣ୍ଠାରେ ହେଲେ ଈବକୁଣ୍ଡ ବାମନ ।
ଅଧୁକୈକେଠତାରେ ଘୁରାରେ ଶ୍ରୀଧର ଅଧୁମୁଦନ ॥ ୧
୧ଏ କଲି, ତାଳ ଧିମା ଏକତାଳା ॥
କୀର୍ତ୍ତନେର ଛର ॥

ସମରେ ଜୟତି ଜୟ ରାଧାରମଣ ଶ୍ରୀବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ ଯଶ୍ଦା
ଜୀବନ ଦାନବଙ୍କୁ ଦୌମ ଡାରଣ ଗୋବିନ୍ଦ । ଜୟ ଗୋବର୍ଜିନ ଧର
ଜନାର୍ଦନ, ଜୟତି ପଞ୍ଚପଳାସଲୋଚନ, ଦାମୋଦର ମାଧ୍ୟବ
ତରି ଘୁମ୍ବ ॥ ୨

ଶ୍ରୀ ଶ୍ଵର ଜନନ ଏକତାଳ ॥

ରମନୀ କେମୋ ତୁ ଈ ରମ ନୀ ବୁବିଲି, କୃଷ୍ଣନାମ୍ୟତ
ରମ ନୀ ପିବିଲି; କରରେ କି କରୋ କୃଷ୍ଣ ନାନ କରୋ,
ପ୍ରେମନଳ୍ଦେ ଦେଓ କରାନୀ ॥

କୃଷ୍ଣ ନାମ କରୋ ଆବଣେ! ବନ୍ଧିମ ନଯନେ
ହେରରେ ନଯନ, ଚିନ୍ତାମଣି ପଦ ଦରଶନେ ପଦ ଚିନ୍ତାମଣି
ଛୁମେ କରୋରେ ଗମନୋ ॥ ୩

ତାଳ ମଞ୍ଚକୋଷୀ ଝି କୁର ॥

ନିଦାନେର ମହୁଳ କେବଳ ଆରେ ମେଇ ଦୀନବଙ୍ଗୁ ହରି ।
ଓ ମେଇ ଦୀନବଙ୍ଗୁ ହରି ॥ ୪

ତାଳ ଜଳନ ମୋଫୀ ॥

ତାରେ ଭୂଲନୀରେ ମଦନମୋହନ ବଂଶୀବଦନ ତବେର
କର୍ଣ୍ଣଧାର । ଭର ଭର ଥାକେନା ଶମନ ପମାଯ ନାମ ଅଗ୍ରଣେ
ଘାର ॥

ଭଜନ ସାଧନ ସତଇ ବଦୋ କମଳ ଚରଣ ଭାର ଝି ଚରଣ
ଭରି ସାର କରରେ ପାତିବେ ଯେତେ ପାତା ॥ ୫

ପ୍ରଥମ ମିଳ, ଧିମୀ ଠେକା ମଧ୍ୟମାନ ॥
ମଧୁକୈଠଭାରେ ମୁରାରେ ଶ୍ରୀଧର ମଧୁଚୂରନ ଇତ୍ତାନି ॥

ଅଛୁ ସମାପ୍ତ ।

—***—

